

PATVIRTINTA
2020-04-16
Protokolo Nr. R1-43

VŠĮ LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO KONSULTAVIMO TARNYBOS 2019 M.

VEIKLOS ATASKAITA

Akademija, Kėdainių r., 2020

TURINYS

ĮVADAS	4
1. KONSULTAVIMO TARNYBOS MISIJA IR VERTYBĖS, STRUKTŪRA.....	5
2. KONSULTAVIMO TARNYBOS 2019 M. VEIKLOS REZULTATAI	11
2.1. FINANSAI.....	12
2.2. KLIENTAI	12
2.3. PASLAUGŲ KŪRIMAS IR PALAIKYMAS.....	13
2.4. KOKYBIŠKAS PASLAUGŲ TEIKIMAS	16
2.5. PASLAUGŲ VIEŠINIMAS IR INFORMACIJOS SKLAIDA	23
2.6. PARDAVIMO PROCESO TOBULINIMAS.....	25
2.7. PASLAUGŲ PLĖTOJIMAS VYKDANT PROJEKTINĘ VEIKLĄ	26
3. BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVOS MOKSLO IR INOVACIJŲ SUBJEKTAIS, KAIMO PLĖTROS FORMAVIMO IR ĮGYVENDINIMO INSTITUCIJOMIS	29
4. TARPTAUTINĖ VEIKLA.....	32
5. DARBUOTOJAI.....	36
6. INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PALAIKYMAS IR PLĖTRA	40
7. ŽEMDIRBIŲ KONSULTAVIMO INFRASTRUKTŪROS PALAIKYMAS IR PLĖTRA.....	42
8. PRIEDAI.....	44
8.1. KONSULTAVIMO TARNYBOS 2019 M. ATLIKTOS VEIKLOS SUVESTINĖ.....	45
8.2. NACIONALINIAI PROJEKTAI.....	46
8.2.1. Projektas „Žemdirbių konsultavimas“	46
8.2.2. Priemonė „Ūkių apskaitos duomenų tinklas“ (ŪADT).....	47
8.2.3. Priemonė „Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėsena ir prognozavimas“ (STEB).....	48
8.2.4. Projektas „1000 miško savininkų individualaus konsultavimo jų miškų valdose konkrečios valdos tvarkymo, priežiūros, atkūrimo, apsaugos ir naudojimo klausimais“ (MSIK1).....	50
8.3. SU ES PARAMA ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI	51
8.3.1. Projektas „Žinių kaupimo, perdavimo, žemės ūkio technologijų kūrimo ir jų demonstravimo centras“ (Inovacijų vartai)	51
8.3.2. Projektas „Drėgmės režimo dirvožemyje reguliavimas“ (EIP DRDR)	54
8.3.3. Projektas „Konkurencingas ūkis“ (EIP Konkurencingas ūkis).....	56
8.3.4. Projektas „Lietuvos pieninių ir mėsinių galvijų populiacijos ir avių bandų veislinės vertės ir produktyvumo didinimas taikant inovatyvias biotechnologijas“ (EIP GAVVD)	57
8.3.5. Projektas „Inovatyvios paslaugos „Dirvožemio aerodistanciniai tyrimai ir konsultacijos“ sukūrimas“ (EIP InoDAT)	58
8.3.6. Projektas „Mitybinių faktorių įtaka melžiamų karvių produkcijos didinimui, produkcijos kokybės gerinimui ir savikainos pokyčiui“ (MITYBA)	60

8.3.7. Projektas „Ekonominių rezultatų gerinimas augalininkystės ūkiuose taikant integruotos augalų apsaugos metodus“ (ERGA).....	61
8.3.8. Projektas „Naujausių simbiotikų įtaka pieninių galvijų sveikatingumui, produktyvumui, antibiotikų vartojimo žadinimui bei ūkio konkurencingumo didinimui“ (SIMB)	63
8.3.9. Projektas „Rūgščių dirvožemių derlumo gerinimas efektyvesniam maisto medžiagų prieinamumui ir augalininkystės produkcijos savikainos pokyčiui“ (RDDG).....	64
8.3.10. Projektas „Profesinės kvalifikacijos tobulinimas žemės ūkio ir aplinkosaugos srityse“ (Mokymai_1)	66
8.3.11. Projektas „Informavimo, konsultavimo ir mokymų elektroninių paslaugų vykdant integruotą augalų apsaugą modernizavimas ir plėtra“ (IKMIS2)	66
8.3.12. Projektas „Žemės ūkio verslo analizės sistemos sukūrimas“ (ŽŪVAS).....	68
8.3.13. Projektas „Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingas diegimas intensyvaus ūkininkavimo sąlygomis“ (IKOK)	69
8.3.14. Projektas „Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos specialistų gebėjimų ir technologinių įgūdžių didinimas, kuriant naujas paslaugas gyvulininkystės ūkiams“ (InoStažuotė_1)	70
8.3.15. Projektas „Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos specialistų kompetencijų didinimas, plėtojant tiksliojo ūkininkavimo paslaugas“ (InoStažuotė_2)..	71
8.3.16. Projektas „Parama pasinaudoti konsultavimo paslaugomis“ žemės valdytojams (PPKP).....	71
8.3.17. Projektas „Parama pasinaudoti konsultavimo paslaugomis“ miško valdytojams (PPKP MV)	72
8.3.18. Projektas „Konsultavimo paslaugos žemės ūkio subjektams, miško valdytojams ir kaimo vietovėse veikiančioms įmonėms“ (PPKP2)	72
8.4. TARPTAUTINIAI PROJEKTAI	74
8.4.1. Projektas „Baltijos srutų rūgštinimas“ (Baltic Slurry Acidi, BSA).....	74
8.4.2. Projektas „Inovatyvių ūkio konsultavimo įrankių taikymas ir sklaida“ (FAIRshare)	75
8.4.3. Projektas „Konsultantų apjungimas, skatinant juos taikyti interaktyvias inovacijas žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose“ (i2connect)	76
8.5. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO 2019 M. ATASKAITA	78

IVADAS

VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos (toliau – Konsultavimo tarnyba) 2019 m. veikla vykdyta atsižvelgiant į 2019–2022 m. Konsultavimo tarnybos dalininkų patvirtintą strategiją.

Lietuvos žemės ūkis itin priklausomas nuo pasaulinių žemės ūkio reikmių ir tendencijų. Didžioji dalis šalies žemdirbių užaugintos augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos bei pagamintų maisto produktų parduodama bendroje Europos ir pasaulio rinkoje. Norint, kad Lietuvos žemės ūkio produkcija būtų konkurencinga, atitiktų keliamus reikalavimus, reikia dar sparčiau diegti pažangias auginimo technologijas, taikyti naujausius ūkio vadybos metodus ir tokiu būdu siekti aukštesnių gamybos bei ekonominės pažangos rodiklių.

Konsultavimo tarnyba 2019 m. dalyvavo tarptautinėje veikloje, susijusioje su inovacijų žemės ūkyje diegimu, paslaugų plėtojimu ir tobulinimu. Siekiant teikti bendras tarptautinių projektų paraiškas, glaudūs ryšiai palaikyti su tarptautinėmis organizacijomis.

Bendraudama ir bendradarbiaudama su klientais, mokslo ir studijų institucijų darbuotojais, žemės ūkio, aplinkos apsaugos, mokesčių ir kitą politiką formuojančių bei kontroliuojančių valstybės institucijų atstovais, atsižvelgdama į rinkos tendencijas, technologijų tobulėjimą, klientams keliamų reikalavimų aktualumą, Konsultavimo tarnyba nuolat atnaujino, tobulino esamas ir kūrė naujas konsultavimo paslaugas ir produktus. Per 2019 m. žemdirbiams siūlytos ir teiktos augalininkystės, darbų saugos, inžinerijos, ekonomikos, gyvulininkystės, buhalterinės apskaitos, miškininkystės, geodezijos, mokymo, nuotolinės bei vandens ir dirvožemio tyrimų paslaugos.

Atsižvelgiant į 2014–2020 m. Lietuvos kaimo plėtros programos priemonių reikalavimus ir galimybes, teiktos verslo planų bei paraiškų rengimo paslaugos žemės ūkio ir kitiems verslo subjektams.

Žemės ūkio konsultavimo ir mokymo paslaugų srityje konkurencija išaugo. Nauja ūkininkų karta turi didesnę konsultantų, taikančių lanksčius darbo metodus ir kainodarą, pasirinkimą. Klientai kelia aukštesnius reikalavimus ir paslaugų kokybei, ir aptarnavimui. Siekiant pritraukti naujus ir išlaikyti turimus klientus, pardavimo procesas įstaigoje organizuojamas taip, kad kuo daugiau klientų sužinotų apie Konsultavimo tarnybos paslaugas, jiems būtų pateikiami individualūs, jų verslui pritaikyti pasiūlymai – naudą kuriančios konsultavimo paslaugos, operatyviai reaguojama į klientų poreikius, užtikrinamas tinkamas klientų aptarnavimo lygis ir grįžtamasis ryšys.

1. KONSULTAVIMO TARNYBOS MISIJA IR VERTYBĖS, STRUKTŪRA

Įstaigos identitetas – kas mes esame (MISIJA)

Esame konsultavimo paslaugų ir mokymų versle. Išnaudodami savo **unikalius gebėjimus** teikti kompleksiškas, įvairiapusiškas, tęstines ir aukštos profesinės kvalifikacijos paslaugas bei dėl tinklinės organizacijos ir modernios infrastruktūros turėdami galimybę veikti visoje Lietuvoje ir būti arti kliento, inovatyviai teikiame **buhalterinės apskaitos, verslo ekonomikos, aplinkosaugos, darbų saugos**, žemės ir miškų ūkio sektoriams reikalingas **technologinių (specializuotų) konsultacijų** (augalininkystės, gyvulininkystės, miškininkystės) ir **mokymų** paslaugas **fiziniais ir juridiniams asmenims, užsiimantiems žemės ūkio veikla, miško savininkams, labai mažoms ir mažoms įmonėms** (visų pirma veikiančioms kaimo vietovėse).

Tai darydami siekiame didinti visų ūkių konkurencingumą, vystyti subalansuotą, stabilų žemės ūkį, miškininkystę ir darnią kaimo plėtrą.

Įgyvendinsime įstaigos misiją (VERTYBĖS)

Išlaikydami **profesionalumo vertybę**, kuria vadovaujantis kiekvieno mūsų darbuotojo kompetencija orientuota į klientus, jų poreikius ir veiklos rezultatų maksimizavimą, visada siekiant teikti aukščiausios kokybės paslaugas ir priimti sprendimus, viršijančius ir klientų lūkesčius, ir konkurentų galimybes.

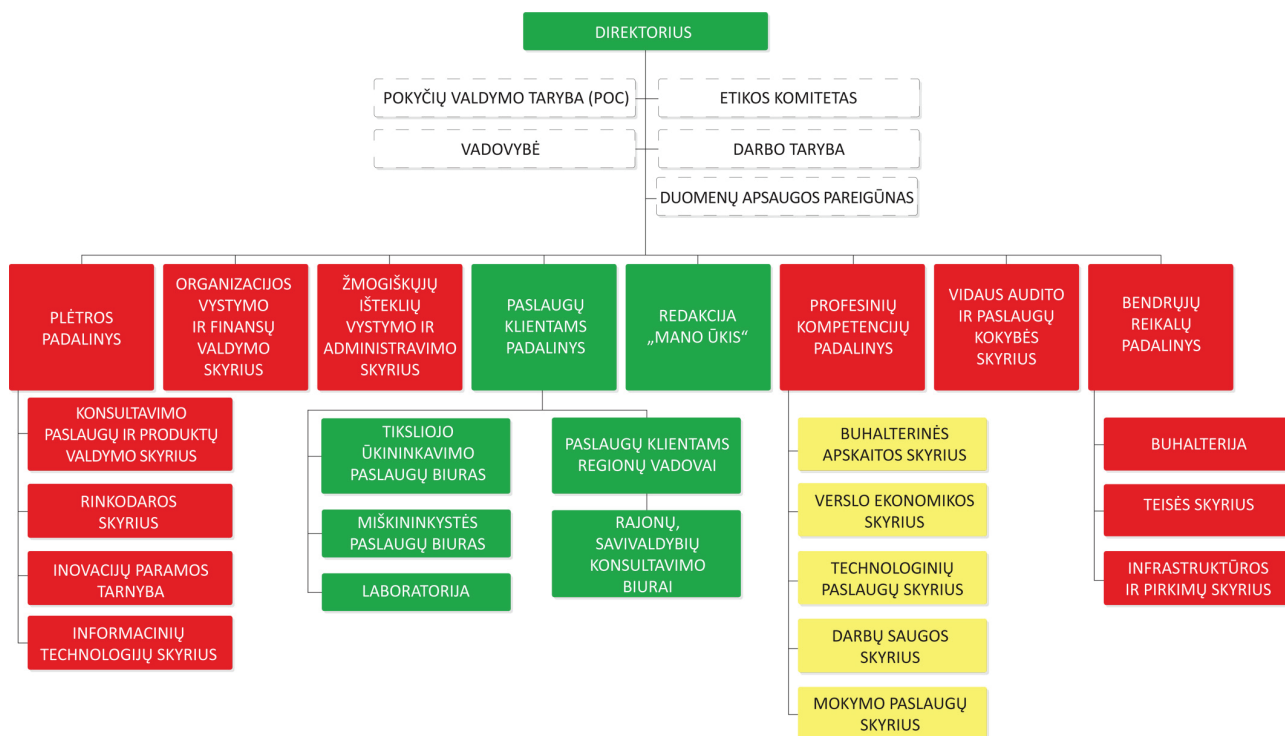
Išlaikydami esamą **nešališkumo vertybę**, kai profesionaliai išanalizavę galimus alternatyvius sprendimus, pasiūlome klientui pasirinkti jam optimaliausią sprendimo variantą, nesiekdami asmeninės naudos ir / ar trečiųjų šalių organizacijų interesų tenkinimo.

Misiją įgyvendinsime toliau vystydami įstaigos vertybes atsakingai, laiku ir iki galo atlikdami prisiimtas užduotis bei įsipareigojimus klientams (**atsakomybė**), nuolat ieškodami naujovių, analizuodami ir modeliuodami novatorišką požiūrį į atliekamas paslaugas, siekdami didesnio klientų konkurencingumo (**inovatyvumas**), greitai ir rezultatyviai reaguodami į pokyčius, optimaliai išnaudodami finansinius, darbo laiko ir kitus išteklius (**efektyvumas**), vystydami pagarba, pasitikėjimu ir profesine etika grįstą komandinį darbą (**bendradarbiavimas**), pripažindami įstaigos interesų pirmenybę (**lojalumas**) ir iniciatyvų prisidėjimą prie savo organizacijos tikslų siekimo (įsitraukimas).

Vystome atsakingos darbdavystės, socialinių iniciatyvų organizacijos viduje ir už jos ribų (**saugumas ir socialinė atsakomybė**) vertybes, atsisakydami **individualių interesų vyravimo prieš kliento, LŽŪKT ar darbinės komandos interesus**.

Struktūra

Atsižvelgiant į įstaigos misiją, suformuota įstaigos valdymo ir funkcinė struktūra (1 paveikslas). Pagrindinis dėmesys struktūroje skiriamas paslaugų plėtros, pardavimų, konsultavimo paslaugų teikimo, kokybės ir vidinių paslaugų funkcijų įgyvendinimui. Pagal šias kryptis suformuoti Konsultavimo tarnybos padaliniai, skyriai.

1 pav. Konsultavimo tarnybos valdymo ir funkcinė struktūra

Plėtra. Esame dėl klientų, tad labai didelį dėmesį skyrėme plėtrai, t. y. naujų produktų (paslaugų) kūrimui, inovatyvių technologijų paieškos rinkoje, esančių konsultavimo paslaugų atnaujinimui. Itin svarbios sritys – darbuotojų, jų kompetencijų, darbo įrankių, darbo organizavimo tobulinimas ir plėtra. Šias funkcijas vykdo Plėtros padalinys.

Pardavimai. Kita svarbi sritis – rūpintis klientų poreikiais, tai yra pristatyti paslaugas vartotojui ir jas parduoti. Toliau tobuliname pardavimo sistemą, išgryniname atsakomybes ir funkcijas. Šias funkcijas vykdo Paslaugų klientams padalinys.

Profesinės kompetencijos. Labai svarbu ne tik pasiūlyti paslaugas, bet ir profesionaliai atlikti. Didelis dėmesys buvo skirtas aukščiausios kvalifikacijos specialistų ir konsultantų ugdymui ir paslaugų atlikimo valdymui. Šias funkcijas vykdo Profesinių kompetencijų padalinys.

Vidaus auditas ir paslaugų kokybė. Gyvename intensyvioje konkurencinėje aplinkoje. Mūsų klientas bus patenkintas, jei bus garantuota teikiamų paslaugų kokybė, kurios sieksime ją efektyviai valdydami. Vidaus auditas skirtas Konsultavimo tarnybos vidaus kontrolės sistemos funkcionavimui ir jos vertinimui atlikti (įstatymai, tvarkos, taisyklės ir pan.). Vienas iš tikslų – ne rečiau kaip vieną kartą per trejus metus įvertinti, kaip vidaus kontrolė veikia Konsultavimo tarnyboje.

Vidinės paslaugos. Užtikrinant sklandžią organizacijos plėtrą, paslaugų pardavimo ir atlikimo funkcijas, būtinas visapusiškas aptarnaujančių – vidines paslaugas teikiančių skyrių įsitraukimas ir prisidėjimas. Šios funkcijos numatytos ir jas vykdo Bendrųjų reikalų padalinys, Organizacijos vystymo ir finansų valdymo bei Žmoniškųjų išteklių vystymo ir administravimo skyriai.

Struktūroje išskiriamos penkios valdymo sritys:

1. *Vadovybė*. Pagrindiniai tikslai: trumpalaikių planų įgyvendinimo valdymas per rezultatų patikrą, išlaikyti organizacijos veiklos kryptį, priimti taktinius-operatyvius sprendimus, inicijuoti pataisomuosius veiksmus, siekti rezultatų.

2. *Pokyčių valdymo taryba (POC)*. Tikslai: adaptuoti organizaciją prie besikeičiančios aplinkos, spręsti ir užkirsti kelią sudėtingoms problemoms, palaikyti pusiausvyrą tarp konfliktuojančių sričių, siekti pokyčių. Per 2019 m. įvyko 8 POC susirinkimai.

3. *Etikos komitetas*. Darbo tikslas – pripažinti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias įstaigos vertybes, vertinti Etikos kodekso nuostatų ir normų pažeidimus, kurti ir plėtoti Konsultavimo tarnybos etinės priežiūros sistemą. Etikos komitetas dirba neatlygintinai, savarankiškai ir konfidencialiai.

4. *Darbo taryba*. Pagrindinė funkcija – užtikrinti Konsultavimo tarnybos darbuotojų informavimą, konsultavimąsi su darbdaviu darbo, socialiniais, ekonominių teisių ir interesų įgyvendinimo klausimais.

5. *Duomenų apsaugos pareigūnas*. Darbo tikslas – užtikrinti ir prižiūrėti Konsultavimo tarnybos atitiktį Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui (BDAR).

Konsultavimo tarnybos valdymo ir funkcinėje struktūroje kiekviena spalva turi savo reikšmę, t. y. padalinio tikslą ir paskirtį. *Žalia spalva* – tai svarbiausia spalva įstaigoje. Ja pažymėti pelno centrai, kurie atsako už iš savo veiklos gaunamą pelną. Jie atsako ne už uždirbtas pajamas, o už gautą iš savo veiklos pelną.

Raudona spalva – šia spalva žymimi paslaugų arba išlaidų centrai. Kitaip tariant, tai atsakomybės centrai, kurie atsako už patiriamas savo veikloje išlaidas ir už atliekamų darbų kokybę. Šie padaliniai aptarnauja „žaliuosius“ padalinius ir užtikrina pastarųjų tikslų įgyvendinimą.

Geltona spalva žymimas padalinys, kuris parduoda paslaugas pačios įstaigos viduje už savi kainą. Tai visi paslaugų teikėjai.

2019 m. pradėjome dirbti su atnaujinta funkcinė struktūra:

1. Dėl geresnio klientų paslaugos suprantamumo Ūkio apskaitos skyrius tapo Buhalterinės apskaitos skyriumi.

2. Siekiant užtikrinti klientų asmens duomenų privatumą ir laikantis asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, Konsultavimo tarnyboje buvo paskirtas duomenų apsaugos pareigūnas, kuris užtikrina ir prižiūri Konsultavimo tarnybos atitiktį Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui.

3. Paslaugų klientams padalinyje išskirtas naujas struktūrinis vienetas – Laboratorija. Klientų patogumui siūlomos platesnio spektro paslaugos: dirvožemio, vandens, mėšlo ir kitų tyrimų atlikimas bei tyrimų rezultatų panaudojimas tiksliajam ūkininkavimui.

4. Konsultavimo tarnyboje vis didesnis dėmesys skiriamas inovacijoms, konsultantai šiaudien įvardijami kaip žinių, inovacijų nešėjai žemės ūkio gamybos procese. Atsiranda poreikis suburti potencialius partnerius, papildančius vieni kitų veiklą (keistis žiniomis, rengti susitikimus, konsultuotis), identifikuoti finansinius išteklius idėjoms įgyvendinti, kelti konsultantų gebėjimus dirbti su inovacijomis, kaupti, sisteminti inovacijų duomenų bazes. Siekiant plėtoti šias veiklos sritis Inovacijų plėtros skyrius pavadintas Inovacijų paramos tarnyba.

Bendrojo duomenų apsaugos reglamento įgyvendinimas

Siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR) reikalavimus, paskirtas duomenų apsaugos pareigūnas (toliau – DAP), kuris atsakingas už tinkamą BDAR reikalavimų įgyvendinimą Konsultavimo tarnyboje. Nuo 2018 m. gegužės 24 d. Konsultavimo tarnyboje veikia Duomenų apsaugos klausimų komitetas (toliau – DAKK), kurį sudaro: duomenų apsaugos pareigūnas (pirmininkas), Teisės skyriaus vadovas, Informacinių technologijų skyriaus vadovas, informacinių sistemų saugos įgaliotinis, Vidaus audito ir paslaugų kokybės skyriaus vadovas. Pagrindinė DAKK narių funkcija – pagal kompetenciją teikti ekspertines konsultacijas DAP ir direktoriui asmens duomenų apsaugos ir privatumo klausimais. Atsižvelgiant į tai, kad Konsultavimo tarnybos struktūriniai padaliniai yra išsidėstę visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, patvirtinta Konsultavimo tarnybos funkcinė privatumo valdymo struktūra, kuria padalinių, skyrių, biurų vadovai paskirti atlikti atstovų funkcijas (privatumo srityje). Šiomis funkcijomis jie įpareigoti:

- užtikrinti, kad Konsultavimo tarnyboje patvirtinti privatumo-duomenų apsaugos dokumentai ir DAP nurodymai būtų įgyvendinti atitinkamo padalinio, skyriaus, biuro veikloje ir būtų laikomasi nustatytų reikalavimų;
- konsultuojantis su DAP, atlikti faktinį poveikio duomenų apsaugai vertinimą ir prižiūrėti priemonių rizikai mažinti efektyvumą;
- informuoti DAP apie reikalingus duomenų tvarkymo įrašų registro pakeitimus;
- vykdyti DAP nurodymus, rekomendacijas, pasiūlymus.

Siekiant užtikrinti Konsultavimo tarnybos atitiktį BDAR reikalavimams, 2018 m. birželio 4 d. direktoriaus įsakymu patvirtintas BDAR atitikties įgyvendinimo veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas), kuris apima vidaus dokumentų rengimą, atnaujinimą, klientų sutikimų valdymą, duomenų perkėlimo, trynimo, tikslumo ir saugumo užtikrinimą. 2019 metais Konsultavimo tarnyboje toliau siekta užtikrinti atitiktį BDAR reikalavimams.

- 2019 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu patvirtinta Konsultavimo tarnybos duomenų subjektų prašymų nagrinėjimo ir teisių įgyvendinimo tvarka, kuri reglamentuoja duomenų subjektų teises, jų įgyvendinimo tvarką, prašymų nagrinėjimo ir įgyvendinimo tvarką įstaigoje;
- 2019 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu patvirtintos Konsultavimo tarnybos asmens duomenų tvarkymo taisyklės, kurios reglamentuoja duomenų subjektų, išskyrus Konsultavimo tarnybos darbuotojų, asmens duomenų tvarkymą įstaigoje;
- 2019 m. rugpjūčio 27 d. direktoriaus įsakymu patvirtinta Konsultavimo tarnybos darbuotojų asmens duomenų tvarkymo politika, kuri nustato Konsultavimo tarnybos darbuotojų asmens duomenų tvarkymui taikomas taisykles;
- 2019 m. rugsėjo 3 d. patvirtinta atnaujinta Konsultavimo tarnybos darbuotojo anketa, organizuotas atnaujintos anketos pasirašymas su visais darbuotojais;
- Parengta Taikomųjų inovacijų tyrimų ir rezultatų informacinės sistemos (TITRIS) privatumo politika, skelbiama <https://titris.lzukt.lt> interneto svetainėje, skirta šio interneto puslapio lankytojams, <https://titris.lzukt.lt> naujienlaiškių gavėjams, straipsnių, publikuojamų šioje interneto svetainėje, autoriams (išskyrus Konsultavimo tarnybos darbuotojus) ir duomenų subjektams, apie kurių veiklą yra rašoma <https://titris.lzukt.lt> publikacijose arba / ir pasakojama videoreportažuose, nuotraukose.

Pagal BDAR reikalavimus identifikuoti ir pašalinti vaizdo stebėjimo kamerų Konsultavimo tarnybos teritorijoje ir patalpose neatitikimai. 2019 m. sausio 25 d. įvyko BDAR mokymai visiems Konsultavimo tarnybos darbuotojams. Mokymų tikslas – išaiškinti BDAR esmines nuostatas, atitiktis jame numatytiems reikalavimams būtinybę ir jų nesilaikymo pasekmes; suvokti Konsultavimo tarnybos funkcinę privatumo valdymo struktūrą ir kitų duomenų apsaugą reglamentuojančių Konsultavimo tarnybos vidaus dokumentų esmę.

Korupcijos prevencija organizacijoje

Atsižvelgiant į 2018 m. birželio 27 d. priimto Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 5, 8 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 101 straipsniu įstatymo 1 nuostatų svarbą, Konsultavimo tarnyba parengė Korupcijos prevencijos programą. Programos tikslai – nustatyti pagrindinius VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos korupcijos principus ir reikalavimus, jų laikymosi užtikrinimo gaires, kurių įgyvendinimas sudaro prielaidas bei sąlygas Konsultavimo tarnybos mastu įgyvendinti aukščiausius skaidraus verslo vykdymo standartus.

Programos uždaviniai:

- a) sudaryti prielaidas korupcijos priežastims bei sąlygoms atskleisti ir jas šalinti;
- b) stiprinti viešumo ir skaidrumo principų laikymąsi Konsultavimo tarnyboje;
- c) didinti Konsultavimo tarnybos darbuotojų teisinį sąmoningumą ir atsakingumą korupcijos prevencijos srityje;
- d) maksimaliai sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
- e) didinti informacijos apie Konsultavimo tarnybos vykdomą veiklą prieinamumą;
- f) didinti klientų, partnerių ir visuomenės pasitikėjimą Konsultavimo tarnybos vykdoma veikla.

2019 m. buvo atliktas tyrimas ir parengta išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo.

Programa, išvada, atmintinės ir kita aktuali informacija, susijusi su Korupcijos prevencija, skelbiama Konsultavimo tarnybos tinklalapyje www.lzukt.lt dalyje KORUPCIJOS PREVENCIJA. Susirinkimų metu darbuotojai informuojami aktualiais klausimais, susijusiais su Korupcijos prevencijos priemonėmis, pranešėjų apaugos užtikrinimo klausimais ir kt.

2. KONSULTAVIMO TARNYBOS 2019 M. VEIKLOS REZULTATAI

2.1. FINANSAI

Konsultavimo tarnyba 2019 m. savo veiklai vykdyti naudojo visus planuotus finansinius šaltinius, leido lėšas atsakingai bei taupiai, nes realiam lėšų poreikio didėjimui ar mažėjimui įtakos turėjo pokyčiai dėl aplinkoje esančios rizikos, ekonominės šalies situacijos svyravimų ir būtinų įdiegti naujovių. Vienus pokyčius įstaiga numatė ir iš anksto planavo atitinkamus veiksmus bei išlaidas, kiti atsirado netikėtai ir pareikalavo papildomų pastangų ir finansų.

Finansinių šaltinių suvestinė pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. **Konsultavimo tarnybos finansinių šaltinių pasiskirstymas ir palyginimas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius**

Eil. Nr.	Finansinis šaltinis	2018 m. faktinės lėšos, Eur (be PVM)	2019 m. planuotos lėšos, Eur (be PVM)	2019 m. faktinės lėšos, Eur (be PVM)
1.	Projektas „Žemdirbių konsultavimas“	648 852	648 940	530 328
	Projektas „Ūkio apskaitos duomenų tinklas“ (ŪADT)	489 160	489 160	489 160
	Projektas „Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėseną ir prognozavimas“ (STEB)	215 000	265 000	301 900
	Kiti nacionaliniai projektai	28 217	17 000	10 659
2.	2014–2020 m. Kaimo plėtros programos priemonių lėšos – parodomųjų bandymų projektai, kiti projektai	1 152 248	1 346 524	851 053
3.	Tarptautinių projektų lėšos	123 543	38 954	34 055

2.2. KLIENTAI

Konsultavimo tarnybos klientai yra fiziniai ir juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla, miško savininkai, labai mažos ir mažos įmonės (visų pirma veikiančios kaimo vietovėse). Konsultavimo paslaugas 2019 m. pirkė 10484 klientai, kurie naudojo mokymo, technologinėmis, darbų saugos, miškininkystės, ekonomikos, buhalterinės apskaitos ir nuotolinėmis paslaugomis. Lyginant su 2018 m., paslaugas pirkusių klientų skaičius išaugo 9,5 procentais.

Konsultavimo tarnyba siekia ilgalaikio bendradarbiavimo su klientais. Iš bendro 2019 m. klientų skaičiaus 82 proc. paslaugomis naudojo ne vienerius metus, o 18 proc. klientų yra nauji.

Dauguma Konsultavimo tarnybos paslaugų teikiamos sudarant sutartis, 2019 m. paslaugomis naudojo 6470 sutartinių klientų, iš kurių 17 proc. nauji, pirmus metus sudarę sutartis.

Konsultavimo tarnyba atidžiai nagrinėja kiekvieno kliento, nutraukusio ilgalaikį bendradarbiavimą su įstaiga, priežastis (klientų apklausa, detalus priežasčių nagrinėjimas su biurų vadovais ir konsultantais) ir numato prevencines priemones šiems praradimams mažinti.

Konsultavimo tarnybos tikslas – pateikti klientams jų poreikius atitinkančias, kompleksines, ūkio veiklos rezultatams įtakos turinčias paslaugas. 2019 m. kompleksines paslaugas (dvi ir daugiau) pirkė 4725 klientai (0,7 proc. daugiau nei 2018 m.), iš jų 45 proc. – dvi paslaugas, 26 proc. – tris, 14 proc. – keturias, 7 proc. – penkias, 7 proc. – daugiau nei penkias.

2019 m. įvairių projektų veikloje dalyvavo 4891 klientas. Taigi per metus su Konsultavimo tarnyba bendradarbiavo ir naudojo si teikiamomis paslaugomis 11426 unikalūs klientai.

Klientų apklausų apžvalga

Konsultavimo tarnybai labai svarbu žinoti, ko nori klientai, kaip jie vertina paslaugas, aptarnavimą, kad galėtų kryptingai dirbti atliepiant ir viršijant klientų lūkesčius. Šiuo tikslu jau penktus metus iš eilės vykdomas Klientų pasitenkinimo paslaugomis tyrimas.

Klientų pasitenkinimo tyrimas vykdytas 2019 m. spalio–lapkričio mėnesiais. Apklausoje į anketos klausimus atsakė 504 respondentai iš visos šalies rajonų.

Galima pasidžiaugti, kad 2019 m. klientų pasitenkinimo lygis paslaugomis ir aptarnavimu buvo 9,23 balo, lyginant su 2018 m. jis padidėjo 0,1 balo. Apklausos duomenys rodo, kad darbuotojai klientus aptarnauja operatyviai ir darbo vietoje, ir naudodamiesi ryšio priemonėmis, paslaugas atlieka nevēluodami, geba atsakyti į visus klientams kylančius klausimus. Konsultantų įgūdžiai aptarnaujant klientus, aiškinantis jų poreikius, sprendžiant ūkio problemas – gerėja, o tyrime dalyvavusiems klientams konsultantai atrodo turintys aukštą profesinę kompetenciją.

Klientų lojalumui nustatyti anketoje buvo klausiama apie jų ketinimą naudotis paslaugomis ateityje, rekomendacijų apie Konsultavimo tarnyboje teikiamas paslaugas suteikimą kitiems. Iš atsakiusiųjų net 95 proc. (2018 m. – 96; 2017 m. – 95; 2016 m. – 94 proc.) ketina paslaugomis naudotis ir ateityje, o respondentai, atsakę neigiamai, dažniausiai nurodė priežastis, susijusias su paslaugų kainomis, netenkinančia kokybe, ūkininkavimo veiklos nutraukimu.

Ne mažiau svarbūs yra ir respondentų komentarai, kuriuose pateikiami įvairūs pasiūlymai, išreiškiami poreikiai, įvardintos bendradarbiaujant kilusios problemos, išskiriami itin palankiai vertinami konsultantai. Šios apklausos metu surinkti duomenys yra svarbūs tobulinant klientų aptarnavimo procesus ir kultūrą, kuriant ir tobulinant paslaugas bei vidinius Konsultavimo tarnybos procesus.

2.3. PASLAUGŲ KŪRIMAS IR PALAIKYMAS

Inovatyvumas ir profesionalumas – vienos iš esminių Konsultavimo tarnybos vertybių. Betarpiškai bendraudami su mūsų klientais, mokslo ir studijų institucijų darbuotojais, žemės ūkio, aplinkos apsaugos, mokesčių ir kitą politiką formuojančių bei kontroliuojančių valstybės institucijų atstovais, atsižvelgdami į rinkos tendencijas, technologijų tobulėjimą, nuolat atnaujiname esamas ir kuriame naujas konsultavimo paslaugas. Siekdami gerinti veiklos efektyvumą ir užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę, kasmet atnaujiname konsultantų naudojamus įrankius paslaugoms teikti.

2019 m. didinant paslaugų teikimo veiklos efektyvumą, pagal sudarytą paslaugų atnaujinimo ir kūrimo planą buvo atlikti 52 paslaugų teikimo įrankių ir 14 paslaugų atnaujinimai. Sukurti 9 nauji paslaugų teikimo įrankiai ir pasiūlytos keturios naujos paslaugos klientams. Pagrindinis dėmesys skirtas esamoms paslaugoms ir paslaugų teikimo įrankiams („e. GEBA Buhalterija“, „e. GEBA Augalininkystė“, „e. GEBA Ekonomika“, „e. GEBA Gyvulininkystė“) atnaujinti.

2019 m. atidarius naują VšĮ LŽŪKT laboratoriją, teikiamų paslaugų krepšelį papildė nauja paslaugų grupė „Laboratoriniai tyrimai“. Laboratorijoje atliekami dirvožemio, vandens ir nuotekų, šiltnamių grunto, mėšlo, srutų, dumblo, augalų, laistymo ir geriamojo vandens tyrimai. Tai ne tik suteikia klientams didesnę naudą teikiant kompleksines paslaugas, bet ir mažina paslaugų teikėjų (konsultantų) darbo laiko sąnaudas.

Taip pat 2019 m. daug dėmesio skirta darbui su buhalterinės apskaitos programa „e.GEBA Buhalterija“ optimizuoti ir pritaikyti dirbti pagal naują mokesčių reformą.

Buhalterinės apskaitos paslaugos

Atsižvelgiant į klientų poreikį, gauti išsamią informaciją apie vykdomos veiklos finansinius rezultatus, pagrindinis buhalterinės apskaitos paslaugą teikiančių konsultantų tikslas yra užfiksuoti ūkines operacijas, kad visa informacija, atspindėta pirminiuose apskaitos dokumentuose ir finansinėse ataskaitose, padėtų priimti teisingus ūkio valdymo sprendimus.

Reaguojant į išorės pokyčius ir siekiant pagerinti buhalterinės apskaitos paslaugos teikimo efektyvumą, pastoviai buvo atnaujinama buhalterinės apskaitos programa „e.GEBA Buhalterija“.

Didelius buhalterinės apskaitos tvarkymo pokyčius lėmė nuo 2019 metų įsigaliojusi nauja „Mokesčių reforma ir žemės ūkio ministro 2018 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 3D-264 patvirtintos „Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijos“. Įgyvendinant šiuos ir kitus mokestinės sistemos pokyčius, pakeistas buhalterinių sąskaitų planas, finansinės ataskaitos, sukurtos naujos darbinės užduotys automatiniam operacijų atvaizdavimui apskaitoje.

Klientų pageidavimu 2019 m. buvo sukurta galimybė klientui nuotoliniu būdu prisijungti prie apskaitos programos, prie savo ūkio duomenų. Klientas, prisijungęs prie apskaitos programos, gali matyti savo ūkio duomenis, daryti analizes, spausdinti ataskaitas.

Audito ir paslaugų kokybės skyriaus specialistų darbui palengvinti buvo sukurta programėlė, skirta automatinei buhalterinės apskaitos paslaugą teikiančių konsultantų atlikto darbo patikrai ir prevencijai.

Augalininkystės paslaugos

Atsižvelgiant į ūkininkų, klientų išreikštus pastebėjimus, pasiūlymus, teisės aktų pokyčius ir paslaugų teikėjų (konsultantų) poreikį gerinti paslaugų teikimo efektyvumą ir teikiamų paslaugų kokybę 2019 m., pagal sudarytą paslaugų atnaujinimo ir kūrimo planą sukurta 1 nauja paslauga ir 3 nauji paslaugų teikimo įrankiai, atlikti 2 augalininkystės paslaugų teikimo įrankių ir 4 augalininkystės paslaugų atnaujinimai.

Didžiausias dėmesys 2019 m. skirtas paslaugai „Dirvožemio ėminių paėmimas“ atnaujinti. Programoje „e. GEBA Augalininkystė“ sukurta nauja dirvožemio ėminių planavimo dalis, sukurta mobili programėlė naršyklėje, kurios pagalba konsultantai paima dirvožemio ėminius iš tiksliai suplanuotų lauko vietų, taip pat atliktas dirvožemio tyrimų rezultatų importavimas iš laboratorijos failų. Šie atnaujinimai optimizuoja konsultanto darbą ir sukuria pridėtinę vertę klientui.

Siekiant efektyvinti paslaugų teikimą ir užtikrinti paslaugų kokybę, sukurtas paslaugos „Ekologinio žurnalo pildymas“ teikimo įrankis. Šis atliktas atnaujinimas leis konsultantui reikiamu metu gauti reikalingus duomenis paslaugai atlikti. Reaguojant į teisės aktų pakeitimus ir siekiant

paslaugų efektyvaus teikimo, atnaujinta paslauga „Trąšų naudojimo apskaitos žurnalo pildymas“.

Visi atlikti paslaugų ir įrankių atnaujinimai ir sukurtos paslaugos mažina paslaugų teikėjų darbo laiko sąnaudas, teikia didesnę pridėtinę vertę klientams, kuriems teikiamos augalininkystės paslaugos, leidžia būti užtikrintiems, kad ūkis ir jame vykdoma veikla atitiks naujausius teisės aktų reikalavimus.

Gyvulininkystės paslaugos

Atsižvelgiant į paslaugų teikėjų (konsultantų) poreikį gerinti paslaugų teikimo efektyvumą, 2019 m. pagal sudarytą paslaugų atnaujinimo ir kūrimo planą buvo atlikti 7 paslaugų teikimo įrankių atnaujinimai, sukurtas naujas paslaugos teikimo įrankis mažinantis paslaugų teikėjų (konsultantų) darbo laiko sąnaudas. Gyvulininkystės paslaugoms teikti „e. GEBA Gyvulininkystė“ modulyje buvo atnaujinti / optimizuoti darbo įrankiai paslaugoms „Pašaro kiekio skirtingoms gyvulių grupėms apskaičiavimas“ ir „Gyvulių bandos judėjimo tvarkymas“ atlikti, atnaujinti šių paslaugų ataskaitų filtrai, gyvulių pirkimo / pardavimo duomenys papildyti kritusių gyvulių dokumentų importu ir užtikrintas šių duomenų automatinis perdavimas buhalterinės apskaitos programai „e. GEBA Buhalterija“.

Nuo 2019 m. kovo Konsultavimo tarnybai suteikta licencija vertinti mėsinių galvijų eksterjerą ir pradėta teikti nauja paslauga „Galvijų vertinimas pagal eksterjerą“. Tokia galimybė atsirado Lietuvos mėsinių galvijų augintojų ir gerintojų asociacijai pasirašius sutartį su Konsultavimo tarnyba dėl mėsinių galvijų vertinimo pagal eksterjerą paslaugos. Paslauga atliekama pagal Asociacijos pateiktus prašymus.

Verslo ekonomikos paslaugos

Atsižvelgiant į klientų ir paslaugų teikėjų poreikius, 2019 m. didelis dėmesys skirtas „e.GEBA Ekonomika“ moduliui atnaujinti. Pagrindinis tikslas buvo pagerinti darbo su programa efektyvumą ir tenkinant klientų poreikius pateikti patraukliai suformuotą ūkio veiklos rezultatų analizės ataskaitą. Siekiant užsibrėžtų tikslų, atlikti 3 „e. GEBA Ekonomika“ įrankio atnaujinimai ir 2 ūkio veiklos rezultatų analizės paslaugos atnaujinimai. Importuoti duomenys į „e. GEBA Ekonomika“, supaprastintas darbas, pašalinti papildomi, nereikalingi veiksmai, dirbant su programa, sutvarkyta ir pakeista duomenų vizualizacija, pašalintos kitos klaidos.

Mokymų paslaugos

Atlikus ūkininkų apklausą ir atsižvelgiant į jų poreikius, 2019 m. didžiausias dėmesys skirtas mokymo medžiagai atnaujinti ir naujoms mokymo programoms įkelti į nuotolinių mokymų sistemą (IKMIS). 2019 m. nuotolinėje mokymo sistemoje atsirado keturių privalomų mokymo programų paketas jauniems ūkininkams. Rezultatas – visos privalomos mokymo programos viename krepšelyje, nauda ūkininkui – galimybė gauti reikiamas mokymo programas vienoje vietoje. Taip pat į nuotolinių mokymų sistemą įkelta mokymo programa, skirta ekologiškai ūkininkaujantiems.

Laboratorijos paslaugos

Konsultavimo tarnybos laboratorijai pradėjus veiklą nuo 2019 m. vasario 25 d. ir 2019 m. balandžio 30 d. gavus Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą atlikti taršos šaltinių išme-

tamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, atlikti paviršinio, gruntinio vandens, nuotekų, dirvožemio tyrimai. Be nurodytų matavimų, laboratorijoje analizavome organinių trąšų sudėtį, šiltnamio gruntą. Gavome minimalų užsakymą ištirti augalus. 2 lentelėje pateiktas Laboratorijoje atliktų tyrimų kiekis 2019 metais.

2 lentelė. Laboratorijoje atliktų tyrimų kiekis 2019 metais

Tyrimo pavadinimas	Kiekis, vnt.
Augalų analizė	2
Dirvožemio analizė	5506
Gamtinių (paviršinių ir požeminių) vandenų ir nuotekų analizės	1971
Mėšlo, srutų, dumblo analizė	73
Šiltnamių grunto analizė (makrokomponentų nustatymas)	399
Bendroji suma	7951

2.4. KOKYBIŠKAS PASLAUGŲ TEIKIMAS

Konsultavimo tarnyba 2019 m. klientams teikė augalininkystės, gyvulininkystės, inžinerijos, darbų ir priešgaisrinės saugos, verslo ekonomikos ir buhalterinės apskaitos paslaugas. Jos buvo teikiamos visoje Lietuvos teritorijoje (*veiklos suvestinė pateikta 1 priede*), jas teikė 288 paslaugų teikėjai:

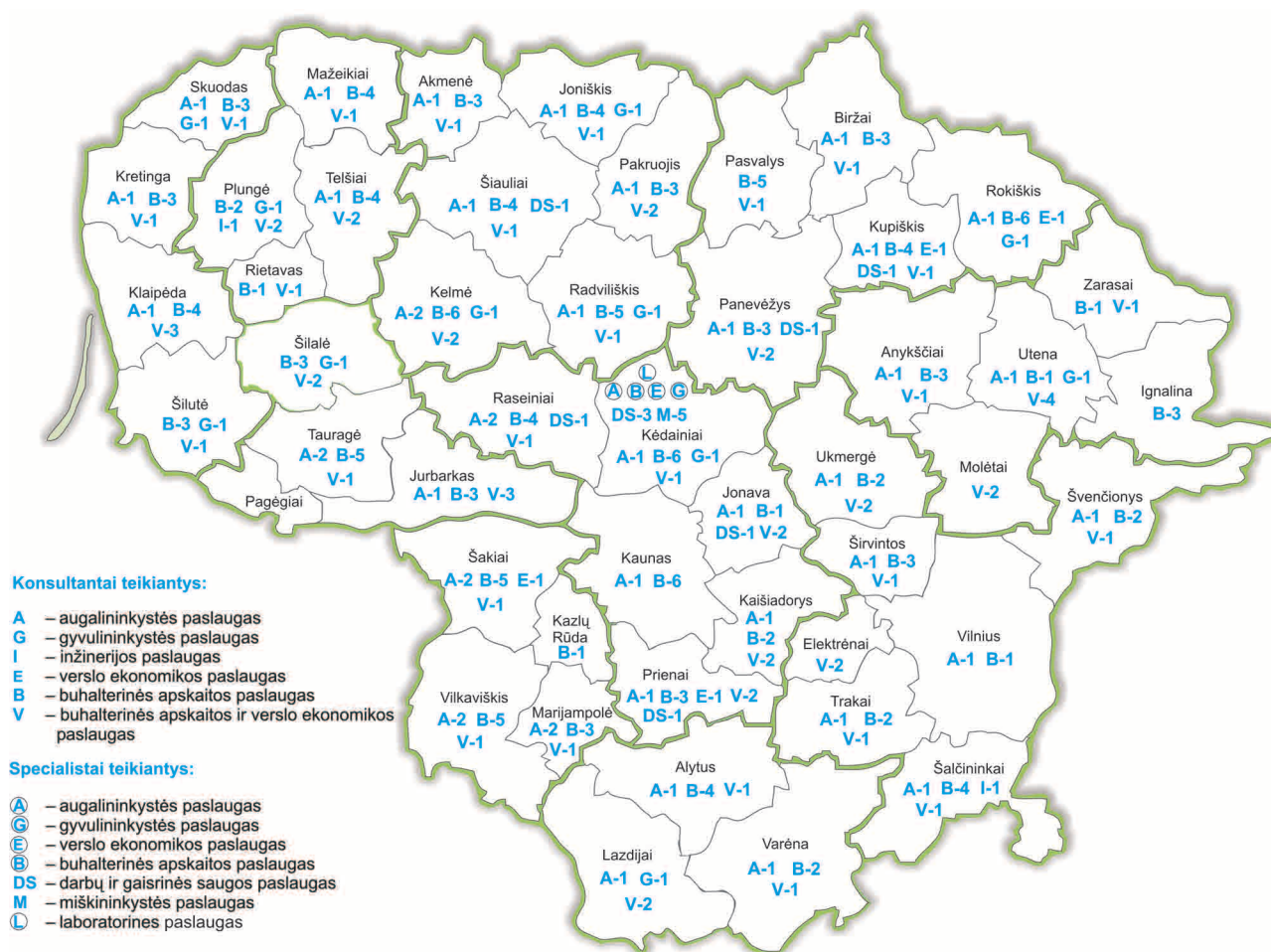
- su augalininkyste, inžinerija, aplinkos apsauga susijusias paslaugas teikė 47 konsultantai ir 5 specialistai;
- gyvulininkystės paslaugas teikė 11 konsultantų ir 4 specialistai;
- darbų saugos ir priešgaisrinės saugos – 9 specialistai;
- verslo ekonomikos – 63 paslaugų teikėjai (37 ekonomikos, 26 buhalterinės apskaitos konsultantas);
- buhalterinės apskaitos – 207 konsultantai (168 apskaitos, 36 ekonomikos konsultantai);
- teikiant mokymo paslaugas, paskaitas skaitė 69 lektoriai;
- miškininkystės paslaugas teikė 4 specialistai;
- geodezines paslaugas atliko 1 specialistė.

Paslaugų teikėjų pasiskirstymas rajonuose pateiktas 2 paveiksle.

2019 m. išskirtinis dėmesys skirtas kokybiškam ir savalaikiam paslaugų atlikimui, tolygiam paslaugų prieinamumui kiekvienam klientui, nepriklausomai nuo jo gyvenamosios ar ūkinės veiklos vietovės.

Visi konsultantai ir specialistai galėjo paslaugas teikti visoje Lietuvos teritorijoje, tai yra iš vieno rajono vykti į kitą, dirbti su klientu elektroninių priemonių pagalba ir t. t.

Paslaugų teikėjų iš kitų biurų užsakymai ir jų atlikimo stebėseną vykdyta pasitelkiant kompiuterinę klientų valdymo sistemos (CRM) paslaugų užsakymo dalį, kurios pagalba buvo efektyviau atliekami pokyčiai, esant mažiausiems nuokrypiams. Nepasimetė nei vienas užsakymas, esant poreikiui operatyviai buvo keičiami ir / ar pasitelkiami papildomi paslaugų teikėjai, kad kli-

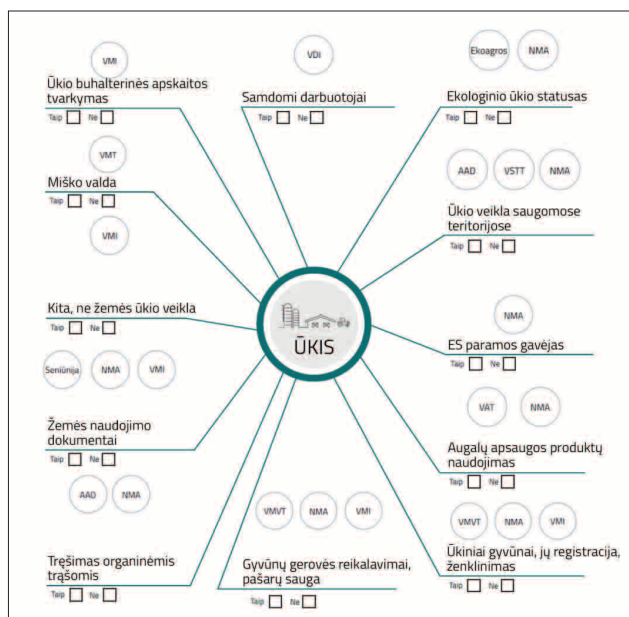

entams būtų suteiktos reikalingos paslaugos. Vertinant tai, kad yra paslaugų sezoniškumas, tokia valdymo forma padeda efektyviai atlikti darbus, sutelkti ir paskirstyti žmogiškuosius bei techninius išteklius piko metu.

Kokybiškas paslaugų teikimas yra pagrindinė sąlyga, užsitikrinti ilgalaikį klientų pasitikėjimą ir pagarbą, todėl Konsultavimo tarnyba yra įdiegusi paslaugų teikėjų kompetencijų užtikrinimo sistemą, kuri apima:

- naujų paslaugų teikėjų paruošimą: įvedimą į darbą ir jo kompetencijų ugdymą ir vertinimą;
- visų paslaugų teikėjų nuolatinį profesinių žinių tobulinimą, teorinį ir praktinį jų vertinimą;
- suteiktų paslaugų kokybės vertinimą ir kt. priemones.

Teikiamų paslaugų kokybės užtikrinimas – tinkama paslaugų teikėjų kompetencija ir greita reakcija į informacijos pokyčius. 2019 m. daug dėmesio skirta atliktų paslaugų kokybės patikrai atlikti (2019 m. patikrinta virš 1200 paslaugų kokybė). Visais atvejais radus neatitikimų, jie privalėjo būti ištaisyti. Kai paslaugų teikimo kokybė buvo įvertinama mažiau nei 7 balai – paslaugų teikėjai neteko teisės savarankiškai teikti paslaugas, patikrintos jų profesinės žinios, vyko ugdymo procesas, pakartotinai atlikta paslaugų kokybės patikra ir tik gavus tinkamą vertinimą darbuotojas vėl galėjo savarankiškai teikti paslaugas. Tokie atvejai buvo pavieniai ir tik vienam darbuotojui nebuvo grąžinta teisė teikti paslaugas.

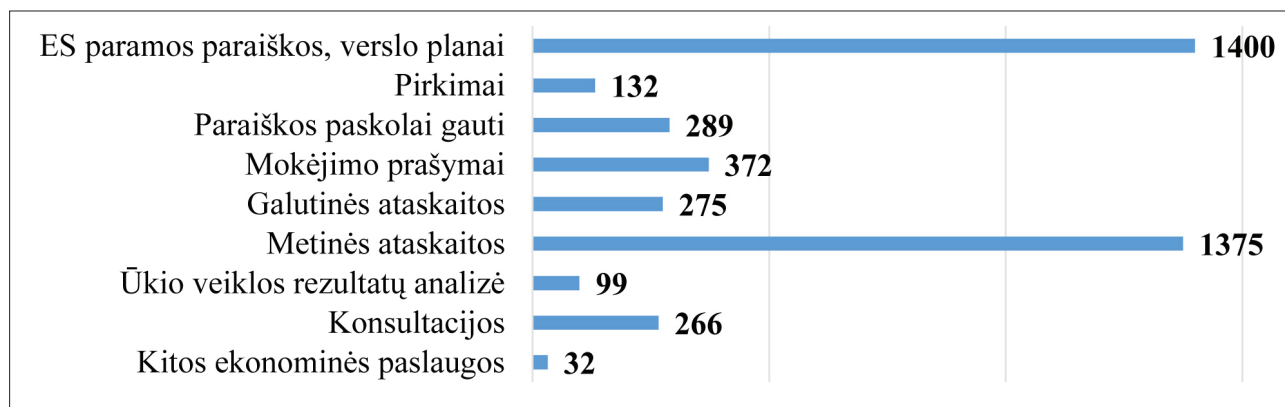

3 pav. Ūkio įsipareigojimai

vertinimo schema pateikta 3 paveiksle.

Ekonomikos paslaugos

2019 m. verslo ekonomikos paslaugas teikė 63 konsultantai ir vienas specialistas. Suteiktų verslo ekonomikos paslaugų skaičius pateiktas 4 paveiksle.

4 pav. Suteiktų verslo ekonomikos paslaugų skaičius 2019 m., vnt.

Konsultavimo tarnyba 2019 m. siūlė rengti verslo projektus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos 5 investicinių priemonių 12 veiklos sričių:

1. Priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritys: „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“; „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“; „Parama investicijoms į žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūros plėtrą ir pritaikymą (Parama miškų infrastruktūrai gerinti)“.

2. Priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritys: „Parama smulkiesiems ūkiams“; „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“; „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plė-

trai“; „Parama ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse“; „Parama biudujų gamybai iš žemės ūkio ir kitų atliekų“.

3. Priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos sritis: „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą (Parama asbestinių stogų dangos keitimui)“;

4. Priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritys: „Investicijos į miškininkystės technologijas“;

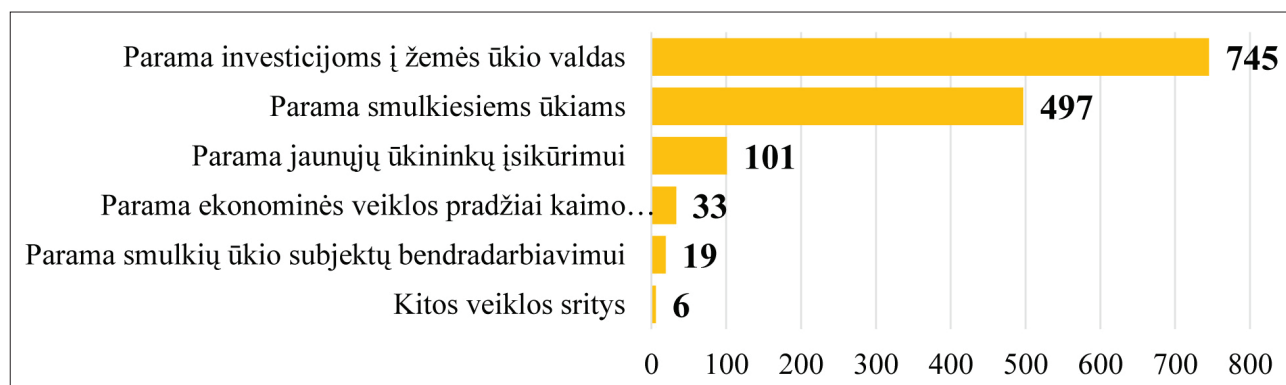
5. Priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritys: „Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui“; „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu“.

Iš viso 2019 m. Konsultavimo tarnyboje buvo parengta 1400 investicinių projektų, o iš viso verslo ekonomikos paslaugų suteikta už 1 169 693 Eur. Populiariausios, kaip ir nuo pat Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo pradžios, išliko veiklos sritys: „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“, „Parama smulkiesiems ūkiams“ ir „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“. Daug paraiškų lėmė tai, kad paraiškos paramai gauti pagal dvi pirmąsias veiklos sritis 2019 m. buvo renkamos du kartus. Konsultavimo tarnyboje parengtų investicinių projektų skaičius pagal veiklos sritis pateiktas 5 paveiksle.

Buhalterinės apskaitos paslaugos

Buhalterinės apskaitos paslaugas 2019 m. teikė 207 konsultantai. Paslaugos suteiktos 5802 klientams, iš jų 196 ne žemės ūkio subjektams. Lyginant su praėjusiais metais, tai 0,9 proc. daugiau, o paslaugų pardavimo planas buvo įvykdytas ir viršytas 2,5 procento.

2019 m. siūlomų paslaugų sąrašas nepasipildė, tačiau dar daugiau dėmesio buvo skirta paslaugų teikėjų kompetencijoms ugdyti. Be tradicinių mokymo metodų buvo daug individualių konsultacijų pasinaudojant informacinėmis ir ryšio priemonėmis jungiantis tiesiogiai prie progra-

5 pav. Konsultavimo tarnyboje parengtų investicinių projektų skaičius 2019 m., vnt.

mos „e.GEBA Buhalterija“, žinių patikrinimas vykdytas pasitelkiant IKMIS. Taip pat nuosekliai atliktos paslaugų teikimo kokybės patikros. Per 2019 m. įdarbinta ir paruošta 13 naujų buhalterinės apskaitos paslaugų teikėjų, dar 5 konsultantės papildomai buvo mokomos, nes grįžo po ilgų tikslinių atostogų.

Technologinės paslaugos

Technologines paslaugas apima augalininkystės, inžinerijos ir gyvulininkystės, aplinkosau-

gos ir ekologijos veiklos srityse teikiamos paslaugos. Teikiant paslaugas, klientai skatinami: taupyti savo resursus ir efektyvinti žemės ūkio produkcijos gamybą taikant integruotą augalų apsaugą; tausoti ir kokybiškai išnaudoti pagrindinį išteklių – dirvožemį; tinkamai pasirūpinti ūkiniais gyvuliais, jų laikymo, šėrimo sąlygomis bei sveikata, racionaliai naudoti trąšas, pašarinius priedus; tinkamai įgyvendinti kitus ūkiui keliamus reikalavimus, kad nebūtų sumažintos išmokos.

Kiekvienas paslaugų teikimas prasideda nuo duomenų apie ūkį analizės, jeigu klientas Konsultavimo tarnyboje tvarkosi buhalterinę apskaitą, tai gyvulininkystės ar augalininkystės konsultantas ar specialistas gali ne tik atlikti savo tiesioginę paslaugą, bet kartu įvertinti, ar ūkyje tinkamai valdomi kiti rizikingi taškai. Pavyzdžiui, matome, kad ūkininkas įsigijo augalų apsaugos produktus, mūsų pareiga paklausti ar žino, kaip juos tinkamai naudoti, ar turi galiojantį Augalų apsaugos produktų naudotojo pažymėjimą, ar tvarkosi augalų apsaugos produktų apskaitą ir t. t.

Augalininkystės paslaugos 2019 m. suteiktos 2859 klientams. Be to, visi Lietuvos žemdirbiai ir kiti besidomintys žemės ūkio sritimi bei aplinkosauga galėjo gauti viešas nemokamas elektronines paslaugas.

Tai atliekama įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos Nr. 2009/128/EB,

6 pav. Pasėlių stebėjimų duomenys skelbiami viešai www.ikmis.lt

7 pav. Mobilioji gyvulininkystės laboratorija

nustatančios Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo ir Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo nuostatas formuoti žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėsenos ir prognozavimo tinklą. 2019 m., augalininkystės specialistai kartu su rajonų biurų konsultantais vykdė Žemės ūkio ministerijos pavestą funkciją – kasmet informuoti žemės ūkio veiklos subjektus, mokslo darbuotojus apie kenksmingųjų organizmų pasireiškimą ūkių pasėliuose. Stebėjimų rezultatai viešai skelbti portale www.ikmis.lt (žr. 6 pav.).

2019 m. gyvulininkystės paslaugų ir konsultacijų suteikta 942 klientams. Nors gyvulių laikytojų skaičius šalyje mažėja, besinaudojančių Konsultavimo tarnybos paslaugomis daugėja.

Visi šalies klientai gali gauti gyvulininkystės paslaugas savo ūkiuose, nepriklausomai, iš kurio rajono atvyks paslaugų teikėjas. Įrengtos mobilios laboratorijos ir informacinės bei ryšio technologijos sudarė vienodas sąlygas paslaugas teikti labiausiai nutolusiuose taškuose.

Žemdirbiai konsultuoti ne tik augalų ir gyvūnų auginimo technologijų klausimais, bet ir apie aplinkosaugos reikalavimus ir teisės aktų pakeitimus, apie galimybes ir sąlygas dalyvauti ES paramos priemonėse.

Darbų saugos ir priešgaisrinės saugos paslaugos

Kiekvienas darbdavys atsakingas už darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų užtikrinimą. Kad funkcijos būtų atliktos kokybiškai, jis gali pasitelkti darbų saugos specialistus. Konsultavimo tarnyba ir 2019 m. pagrindinį dėmesį skyrė individualiam darbui su darbdaviais (daugiausia su žemės ūkio subjektais) ir jų darbuotojais. Konsultavimo tarnyba formavo ir darbdavių, ir jų darbuotojų atsakingą požiūrį į darbų saugą ir priešgaisrinę saugą. 2019 m. dar aktyviau vykdyta darbuotojų instruktavimo ir mokymo funkcija, kartu dalyvaujant darbdaviui ar jo atstovui. Tokios paslaugos efektyviai prisideda prie nelaimingų atsitikimų prevencijos, kuomet su darbuotojais dalinamasi patirtimi, darbų saugos specialistai aptaria pavojus, apie kuriuos daugelis ir nepagalvojame. Šiais veiksmais Konsultavimo tarnyba siekė, kad teikiamos darbų saugos ir priešgaisrinės saugos paslaugos netaptų tik formaliu dokumentų sutvarkymu. Sukaupta specialistų patirtis leido kiekvienam darbdaviui efektyviau patarti, į ką reikia kreipti didžiausią dėmesį darbų saugos srityje.

Konsultavimo tarnyboje paslaugas teikia 9 specialistai, jos suteiktos 46 rajonų biurų klientų ūkiuose. Kasmet teikiamomis paslaugomis naudojasi vis daugiau klientų ir ne vienerius metus: 76 klientai paslaugomis naudojasi dvejus, o 82 – trejus ir daugiau metų. 2019 m. darbų saugos ir priešgaisrinės saugos paslaugos suteiktos 438 klientams.

Miškininkystės paslaugos

Miškininkystės paslaugas 2019 m. teikė 3 akredituoti miškininkystės specialistai ir 1 geodezijos specialistė. Akreditavimo sritys patvirtintos vadovaujantis Konsultavimo įstaigų ir konsultantų akreditavimo taisyklėmis (žemės ūkio ministro 2016 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. 3D-337 aktuali redakcija, 1–5 priedai), du specialistai turi nepriklausomų medienos matuotojų pažymėjimus.

2019 m. miškininkystės paslaugų ir konsultacijų suteikta 178 klientams, jiems pasiūlyta 18 technologinių miškininkystės paslaugų. Miškininkystės specialistai 2019 m. parengė 57 miškotvarkos projektus, taip pat 7 miško želdymo ir žėlimo projektus. Miško kirtimams paruošė daugiau kaip 290 ha biržių, įvertino 4048 m³ nenukirsto miško, užpildė 10 paraiškų pagal KPP priemonę „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“, miško savininkams suteikė 412,6 valandų konsultacijų, teikė kitas miškininkystės paslaugas: ribinių linijų nužymėjimas miške, miško valdos apžiūrėjimas ir įvertinimas. Miškininkystės paslaugų biure dirbanti geodezijos specialistė 2019 metais paslaugas suteikė 21 klientui.

Miškininkystės paslaugos atliktos naudojantis naujausiomis technologijomis ir programomis. Miškotvarkos, želdymo ir žėlimo projektams sudaryti, biržėms rėžti naudoti GPS imtuvai. GPS prietaisais tiksliai nustatytos valdų ir jose esančių sklypų ribos. Dėl pamatuotų plotų tikslaus braižymo ir išsamios vizualizacijos naudota ArcMap programa, kuria tiksliai suskaičiuojami gauti duomenys ir pagal kliento poreikius atliekama reikiama analizė. Biržių tūriui įvertinti naudotos tikslios elektroninės matavimo žerglės ir tikslūs elektroniniai aukštimačiai, sumažinantys skaičiavimo paklaidą ir leidžiantys tiksliau įvertinti kertamą tūrį. Žemės sklypų kadastriniai matavimai atlikti visoje Lietuvoje, darbams naudota tiksli GNSS įranga, elektroninis tacheometras.

Miškininkystės specialistai ne tik teikė paslaugas klientams, bet ir vykdė LR Aplinkos ministerijos projektą – „1000 miško savininkų individualus konsultavimas jų miško valdose, konkrečios valdos tvarkymo, priežiūros, atkūrimo, apsaugos ir naudojimo klausimais“.

Mokymų paslaugos

2019 m. klientams mokymo paslaugas teikėme LŽŪKT mokymų centre „Agroakademija“, rajonų biuruose, nuotoliniu būdu, pasitelkę informacines ir ryšio technologijas.

Per metus išklause mokymo programas, žinių įgijo 4123 dalyviai, kuriems išduoti 227 kvalifikacijos tobulinimo ir 3896 Augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimai. Mokymai vyko dviem būdais: 3427 klausytojai dalyvavo 181 komerciniuose kursuose; 696 dalyviai žinių įgijo pasinaudoję nuotoline mokymo sistema (www.ikmis.lt), 7 dalyviams nepavyko iš pirmo karto išlaikyti testo, pagilinus žinias, rezultatai buvo sėkmingi.

Lyginant su 2018 m., pastaroji sistema veikė dar rezultatyviau. Nuotoliniu būdu mokėsi 9 proc. daugiau klientų, atnaujinta 11 mokymo programų ir sukurtos dvi svarbios programos ekologiškai ūkininkaujantiems ir jauniems ūkininkams:

- Ekologinio ūkininkavimo pagrindai, kodas: 396185007, trukmė 24 akad. val.;
- Ūkinės veiklos planavimas ir finansavimo galimybės, kodas 396131406, trukmė 24 akad. val.

2019 m. nuotolinio mokymo sistemoje sukurtos ir įdiegtos visos žemės ūkio subjektams privalomos programos (jauniems ūkininkams, subjektams, dalyvaujantiems ūkio modernizavimo paramos priemonėse, klientams, planuojantiems tapti pripažinto ekologinio ūkio šeiminkais ir t. t.), todėl jie galėjo laisvai įgyti žinias pasirinkdami priimtina laiką ir interneto ryšiu aprūpintą mokymosi vietą. Vienas iš nuotolinio mokymo paslaugų plusų yra savikontrolės (po kiekvienos temos) ir testo klausimai, kurie kiekvienam besimokančiam parenkami atsitiktine tvarka. Tai užtikrina įgyjamų žinių patikimumą.

Nuotolinės paslaugos

Konsultavimo tarnyboje teikiamos nuotolinės ūkio valdymo paslaugos ir produktai. Klientai nuomojasi kompiuterines programas „e. GEBA Gyvulininkystė“, „e. GEBA Augalininkystė“ ir „e. GEBA Buhalterija“. Naudodamiesi šiomis paslaugomis, klientai jiems patogiu laiku prisijungę prie programos gali susivesti ūkio duomenis, juos matyti, planuoti darbus, analizuoti rezultatus, kurti ataskaitas ir žurnalus. Visi kuriami ir diegiami programų naujinimai atliekami realiu laiku. Klientams jų papildomai įsigyti nereikia. Penktoje lentelėje pateikiami 2019 m. nuotolinių paslaugų teikimo sutarčių duomenys.

3 lentelė. Nuotolinių paslaugų teikimo sutartys 2019 m.

Modulis	Nauji klientai	Klientų, 2019 m. naudousių produktą, vnt.
„e.GEBA Augalininkystė“	7	37
„e.GEBA Gyvulininkystė“	1	8
„e.GEBA Buhalterija“	8	78

2.5. PASLAUGŲ VIEŠINIMAS IR INFORMACIJOS SKLAIDA

Konsultavimo tarnybos tikslas – būti šalies agroverslo konsultavimo įmonių lydere, teikiančia kokybiškas ir klientų poreikius atitinkančias paslaugas, turėti platų lojalių klientų ratą. Siekiant didinti prekės ženklo žinomumą, paslaugų pardavimo apimtį, pozicijas rinkoje, naudojamos rinkodaros bei pardavimų skatinimo priemonės.

2019 m. išskirtinis dėmesys skirtas paslaugų pardavimo ne žemės ūkio subjektams, veiklą vykdydžiusiems kaimo vietovėse arba rajonų centruose, proveržiui. Visus metus dirbta viešinant buhalterinės apskaitos paslaugas verslininkams, t. y. daugiausia investicijų nukreipta į internetinės rinkodaros kanalus, naudotos įvairios priemonės: Google Adwords reklamos, mokami įrašai socialiniuose tinkluose, reklamos specializuotose portaluose, kurti videoreportažai ir straipsniai. Ta pati strategija naudota ir verslo ekonomikos paslaugoms viešinti.

Minėtais metais didelės pastangos dėtos siekiant sukurti didesnę tiksliojo ūkininkavimo paslaugų poreikį žemės ūkio rinkoje. Konsultavimo tarnyba buvo pozicionuojama kaip inovatyvios paslaugas kurianti įmonė. Ir nacionalinio lygmens, ir rajoninio lygio parodose – „Ką pasėsi...2019“ ir „Agrovizija 2019“, akcentuotas kompleksinis požiūris į tiksliojo ūkininkavimo paslaugų ciklą, kurį sudaro automatinis dirvožemio ėminių paėmimas, ištyrimas Konsultavimo tarnybos laboratorijoje, tręšimo planų parengimas kintama norma, Mobilaus tiksliojo ūkininkavimo technologijų demonstravimo standas, bepiločiai orlaiviai, skirti priimti sprendimus pasėlių priežiūros klausimais.

8 pav. Parodoje „Ką pasėsi... 2019“

Siekdama pabrėžti žemės ūkio rinkos inovacijų skleidėjos įvaizdį, Konsultavimo tarnyba dalyvavo pirmą kartą organizuojamoje parodoje „Inno panorama 2019“. Joje pristatyta tiksliojo ūkininkavimo technologinių paslaugų demonstravimo sistema su integruotomis dalimis, kuri įvertinta parodos medaliu.

9 pav. Parodoje „Inno panorama 2019“

10 pav. Parodoje „Avininkystės perspektyvos Baltijos regione“

11 pav. Parodoje „Baltijos miškai 2019“

Tiksliojo ūkininkavimo nauda ir paslaugos pristatytos Konsultavimo tarnybos organizuotoje konferencijoje „Žemės ūkio žinios ir inovacijos agroverslo plėtrai. Inovacijų vartai“.

2019 m. į rinką siekta įvesti Konsultavimo tarnybos laboratoriją. Viešinimo kampanijos pradžia ir akcentas buvo didžiausia žemės ūkiui skirta paroda „Ką pasėsi...2019“. Parodos dalyviams pristatyti laboratorijoje atliekami tyrimai, jų nauda ūkininkams, įmonėms ir vartotojams. Laboratorijos reklama buvo inkorporuota į visus Konsultavimo tarnybos valdomus vidinius informacijos sklaidos kanalus. Buvo parengti komerciniai pasiūlymai 7 skirtingiems tiksliniams verslo segmentams, kurie pasiekė daugiau nei tūkstantį ūkių, bendrovių, įmonių, asociacijų ir kt.

Gyvulininkystės paslaugos viešintos konsultantų organizuojamose lauko dienos, komercinių įmonių renginiuose. Dalyvauta dviejuose gyvulininkystės sektoriui skirtuose nacionalinio lygmens renginiuose: LVA sąskrydyje ir Algirdiškių k. (Panevėžio r.) kasmet organizuojamoje Veislinių gyvulių parodoje. Mobilios gyvulininkystės laboratorijos paslaugos pristatytos ir tarptautiniu lygiu – SCAR AKIS susitikimo dalyviams, kaip puiki inovacija. Viešinant gyvulininkystės paslaugas, bandyta žengti į kitą segmentą – avininkystę, dalyvauta specializuotoje parodoje „Avininkystės perspektyvos Baltijos regione“.

Miškininkystės paslaugos pristatytos parodoje „Baltijos miškai 2019“. Renginio metu siekta skleisti informaciją apie teikiamas paslaugas tarp privačių miškų savininkų, taip pat užmegzti ar stiprinti ryšius su miškininkystės srityje veikiančiomis mokslo institucijomis,

asociacijomis, verslo įmonėmis.

Kaip ir kiekvienais metais, Konsultavimo tarnybos paslaugos buvo pristatomos aukštųjų mokyklų studentams bei dėstytojams. Bendradarbiauta su ASU Inžinerijos ir Agronomijos fakultetų studentais, LSMU veterinarijos akademijos studentais. LŽŪKT veikla pristatyta ir mokslo įstaigų Karjeros dienos. Šiuo bendradarbiavimu siekta megzti ryšius su potencialiais darbuotojais ar klientais, kadangi nemažai žemės ūkio mokslus studijuojančių studentų yra ūkininkai arba jų šeimos nariai.

Konsultavimo tarnyba unikali ne tik tuo, kad yra tinklinė organizacija, bet ir tuo, kad valdo kelis internetinius informacijos sklaidos kanalus – www.lzukt.lt bei edukacinį portalą žemdirbiams www.agroakademija.lt.

Svetainėje www.lzukt.lt publikuojama informacija apie organizacijos teikiamas paslaugas, svarbius įvykius, projektinę veiklą, bendradarbiavimą, publikuojama informacija apie biurų veiklą. Per metus svetainėje publikuoti 164 straipsniai.

Agroverslo portale www.agroakademija.lt Konsultavimo tarnybos paslaugos pristatytos netiesiogiai, kadangi pagrindinis portalo tikslas – šviečiamosios edukacinės veiklos sklaida, perteikiama straipsniuose ir videoreportažuose. Didžiąją dalį medžiagos rengė Konsultavimo tarnybos darbuotojai. Taip demonstruotas kolektyvo profesionalumas ir platus kompetencijų spektras.

Per 2019 m. nufilmuoti ir paskelbti 63 videoreportažai. Portalo lankytojai per metus galėjo perskaityti 484 straipsnius buhalterinės apskaitos, augalininkystės, gyvulininkystės, ekonomikos, darbų saugos ir priešgaisrinės saugos, miškininkystės, inovacijų, pasaulio ūkininkavimo tendencijų tematika.

2.6. PARDAVIMO PROCESO TOBULINIMAS

Konsultavimo tarnyboje paslaugos klientams pradėtos parduoti 1998 m., penktaisiais veiklos metais. Tada pardavimai sudarė 9 proc. įstaigos metinių pajamų. 2019 m. pajamos už klientams parduotas paslaugas sudarė 80 proc. įstaigos metinių pajamų. Šie skaičiai rodo, kad paslaugų pardavimas ir toliau lieka viena iš svarbiausių Konsultavimo tarnybos veiklos sričių. Pagrindinis paslaugų pardavimo proceso tikslas – tenkinti klientų poreikius rezultatyviai veikiant rinkoje ir efektyviai bendradarbiaujant įstaigoje tarp padalinių. Šiam tikslui pasiekti pasitelkiamos darbuotojų kompetencijos, pažangi bendravimo su klientu praktika, nauji darbo metodai.

Iššūkiai, kylantys parduodant paslaugas klientams

Žemės ūkio konsultavimo ir mokymo paslaugų srityje konkurencija išaugo. Nauja ūkininkų karta turi didesnę konsultantų, taikančių lanksčius darbo metodus ir kainodarą, pasirinkimą. Klientai kelia aukštus reikalavimus ir paslaugų kokybei, ir aptarnavimui. Konkurenciją ribojantys faktoriai – kompetentingų darbuotojų trūkumas darbo rinkoje ir nuolatinė žinių, informacijos, technologijų kaita, reikalaujanti didelių investicijų į darbuotojų kompetencijas.

Siekiant pritraukti naujus ir išlaikyti turimus klientus, pardavimai įstaigoje organizuojami taip, kad kuo daugiau klientų sužinotų apie Konsultavimo tarnybos paslaugas, jiems būtų pateikiami individualūs, jų verslui pritaikyti pasiūlymai – naudą kuriančios konsultavimo paslaugos, operatyviai reaguojama į klientų poreikius, užtikrinamas tinkamas jų aptarnavimo lygis ir grįžtamasis ryšys. Tikslų siekiame šiomis priemonėmis:

- Tobuliname konsultantų, atsakingų už darbą su klientais, pardavimo kompetencijas. 2019 m. mokymuose „*Efektyvių pardavimų valdymas Konsultavimo tarnyboje*“ dalyvavo 30 konsultantų ir specialistų. Siekiama konsultantams suteikti kiek galima daugiau žinių apie visas teikiamas paslaugas, jų pridėtinę vertę.
- Siekiant, kad konsultantai, parduodantys ir teikiantys paslaugas klientams, įgytų tinkamą žinių lygį, kaip kurti geresnę klientų patirtį, gebėtų perprasti santykių su klientais kūrimo bei paslaugų pardavimo situacijas buvo patvirtinta vidinė mokymų programa „*Kaip parduoti paslaugas ir kurti gerą patirtį mūsų klientams*“. 2019 m. jau buvo organizuoti mokymai pirmajai grupei, kurioje dalyvavo 21 darbuotojas.
- Plečiame paslaugų viešinimo rajonuose kanalus. Organizuojame paslaugų pristatymą suinteresuotoms, bendradarbiaujančioms šalims (2019 m. 42 vnt.).

- Tobuliname paslaugų ir produktų pardavimo ir paslaugų teikimo klientams organizavimo procesą. 2019 m., išplėtus Ryšių su klientais valdymo informacinės sistemos (CRM) galimybes, sukurta nauja reitingavimo dalis, atnaujintos planavimo, segmentavimo, konkurentų, užsakymų valdymo dalys.
- Analizuojame klientų atsiliepimus, aptariame jų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis, aptarnavimu vertinimą. 2019 m. daug laiko skirta diskusijoms, analizėms, kaip patobulinti klientų atsilepimų surinkimą. Rezultatas – klientų atsilepimų apie suteiktas paslaugas informacijos surinkimo sistema, kuri bus diegiama 2020 metais.
- Įgyvendiname klientų aptarnavimo gerinimo priemones – 2019 m. parengtas Klientų aptarnavimo standartas.

Konsultavimo tarnyboje keičiasi konsultantų karta, darbo patirtį ir ryšius su klientais perima nauji, jauni darbuotojai. Labai svarbu jiems diegti pagarbą kaimo žmogui, siekį pažinti jo verslą ir nuoširdų norą suprasti bei padėti.

2.7. PASLAUGŲ PLĖTOJIMAS VYKDANT PROJEKTINĘ VEIKLĄ

Konsultavimo tarnyboje nuolatos vykdomi vietiniai ir tarptautiniai projektai, kurie yra sudėtinė įstaigos veiklos dalis, teikiant konsultavimo paslaugas žemdirbiams. 2019 m. tęsti nacionaliniai, tarptautiniai ir pradėti vykdyti nauji su ES parama įgyvendinti projektai.

Per 2019 m. vykdyta 20 projektų: 4 nacionaliniai, 13 pritraukus ES paramą ir 3 tarptautiniai. Detalūs projektų aprašai pateikti 2–4 prieduose.

4 lentelė. **Nacionaliniai projektai**

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Projekto trukmė
Priemonė „Parama žemdirbių konsultavimui“		
1.	„Žemdirbių konsultavimas“	2019 04 08–2019 12 13
Priemonė „Ūkio apskaitos duomenų tinklo veiklos užtikrinimas“		
2.	„Ūkių apskaitos duomenų tinklas“ (ŪADT)	2019 01 01–2019 12 21
Programa „Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimas“		
3.	„Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėseną ir prognozavimas“ (STEB)	2019 01 01–2019 12 31
Parama tarptautinių ir respublikinių žemės ūkio parodų, mugių, konkursų, varžytuvių organizavimui ir dalyvavimui juose		
4.	„Lietuvos artojų varžybos 2019 m.“	-
Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programa (LR aplinkos ministerija)		
5.	„1000 miško savininkų individualaus konsultavimo jų miškų valdose konkrečios valdos tvarkymo, priežiūros, atkūrimo, apsaugos ir naudojimo klausimais“	2017 05 30–2019 05 30

5 lentelė. Su ES parama įgyvendinti projektai

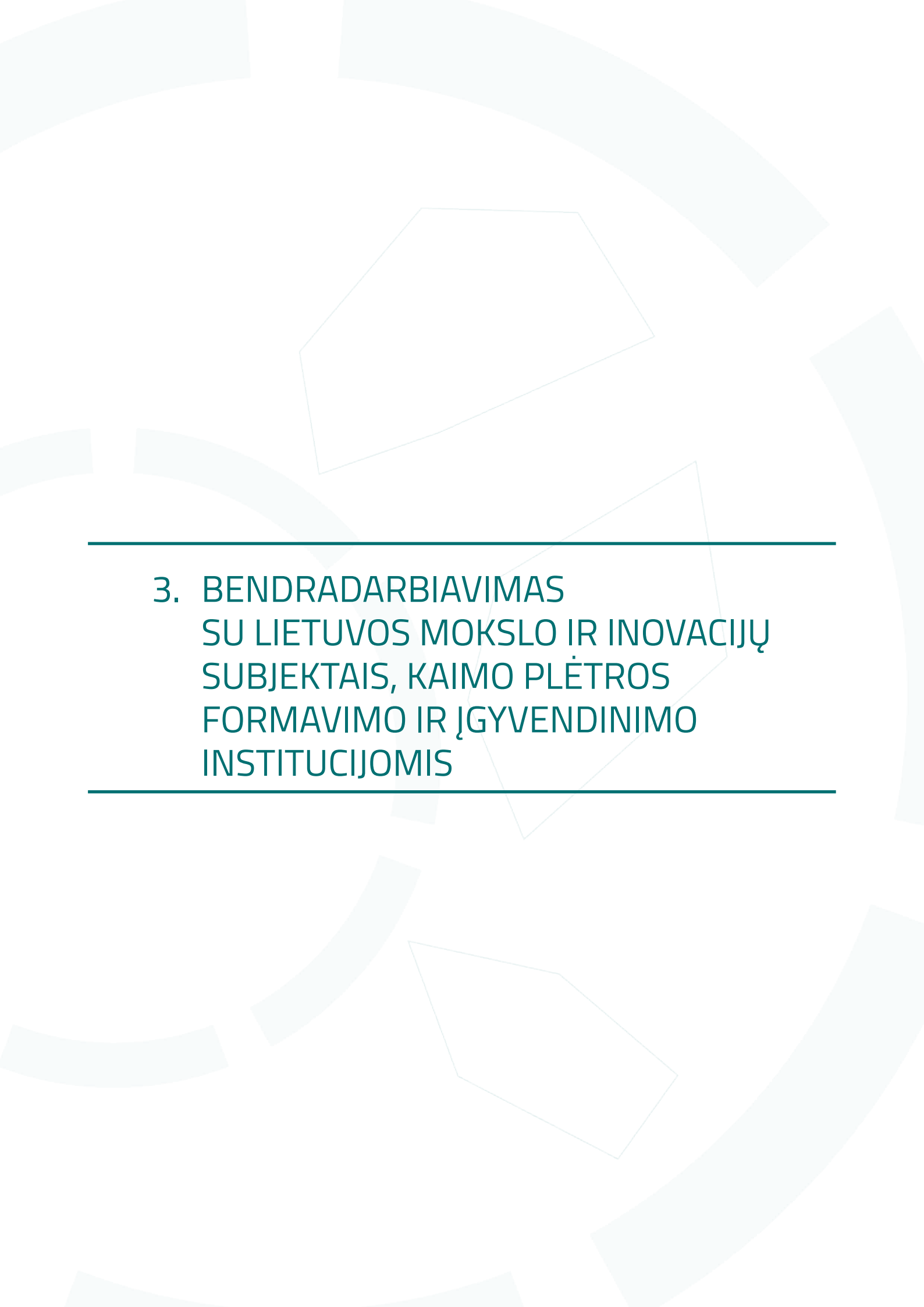
Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Projekto trukmė	Projekto vertė be PVM, Eur
Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritis „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“			
1.	„Žinių kaupimo, perdavimo, žemės ūkio technologijų kūrimo ir jų demonstravimo centras“ (Inovacijų vartai)	2016 04 04–2019 06 30	849 894 (KT dalis – 435 876)
2.	„Dirvožemio aerodistanciniai tyrimai ir konsultacijos“	2018 07 04 – 2021 01 15	198 719 (KT dalis – 122 629)
3.	„Lietuvos pieninių ir mėsinių galvijų populiacijos ir avių bandų veislinės vertės ir produktyvumo didinimas taikant inovatyvias biotechnologijas“ (dalyvaujama partnerio teisėmis)	2017 04 03–2020 04 03	411 983 (KT dalis – 18 600)
4.	„Drėgmės režimo dirvožemyje reguliavimas“ (dalyvaujama partnerio teisėmis)	2016 12 12–2019 12 11	194 012 (KT dalis – 10 592)
5.	„Konkurencingas ūkis“ (dalyvaujama partnerio teisėmis)	2016 12 12–2019 12 11	638 024 (KT dalis – 18 600)
6.	„Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingas diegimas intensyvaus ūkininkavimo sąlygomis“ (dalyvaujama partnerio teisėmis)	2018 10 10 – 2020 08 31	199 991 (KT – 19 880)
Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos sritis „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“			
7.	„Mitybinių faktorių įtaka melžiamų karvių produkcijos didinimui, produkcijos kokybės gerinimui ir savikainos pokyčiui“	2017 03 08–2020 02 28	129 730
8.	„Ekonominių rezultatų gerinimas augalininkystės ūkiuose taikant Integruotos augalų apsaugos metodus“	2017 03 08–2020 02 28	128 641
9.	„Rūgščių dirvožemių derlumo gerinimas efektyvesniam maisto medžiagų prieinamumui ir augalininkystės produkcijos savikainos pokyčiui“	2018 12 10 – 2021 12 15	145 224
10.	„Naujausių simbiotikų įtaka pieninių galvijų sveikatingumui, produktyvumui, antibiotikų vartojimo žaditimui bei ūkio konkurencingumo didinimui“	2018 12 10 – 2021 01 30	145 674
Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės 9 prioritetas „Visuomenės švietimas ir žmoniškųjų išteklių potencialo didinimas“			
11.	„LŽŪKT specialistų gebėjimų ir technologinių įgūdžių didinimas, kuriant naujas paslaugas gyvulininkystės ūkiams“	2019 01 01 – 2019 12 31	12 168
Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės 2 prioritetas „Informacinės visuomenės skatinimas“			
12.	„Informavimo, konsultavimo ir mokymų elektroninių paslaugų vykdant integruotą augalų apsaugą modernizavimas ir plėtra“ (IKMIS2)	2017 10 20–2020 10 20	1 343 462

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Projekto trukmė	Projekto vertė be PVM, Eur
Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės 10 prioritetą „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“			
13.	„Žemės ūkio verslo analitinės sistemos sukūrimas“	2019 02 08 – 2022 02 08	1 816 356 (KT dalis – 520 768)
Iš viso, Eur			6 213 878 (Konsultavimo tarnybos dalis – 3 051 844)

2019 m. vykdyti 3 tarptautiniai projektai.

6 lentelė. **Tarptautiniai projektai**

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Projekto trukmė	Projekto vertė, Eur
1.	„Baltijos srutų rūgštinimas“ (Baltic Slurry Acidi)	2016-03-01– 2019-03-31	5 300 000 (Konsultavimo tarnybos dalis – 124 950)
2.	„Suasmenintos viešosios paslaugos remti ir įgyvendinti BŽŪP“ (ReCAP)	2016-05-01– 2018-11-30	2 197 136 (Konsultavimo tarnybos dalis – 106 000)
3.	„Inovatyvių ūkio konsultavimo įrankių taikymas ir sklaida“ (Fairshare)	2018-11-01– 2023-10-31	6 998 652 (Konsultavimo tarnybos dalis – 887 412)

3. BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVOS MOKSLO IR INOVACIJŲ SUBJEKTAIS, KAIMO PLĖTROS FORMAVIMO IR ĮGYVENDINIMO INSTITUCIJOMIS

Konsultavimo tarnyba pagal savo kompetencijas prisideda prie kaimo plėtros formavimo ir įgyvendinimo institucijų dalyvaujant kaimo plėtros procesuose, kuriant tvarią ūkininkavimo sistemą. 2019 m. aktyviai įsitraukta kuriant ir įgyvendinant kaimo plėtros procesus.

Vasario mėnesį Profesinių kompetencijų padalinio vadovė kartu su ekologijos specialiste dalyvavo Ekologiškų žemės ūkio ir maisto produktų gamybos tarybos posėdyje, kuriame buvo svarstyti pasiūlymai Ekologinio žemės ūkio taisyklėse naikinti kai kuriuos ES reglamentuose nenumatytus reikalavimus, kad būtų sumažinta administracinė ekologiškai ūkininkaujančių našta.

Direktorius dalyvavo Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) Biomedicinos ir žemės ūkio mokslų sričių ekspertų tarybos posėdyje. Jame Vilniaus universiteto, VDU Žemės ūkio akademijos, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto mokslininkai pristatė Eurostars 2 ir technologinės plėtros projektų rezultatus, ekspertai tvirtino jų ataskaitas.

Kovo mėnesį vyko steigiamasis Ekstensyvių mėsinių galvijų augintojų klubo susirinkimas, kuriame pranešimą „Žolynų, skirtų mėsiniams galvijams, valdymas ir priežiūra“ skaitė vyresnysis gyvulininkystės specialistas, o patirtimi ir mokslinių tyrimų rezultatais ekstensyviai auginant mėsinius galvijus dalinosi gyvulininkystės paslaugų vadovė.

Konsultavimo paslaugų ir produktų valdymo skyriaus specialistai ir augalininkystės ekspertė atstovavo Konsultavimo tarnybai Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijoje vykusia-me susitikime agrarinės aplinkosaugos klausimais. Diskusijų metu buvo išsakytos Konsultavimo tarnybos įžvalgos šiais klausimais: kas turėtų keistis siekiant didesnio agrarinės aplinkosaugos efektyvumo biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui apsaugoti; kaip paskatinti ūkininkų dalyvavimą agrarinės aplinkosaugos priemonių įgyvendinimo procese; koks galėtų būti seniūnijų, saugomų teritorijų direkčių indėlis skatinant dalyvauti agrarinės aplinkosaugos priemonėse ir kt.

Direktorius dalyvavo Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų bendruomenės klubo susirinkime ir Konsultavimo tarnyba tapo šios bendruomenės nare. Įsijungus į verslo bendruomenės veiklą, bendradarbiaujant su kitais jos nariais, atsiveria galimybių organizuojant projektinę veiklą, verslą, paslaugas, pritaikant įvairias mokesčių ir finansų, teisės sričių priemones, gerinant darbuotojų darbo sąlygas, diegiant nutolusio darbo formas ir kt.

Gegužės mėnesį vyko diskusija apie Lietuvos dirvožemių išsaugojimo ir kaimo plėtros bei žemės ūkio politiką 2021–2027 m. Vienas iš aptartų klausimų – ES parama žemės ir maisto ūkiui bei kaimo plėtrai 2021–2027 m., kurį moderavo Konsultavimo tarnybos direktorius, o Plėtros padalinio vadovas skaitė pranešimą „Žemės ūkio žinių ir inovacijų kūrimo, perdavimo bei diegimo poreikis ir sistemos plėtra Lietuvoje“. Posėdyje akcentuoti Lietuvos dirvožemio derlingumo didinimo, organinės anglies kaupimo ir anglies emisijos mažinimo, dirvožemio drėgmės reguliavimo besikeičiančio klimato sąlygomis klausimai.

Liepos mėnesį Konsultavimo tarnybos mokymų centre „Agroakademija“ lankėsi aplinkosaugos specialistai iš LR Aplinkos ministerijos, Žemės ūkio akademijos, Klaipėdos universiteto, Baltijos aplinkos forumo. Konsultavimo tarnybos specialistai pristatė savo veiklą, akcentuodami sąsajas su aplinkosauga, IKMIS, tikslų ūkininkavimą. Diskutuota visiems aktualiais klausimais, aptarti bendri tikslai ir lūkesčiai.

VšĮ Baltijos aplinkos forumas drauge su partneriais iš 15 Europos šalių ir Lietuvos įgyvendina projektą „UNISECO“, kurio tikslas – stiprinti Europos agroekologinių ūkininkavimo sistemų tvarumą, sukuriant praktine patirtimi remiamas strategijas ir priemones, bei skatinti agroekologinį ūkininkavimą. Rugsėjo mėnesį Konsultavimo tarnybos mokymų centre – „Agroakademija“ vyko diskusija dėl ekstensyvių pieno ūkių valdymo, kurioje dalyvavo direktorius, gyvulininkystės

specialistai. Pagrindinis diskusijos tikslas – identifikuoti prielaidas, leidžiančias išlaikyti ekstensyvią ganymą bei skatinančias agroekologinį ūkininkavimą. Diskusijos rezultatai bus integruojami kartu su kitų partnerių šalių rezultatais, pagal kuriuos bus formuojamos politinės rekomendacijos ir teikiamos Europos žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos formavimo generaliniam direktoriui ir kitoms kaimo plėtrą formuojančioms institucijoms.

4. TARPTAUTINĖ VEIKLA

Konsultavimo tarnyba, įgyvendindama misiją, puoselėdama įmonės vertybes, 2019 m. dalyvavo tarptautinėje veikloje, susijusioje su inovacijų žemės ūkyje diegimu, paslaugų plėtojimu ir tobulinimu. Konsultavimo tarnyba palaiko glaudžius ryšius su tarptautinėmis organizacijomis, todėl siekiant teikti bendras tarptautinių projektų paraiškas, didelis dėmesys skirtas ir šiam klausimui.

Tarptautinės konferencijos, seminarai, parodos

Konsultavimo tarnyba, 2019 m. plėtodama tarptautinę veiklą, bendradarbiavimą su partneriais iš užsienio, teikiamų paslaugų ir vykdomų projektų žinomumą už šalies ribų dalyvavo tarptautiniuose renginiuose: konferencijose, seminaruose, parodose.

Sausio 7–8 d. direktorius kartu su Paslaugų klientams padalinio vadovu vyko į susitikimą su Varšuvos universiteto atstovais susipažinti su tiksliojo ūkininkavimo technologijų panaudojimu mokant studentus. Susitikimo metu universiteto atstovai pristatė įdiegtą studentų mokymo sistemą rengiant agronomijos studijų krypties studentus ir specialistus. Pristatyta Taikomosios informatikos ir matematikos bei Ekonomikos fakultetų veikla.

Sausio 16–17 d. direktorius, Plėtros, Paslaugų klientams, Profesinių kompetencijų padalinių vadovai, Organizacijos vystymo ir finansų valdymo, Žmoniškųjų išteklių vystymo ir administravimo skyrių vadovai ir Inovacijų paramos tarnybos vadovas vyko į Lenkiją susipažinti su Lenkijos žemdirbių konsultavimo centro Brwinowe veikla, darbu su projektais bei organizuojama inovacijų brokerių veikla.

Sausio 19–20 d. direktorius kartu su LR Žemės ūkio ministro vadovaujama delegacija lankėsi tarptautinėje parodoje „Žalioji savaitė 2019“.

Vasario 11–14 d. Plėtros padalinio vadovas dalyvavo Lisabonoje vykusioje EUFRAS metinėje asamblėjoje.

Vasario 23–26 d. Konsultavimo paslaugų ir produktų valdymo skyriaus vadovė kartu su augalininkystės paslaugų vadovu apsilankė Žemės ūkio ir inovacijų parodoje „SIMA'19“, Prancūzijoje. Parodoje ekspozicijas demonstravo 1800 įmonių iš 42 šalių. Ji buvo išskirstyta į 15 skirtingų sektorių, kuriuose demonstruotos inovacijos nuo ekologinio iki tiksliojo ūkininkavimo. Parodoje pateikta daug sprendimų ir informacijos apie žemės palydovų teikiamų duomenų panaudojimo galimybes, technikos kaupiamų ir fiksuojamų duomenų panaudojimo sprendimus.

Balandžio 6–12 d. Konsultavimo paslaugų ir produktų valdymo skyriaus vadovė kartu su skyriaus specialistėmis stažavosi Airijoje, kur dalyvavo 5 d. mokymuose pagal žolynų valdymo mokymo programą. Šie kursai dalyviams suteikė išsamių žinių apie pievų įrengimą, priežiūrą ir valdymą. Praktinių užsiėmimų metu pristatyti pievų tyrimo metodai, jų taikymo metodika. Baigus mokymus, išduoti kvalifikacijos tobulinimo sertifikatai.

Balandžio 14–17 d. direktorius kartu su Plėtros padalinio vadovu dalyvavo Dubline vykusiajame EK Žemės ūkio tyrimų pastovaus komiteto darbo grupės „Žemės ūkio žinių ir inovacijų klausimais“ ketvirtame posėdyje.

Gegužės 8–9 d. gyvulininkystės specialistai ir konsultantai lankėsi Latvijos mėsinių galvijų aukcione, pieno ūkiuose, susipažino su juose taikomomis technologijomis ir gerąja praktika, pritaikomą konsultuojant Lietuvos ūkininkus. Apsilankymo metu darbuotojai susipažino su naujais technologiniais sprendimais, kurie gali padėti plėtoti ūkį aplinką tausojančiais metodais, taip pat galėjo pamatyti, kaip vyksta mėsinių galvijų pardavimo aukcionas.

Gegužės 17 d. gyvulininkystės specialistai lankėsi Latvijoje vykusioje Mėsinių gyvulininkystės parodoje-aukционе ir pristatė mobilios gyvulininkystės laboratorijos paslaugas.

Gegužės 23–24 d. direktorius kartu su Paslaugų klientams padalinio vadovu ir Žmogiškųjų išteklių vystymo specialistėmis lankėsi Latvijos konsultavimo tarnybos centre ir dalyvavo susitikime su EUFRAS-CECRA Latvijos atstovais, susipažino su Latvijoje vykdomais CECRA mokymais.

Birželio 2–5 d. Paslaugų klientams padalinio vadovas, Technologinių paslaugų skyriaus ir žmogiškųjų išteklių vystymo specialistė dalyvavo Austrijoje vykusioje 58-oje EUFRAS tarptautinėje konferencijoje, kurios metu pristatyta bendroji informacija apie Austrijos žemės ūkį, ūkių dydžius, pagrindines ūkininkų veiklos sritis ir problemas, siejančias gamybą ir aplinkosaugą, laukiančius pakeitimus po 2020 m. EK galimai priimtų sprendimų. Taip pat vyko atskirų šalių stendų pristatymai. Buvo aplankyti 3 pieno ūkiai ir smulkių gamintojų kooperatyvas, kuris susideda iš 15-os narių ir augina vaistažoles, prieskoninius augalus.

Birželio 16–22 d. direktorius kartu su Plėtros padalinio vadovu dalyvavo EK Žemės ūkio tyrimų pastovaus komiteto darbo grupės Žemės ūkio žinių ir inovacijų klausimais (SCAR AKIS) penktajame posėdyje ir 24-ajame Europos konsultavimo ir mokymo seminare (ESEE) „Žemės ūkio švietimo ir konsultavimo pritaikymas inovacijoms sektoriaus tvarumo užtikrinimui“.

Birželio 26–29 d. direktorius, Plėtros padalinio vadovas, Konsultavimo paslaugų ir produktų valdymo skyriaus vadovė, Informacinių technologijų skyriaus vadovė ir augalininkystės paslaugų vadovas lankėsi EFITA-HAICTA-WCCA konferencijoje, Graikijoje. Jos metu buvo pristatytos IT technologijos, skirtos ateities žemės ūkio maisto produktų ir biologinių išteklių sektoriams. Informacinių technologijų skyriaus vadovė konferencijos metu skaitė pranešimą „Smart data management tools for better farm decisions“, kurio metu buvo pristatyti Konsultavimo tarnybos sukurti įrankiai, naudojami duomenims valdyti priimant ūkiams naudingus sprendimus.

Birželio 30 d. direktorius dalyvavo Šepetove organizuojamoje XXVI Regioninėje gyvulininkystės parodoje ir Žemės ūkio konsultavimo dienų renginiuose.

Liepos 18–19 d. direktorius dalyvavo Lietuvos agronomų sąjungos organizuojamoje išvykoje „Trumpos maisto tiekimo grandinės – sėkmingi smulkių gamintojų bendradarbiavimo pavyzdžiai Lenkijoje“. Aplankė Palenkės vaivadijos ūkius, pasisėmė sėkmingo ūkininkavimo ir trumpų maisto tiekimo grandinių pavyzdžių ūkiuose, kuriuose žemės ūkio gamyba derinama su smulkiu verslu – produktų perdirbimu, prekyba, paslaugomis ir gauta informacija dalinsis su suinteresuotomis šalimis Lietuvoje.

Rugpjūčio 11–14 d. direktorius, Paslaugų klientams padalinio ir Miškininkystės paslaugų biuro vadovai lankėsi Suomijos miškų konsultavimo centre Lahti mieste ir susipažino su šio centro veikla.

Rugsėjo 2–7 d. augalininkystės specialistė dalyvavo Lietuvos dirvožemininkų draugijos prie Lietuvos MA ŽŪMMS šviečiamajame–edukaciniame seminare dirvožemio klasifikavimo bei vertinimo klausimais ir mokslinėje ekspedicijoje „Šiaurės Rytų Lietuvos aukštumų dirvožemio dangos ypatumai“. Konferencijos metu specialistė išklausė pranešimus apie šiuolaikines grėsmes dirvožemiui, jo sveikatai, funkcijoms bei jo vaidmeniui darniame vystymesi ir žmogaus gyvenime, dalyvavo ekspedicijoje, lauko praktinėje sesijoje.

Rugsėjo 16–18 d. direktorius dalyvavo Lenkijos žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerijos organizuojamoje konferencijoje „Žemės ūkio konsultavimo uždaviniai po 2020 m.“.

Lapkričio 3–5 d. direktorius kartu su Informacinių technologijų, Verslo ekonomikos skyrių vadovėmis ir žmogiškųjų išteklių vystymo specialiste dalyvavo Austrijoje vykusioje konferencijoje „Digitalization – potential for education, counselling and knowledge“, kurioje susipažino su inovacijomis, mokymais žemės ūkio konsultavimo srityje, užmezgė kontaktus su užsienio šalių atstovais.

Lapkričio 11–15 d. augalininkystės specialistai ir konsultantai kartu su kitų skyrių atstovais dalyvavo parodoje „Agritechnika 2019“, Hanoveryje, Vokietijoje. Ten susipažino su inovacijomis augalininkystės srityje, naujausiais moksliniais tyrimais, sukurtomis ir žemės ūkiui pritaikytomis informacinėmis sistemomis, mobiliomis aplikacijomis, užmezgė kontaktus su užsienio šalių augalininkystės specialistais bei įmonėmis.

Lapkričio 19–20 d. VDU žemės ūkio akademijoje vyko SCAR SWG AKIS tarptautinis susitikimas, kurio tikslas – susitikus užsienio šalių konsultavimo, mokslo, žemės ūkio politiką formuojančių institucijų atstovams, apsvarstyti geriausias priemones, padėsiančias stiprinti žinių perdavimo sistemą, skirtą žemdirbiams. Renginyje dalyvavo direktorius, Plėtos padalinio vadovas, Rinkodaros skyriaus vadovė. Pirmąją dieną pranešimą skaitė Inovacijų paramos tarnybos vadovė, kuri pristatė projektą „Inovacijų vartai“. Antrą dieną vyksta į Šakių r. biuro klientų pienininkystės ūkį. Kelionės metu Rinkodaros skyriaus vadovė pristatė Konsultavimo tarnybos veiklą, Šakių r. konsultavimo biuro vadovė supažindino su biuro veikla, pasakojo kuo gyvena rajono klientai. Ūkyje gyvulininkystės specialistai pristatė mobilios laboratorijos paslaugas.

Gruodžio 1–4 d. direktorius kartu su Plėtos, Profesinių kompetencijų padalinių vadovais, Inovacijų paramos tarnybos vadove, Konsultavimo paslaugų ir produktų valdymo, Informacinių technologijų skyrių vadovais lankėsi Vokietijoje, KTBL (Kuratorium für Technik und Bauwesen in der Landwirtschaft) organizacijoje. Ten susipažino su organizacijos veikla, Vokietijos ūkininkų konsultavimo, švietimo, informacijos rengimo, bendradarbiavimo tarp mokslo, konsultavimo ir žemdirbių veikla, aptarė bendradarbiavimo tarp Konsultavimo tarnybos ir KTBL galimybes.

Bendradarbiavimas projektinėje veikloje

Konsultavimo tarnyba 2019 m. aktyviai bendradarbiavo su kartu vykdomų projektų partneriais, dalyvavo jų organizuojamuose renginiuose ir dirbo rengiant naujas tarptautinių projektų paraiškas. Tarptautiniai partneriai vis plačiau pripažįsta Konsultavimo tarnybą ne tik kaip patikimą partnerę įgyvendinant tarptautinius projektus. Per 2019 m. Konsultavimo tarnybos specialistai kviešti jungtis į projektus ir konsultuoti, kaip geriau įgyvendinti juose užsibrėžtus tikslus ar tiesiog dalintis savo patirtimi įgyvendinant projektus.

Birželio 17–20 d. Inovacijų paramos tarnybos vadovė dalyvavo projekto „LIFT“ (Low-Input Farming and Territories) metiniame susitikime Graikijoje pagal pasirašytą sutikimą atstovauti EUFRAS projekto konsultantų taryboje dėl projekto veiklos viešinimo.

Rugsėjo 11–14 d. Inovacijų paramos tarnybos vadovė dalyvavo projekto „EURAKNOS“ (Tematinių tinklų ir žinių rezervuarų apjungimas Europos žemės ūkio žinių ir inovacijų atvirai sistemai) inovacijų ir žinių perdavimo specialistų darbo grupės posėdyje Vengrijoje, kuriame atstovavo Konsultavimo tarnybai.

Spalio mėnesį Konsultavimo tarnyboje lankėsi Vilniaus pramonės ir verslo asociacijos prezidentas, skaitmeninio inovacijų centro (SIC) įkūrėjas. Į šį SIC liepos mėnesį priimta ir Konsultavimo tarnyba. Vizito tikslas – Konsultavimo tarnybai pristatyti SIC Agro Space veiklos galimybes ir planus, aptarti galimą tarnybos įsitraukimą į šio SIC veiklą.

Atstovavimo veikla

Rugsėjo 24–25 d. Konsultavimo tarnybos Teisės skyriaus vadovė atstovavo Lietuvos ūkininkų sąjungai Europos Sąjungos žemės ūkio ir kooperatyvų konfederacijos (COPA-COGECA) būstinės organizuojuose Mokesčių ir teisės darbo grupės posėdžiuose, Belgijos sostinėje, Briuselyje.

5. DARBUOTOJAI

Įstaigos pagrindinis, strateginis resursas yra jos darbuotojai, dirbantys aiškioje struktūroje, efektyviai veikiant organizacijos veiklą palaikančioms sistemoms. Būtent jos sukuria sąlygas darbuotojų, jų grupių, visos įstaigos produktyviam darbui ir užsibrėžtų tikslų siekiui. Visa tai suprasdami, 2019 m. dirbome ties personalo valdymo sistemos gerinimu, kuri apima procesą nuo darbuotojų atrankos, bandomojo laikotarpio kuravimo, kompetencijų ugdymo iki atleidimo.

Konsultavimo tarnybos sąrašinis darbuotojų skaičius 2019 m. pabaigoje – 422 (iš jų 27 nėštumo bei vaikų auginimo ir priežiūros atostogose). Didžiąją dalį Konsultavimo tarnybos darbuotojų (66 proc.) sudarė rajonų biuruose dirbantys augalininkystės, gyvulininkystės, ekonomikos, inžinerijos ir buhalterinės apskaitos konsultantai. Šie darbuotojai komandiniu principu teikė paslaugas klientams 46 rajonų konsultavimo biuruose. Likusieji darbuotojai dirbo centrinėje Konsultavimo tarnybos būstinėje (konsultavimo paslaugų specialistai ir administracijos darbuotojai) ir redakcijoje „Mano ūkis“.

Atsižvelgiant į naujų klientų pritraukimą rajonuose, taip pat į numatomą darbuotojų kaitą dėl demografinių priežasčių, kaip ir kasmet, 2019 m. buvo suplanuota ir vykdyta įstaigos žmogiškųjų išteklių plėtra. 2019 m. įstaigoje dirbo vidutiniškai 392 darbuotojai. 2019 m. neprognuotos darbuotojų kaitos rodiklis sudarė – 5,9 procento. Darbuotojai lojalūs įstaigai, vertina investicijas į jų kvalifikacijos tobulinimą ir darbo sąlygų gerinimą, laiku atnaujinamą programinę įrangą.

Vykdamas darbuotojų atrankas ir siekiant pritraukti turinčius ar siekiančius žemės ūkio srities išsilavinimo darbuotojus, 2019 m. buvo glaudžiai bendradarbiaujama su Vytauto Didžiojo universitetu Žemės ūkio akademija (VDU ŽŪA). Dalyvavome VDU ŽŪA organizuotose Karjeros dienose, talpinome darbo ir praktikos pasiūlymų skelbimus universiteto tinklalapyje, Konsultavimo tarnybos specialistai dalyvavo VDU ŽŪA Bioekonomikos plėtros fakulteto absolventų baigiamųjų darbų vertinimo komisijų darbe. Taip pat buvo bendradarbiaujama su Kauno technologijų universitetu Alytaus kolegija ir Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija, jie pagal mūsų poreikį dalijosi Konsultavimo tarnybos darbo skelbimais, praktikos pasiūlymais.

Kasmet didelis dėmesys skiriamas darbuotojų žinių ir praktinių įgūdžių palaikymui bei tobulinimui, apimant sisteminį profesinių žinių gilinimą, atnaujinimą ir bendrųjų kompetencijų ugdymą. Kiekvienas darbuotojas 2019 m. kvalifikaciją tobulino vidutiniškai 56,24 akad. val. (planuota ~30 ak. val.). Visų įstaigos darbuotojų 2019 m. kvalifikacijos tobulinimo suvestinė pateikta 5 priede.

Papildomi visiems Konsultavimo tarnybos rajonų / savivaldybių biurų vadovams buvo organizuojami dvejų dienų mokymai „*Efektyvus vadovavimas ir vadovo emocinis dizainas*“. Mokymų metu dalyviai gavo naujų žinių, pasidalino savo patirtimi ir išbandė gautas žinias praktiškai.

Įstaigoje yra įdiegta kompetencijų vertinimo sistema, kurios tikslas – palaipsniui pereiti nuo darbuotojų ir jų kompetencijos užtikrinimo konkrečiai darbo vietai – prie rūpinimosi visos organizacijos kompetencija, kurią sudaro ne tik individuali darbuotojų, bet ir kolektyvinė kompetencija: padalinių ir visos organizacijos lygmens žinios, įgūdžiai ir elgsena, kurias turi turėti visi darbuotojai. Visi darbuotojai kompetencijas turi įsivertinti už praėjusius metus.

2019 m. buvo sudaryta atsakingų asmenų grupė, kuri peržiūrėjo ir atnaujino įstaigos bendrąsias ir profesines kompetencijas.

2019 m. daug dėmesio buvo skirta naujų darbuotojų įvedimui į darbą. Jiems skirtos pirmųjų 3 mėn. ir 6 mėn. bandomosios darbo užduotys. Nauji darbuotojai dirbo padedant kuratoriui, dalyvavo įvadinuose mokymuose (2019 m. organizuoti mokymai, kuriuose dalyvavo 32 dalyviai), profesinių žinių ir darbo su kompiuterinėmis programomis mokymuose. Naujiems darbuotojams organizuoti dviejų dienų mokymai „*Kokių kompetencijų reikia, siekiant suprasti ir sėkmingai valdyti*

pokyčius organizacijoje“. Šie mokymai per 2019 m. organizuoti 2 kartus, juose dalyvavo 30 darbuotojų. Taip pat naujiems darbuotojams buvo organizuojami mokymai „*Efektyvių pardavimų valdymas VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyboje*“. Mokymai per 2019 m. buvo organizuojami 2 kartus ir juose dalyvavo taip pat 30 darbuotojų.

Po bandomojo laikotarpio vertintos darbuotojų žinios, suteiktas grįžtamasis ryšys.

Konsultavimo tarnyba nuolatos diegia sistemą, užtikrinančią sąlygas darbuotojams atsi-skleisti ir tobulėti – neatsiejama jos dalis yra skaidri ir skatinanti atlygio sistema. Organizacija, siekdama suteikti pridėtinę vertę darbuotojams ir motyvuoti juos – 2019 m. organizavo visuo-tinius renginius (Konsultavimo tarnybos gimtadienį – Konsultanto dieną ir Kalėdinį vakarą), kiekvienas darbuotojas buvo pasveikintas profesinės dienos proga, jubiliejų proga ir kt.

12 pav. Renginio „Konsultavimo tarnybos gimtadienis – Konsultanto diena“ akimirkos

Dirbant tinklinėje organizacijoje, labai svarbi vidinė komunikacija. Organizacinė kultūra lemia efektyvią mūsų įstaigos veiklą, jos produktyvumą, darbuotojų pasitenkinimą darbu ir motyvacija. Mūsų bendras siekis – dirbti kuo „sveikesnėje“ organizacijoje, kurioje kiekvienas jaustųsi savo vietoje, darantis tai, ką geriausiai moka, nuolat tobulėjantis kaip žmogus ir specialistas, jaučiantis, kad savo atliktu darbu prisideda tiek prie klientų, tiek prie Konsultavimo tarnybos gerovės. Siekiant „pamatuoti“ Konsultavimo tarnybos „būseną“, darbuotojų įsitraukimą į įstaigos veiklą buvo nuspręsta „Vienybės“ tyrimą pakeisti „Darbuotojų įsitraukimo“ tyrimu, kuris bus atliekamas už 2019 m.

„Darbuotojų įsitraukimo“ tyrimu siekiama:

- nustatyti, kas labiausiai motyvuoja Konsultavimo tarnybos darbuotojus, geriau suprasti organizacijos kultūrą;
- išsiaiškinti svarbiausius veiksnius, didinančius darbuotojų našumą;
- suprasti priežastinius ryšius tarp esamos situacijos Konsultavimo tarnyboje ir darbuotojų įsitraukimo į organizacijos veiklą lygį;

- nustatyti pagrindines esamos situacijos visoje Konsultavimo tarnyboje problemas ir sukurti veiksmingą šių problemų sprendimo planą.

Sklandžiai komunikacijai įstaigos viduje užtikrinti vykdomi susirinkimai su biurų vadovais. Susirinkimų metu dalinamasi veiklos naujienomis, problemomis, išsakomi abipusiai lūkesčiai. Taip pat kiekvienais metais yra organizuojamas visuotinis darbuotojų susirinkimas, kuriame kviečiami dalyvauti visi Konsultavimo tarnybos darbuotojai, jame pasisako ir Konsultavimo tarnybos Darbo tarybos nariai.

Darbo tarybos veikla

Nuo 2017 m. liepos 1 d., įsigaliojus Lietuvos Respublikos darbo kodeksui ir atsiradus prievolei darbdaviams, kurių vidutinis darbuotojų skaičius įstaigoje yra 20 ir daugiau, inicijuoti ir sudaryti Darbo tarybas, Konsultavimo tarnyba inicijavo ir sudarė Konsultavimo tarnybos darbo tarybą (toliau – Darbo taryba).

Darbo taryba savo veiklą pradėjo 2017 m. lapkričio 28 d., t. y., kai susirinko į pirmą posėdį. Ją sudaro 7 nariai, iš kurių išrinktas pirmininkas ir sekretorius. Darbo taryba sudaryta trejų metų kadencijai, jos veiklos organizavimą reglamentuoja Darbo tarybos 2018 m. parengtas ir patvirtintas reglamentas, taip pat Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.

Pagrindinė Darbo tarybos funkcija – užtikrinti Konsultavimo tarnybos darbuotojų informavimą, konsultavimąsi su darbdaviu dėl su darbuotojų darbo, socialinių, ekonominių teisių bei interesų įgyvendinimu susijusiais klausimais.

Darbo tarybos 2019 m. veikla apėmė informavimo ir konsultavimo procedūras prieš tvirtinant vietinius norminius teisės aktus (susijusius su darbuotojų darbo, socialinėmis, ekonominėmis teisėmis bei interesais), taip pat reguliariojo informavimo ir konsultavimosi su darbdaviu procedūrų vykdymą.

Vykdydama savo funkcijas, Darbo taryba 2019 m. suorganizavo 2 posėdžius, kuriuose svarstyti darbdavio ir Darbo tarybos susitarimo pasirašymo, visuotinio darbuotojų susirinkimo inicijavimo, pasiūlymų dėl vidinių teisės aktų koregavimo, tobulinimo, metinės Darbo tarybos veiklos ataskaitos parengimo klausimai, diskutuota su darbdaviu ir jo atstovais. 2019 m. Darbo taryba parengė ir darbdaviui pateikė 5 raštus, kuriuose buvo pateikti pastebėjimai, pasiūlymai dėl atlygio sistemos, kitų darbuotojų darbo sąlygų reglamentuojančių dokumentų tobulinimo. Darbo tarybos prašymu, 2019 m. gegužės 3 d. inicijuotas antrasis visuotinis darbuotojų susirinkimas, kuriame pristatyti detalūs praėjusių metų įstaigos veiklos rezultatai, einamųjų metų tikslai, siekiami rodikliai, numatomi pokyčiai, atlygio sistemos naujovės ir kita.

6. INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PALAIKYMAS IR PLĖTRA

Konsultavimo tarnybos darbuotojų veikla – intelektualinių paslaugų teikimas. Siekiant užtikrinti kokybišką ir efektyvų paslaugų atlikimą, įstaigos darbuotojams būtina suteikti gerą materialinę bei techninę bazę, nuolat ją atnaujinti atsižvelgiant į poreikius, žmoniškųjų išteklių plėtrą, naujų technologijų pasiekimus ir vykstančius pokyčius Konsultavimo tarnyboje, šalyje ir pasaulyje.

Konsultavimo tarnybos Informacinių technologijų (toliau – IT) skyrius kuruoja įstaigos IT infrastruktūrą ir su tuo susijusią veiklą. Siekiant, kad sukurtos Informacinės sistemos (toliau – IS) būtų naudingos, informatyvios ir žemdirbiui, ir konsultantui, jos tobulintos atsižvelgiant į pasaulines tendencijas, konsultantų ir mokslininkų rekomendacijas bei klientų poreikius. Konsultavimo tarnyba 2019 m. atnaujino ir sukūrė šias IS:

1. Atnaujinti informaciniai portalai: www.manoukis.lt, www.agroakademija.lt;
2. Atnaujintas Konsultavimo tarnybos vidinei komunikacijai skirtas intranetas;
3. 2020 metams paruoštos naudoti Sutarčių, Biudžeto ir Pirkimų valdymo IS;
4. Įvertinus teisės aktų pakeitimus, atnaujinta Ūkių vertinimo programa, ;
5. Atnaujinti „e. GEBA“ augalininkystės, gyvulininkystės, buhalterijos ir ekonomikos moduliai, atsižvelgiant į paslaugų ir produktų plėtrą.
6. Ryšių su klientais valdymo IS atlikti šie patobulinimai:
 - 6.1. sukurta nauja dalis „Reitingavimas“;
 - 6.2. atsižvelgiant į 2019 m. pardavimo sistemos peržiūros rezultatus ir priimtus sprendimus, atnaujintos dalys „Planavimas“, „Segmentavimas“, „Konkurentų dalis“, „Užsakymų valdymas“;
 - 6.3. atsižvelgiant į pakeitimus motyvacinėse sistemoje, atnaujinta dalis „Motyvacinė sistema“;
 - 6.4. peržiūrėta ir atnaujinta ataskaitų dalis.

Darbuotojų veiklos efektyvumui didinti Konsultavimo tarnyba 2019 m. įsigijo IT įrangos (7 lentelė).

7 lentelė. 2019 m. įsigyta IT įranga

IT įranga	Įsigytas kiekis
Stacionarūs kompiuteriai	46
Nešiojami kompiuteriai	12
Daugiafunkciniai	4
Spausdintuvai	20
Audiosistemos	5
Mobilūs telefonai	119
Maršrutizatoriai	5
Videoprojektoriai	12
Ugniasienės ir jos modulių palaikymo pratęsimas	1
Biuro programinės įrangos licencijų nuoma	450
Virtualizacijos programinės įrangos atnaujinimas ir papildomos licencijos	5
Pašto programinės įrangos atnaujinimas	1
Diskinio masyvo garantijos pratęsimas	1
Turimos duomenų saugyklų išplėtimas.	1
Nuotolinės vartotojų prieigos kontrolės sistema	1
Duomenų kopijavimo programinės įrangos licencijų palaikymo pratęsimas	18
Antivirusinės programos licencijų pratęsimas	2

7. ŽEMDIRBIŲ KONSULTAVIMO INFRASTRUKTŪROS PALAIKYMAS IR PLĖTRA

Kiekvienam Konsultavimo tarnybos klientui svarbios kokybiškos paslaugos ir vieta, kurioje jam paslaugos suteikiamos. Taip pat labai svarbu, kad Konsultavimo tarnybos darbuotojai turėtų saugias, patogias, kokybiškam darbui pritaikytas darbo vietas, todėl nuolat atnaujinamos biurų patalpos, pagal poreikį vykdoma darbo vietų plėtra. Nesant galimybei plėstis, ieškoma naujų, erdvesnių, kokybiškam darbui pritaikytų patalpų. Taip pat atnaujinami darbui skirti baldai, perkamos kitos priemonės, nusidėvėję automobiliai keičiami naujais.

Konsultavimo tarnyba vykdo daug švietėjiškos veiklos, todėl pagal galimybes biurai turi ir sales, pritaikytas mokymo kursams ir kitiems žemdirbiams skirtiems renginiams, organizuoti.

Konsultavimo tarnybai svarbu, kad darbuotojai ir klientai jaustųsi saugūs ir darbo aplinka būtų tvarkinga, estetiška ir maloni mūsų klientams. Kiekvienais metais investicijos į infrastruktūrą planuojamos ir atliekamos įvertinus poreikį bei finansines organizacijos galimybes.

2019 m. naujinta Konsultavimo tarnybos biurų infrastruktūra: atlikti Lazdijų, Mažeikių, Rokiškio biurų kosmetiniai remonto darbai, Kretingos biuras persikėlė į naujas patalpas, išplėtos centrinės buveinės patalpos – adresu Stoties g. 2A atlikus rekonstrukciją įrengtas Tiksliojo ūkininkavimo paviljonas su mokymų klase.

8 lentelė. **Atlikti kiti ūkio infrastruktūros gerinimo darbai**

Atlikta veikla	Kiekis, vnt.	Vieta
Atnaujinti ir užsakyti baldai	-	Telšių, Panevėžio, Lazdijų, Širvintų, Švenčionių, Utenos, Kelmės, Kretingos r. konsultavimo biurų ir centrinės buveinės patalpoms.
Įsigyta automobilių	8	Atnaujintas ir plėstas Konsultavimo tarnybos transporto parkas.
Įsigytas keturratis	1	Plėstas Konsultavimo tarnybos transporto parkas.
Įsigyta automobilio priekabų	2	Plėstas Konsultavimo tarnybos transporto parkas.
Įsigytas mobilus stendas, skirtas žemės ūkio technikai demonstruoti	1	Plėstas Konsultavimo tarnybos transporto parkas.

8. PRIEDAI

8.1. KONSULTAVIMO TARNYBOS 2019 M. ATLIKTOS VEIKLOS SUVESTINĖ

9 lentelė. 2019 m. atliktos veiklos bendra suvestinė

Eil. Nr.	Veiklos pavadinimas	Žemdirbių konsultavimo projektas	Paslaugos klientams	ŪADT	PPKP	Kiti projektai	Kita veikla
1.	Konsultacijos, val.	15 825	1127		11993	180	49
2.	Mokymų, seminarų organizavimas, vnt.	40	187			54	
3.	Nuotolinių mokymų unikalių dalyvių sk.		581				
4.	Pasikeitimo patirtimi grupių susitikimai, vnt.					74	
5.	Parodomieji bandymai					36	
6.	Lauko dienos, vnt.					36	
7.	Straipsniai, vnt.			5		8	484
8.	Informaciniai lapeliai, vnt.			41			
9.	Videoreportažai, vnt.					1	63
10.	LŽŪKT administruojamų interneto svetainių skaičius						6
11.	Respondentinių ūkių anketos, vnt.			1300			
12.	Individualių rezultatų analizės pagal respondentinių ūkių duomenis parengimas, vnt.			1300			
13.	Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėseną ir prognozavimą, apskaitų, vnt.					2429	
14.	Buhalterinė apskaita, klientų sk.		5562				
15.	Paraiškų ir verslo planų ES paramai gauti parengimas, vnt.		1400				
16.	Nuotolinių paslaugų klientų skaičius		115				
17.	Kitos buhalterinės, ekonominės, technologinės paslaugos, val. sk.		23402				

8.2. NACIONALINIAI PROJEKTAI

8.2.1. Projektas „Žemdirbių konsultavimas“

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi LR žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakyму Nr. 3D-243 patvirtintomis „Žemdirbių konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklėmis“ ir asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo sutartimi, pasirašyta su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (2019-06-05, Nr. ŽK-19-1), įgyvendino „Žemdirbių konsultavimo“ projektą.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019-04-08–2019-12-13.

Projekto tikslas – kokybiškomis, mokslo rekomendacijomis, galiojančių teisės aktų nuostatomis, pažangia praktika pagrįstomis, nešališkomis konsultacijomis bei konsultaciniais renginiais, padėti ūkininkams ir kitiems asmenims, užsiimantiems žemės ūkio veikla, gerinti jų valdos ekonominę ir aplinkosauginę veiklą, plėtoti konkurencingą, efektyvų žemės ūkį ir įgyvendinti kaimo plėtros politikos prioritetus.

Projekto veikla. 2019 m. atlikti darbai ir pasiekti rezultatai:

- pagal sritį „Gaminamos augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos konkurencingumo didinimas“ suteikta 6909 vnt. konsultacijų ir suorganizuota 10 konsultacinių renginių, kurių temos „Dirvožemio derlumo gerinimas, maisto medžiagų tvarkymas“ (5 renginiai) ir „Gyvulių sveikatingumo gerinimas“ (5 renginiai);
- pagal sritį „Žemės ūkio verslo planavimas ir veiklos teisiniai klausimai“ suteikta 8916 konsultacijų ir suorganizuota 30 konsultacinių renginių tema „Investicijų planavimas, atsižvelgiant į ūkio veiklos rezultatus ir perspektyvas“;
- projekte dalyvavo 3396 žemdirbiai (planuota – 3165), iš kurių 487 lankėsi konsultaciniuose renginiuose. Iš visų projekto dalyvių net 1406 (planuota – 981) nauji, kurie per paskutinius dvejus metus nebuvo gavę konsultavimo paslaugų, finansuotų iš valstybės biudžeto ar Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“ lėšų;
- projektas įgyvendintas naudojant Konsultavimo tarnybos paslaugų teikimo tinklą – 46 rajonų ir savivaldybių konsultavimo biurus. Konsultavimo paslaugas teikė ir konsultacinius renginius žemdirbiams organizavo 103 augalininkystės, gyvulininkystės, ekonomikos, buhalterinės apskaitos konsultantai, kurie kėlė profesinę kvalifikaciją ne mažiau kaip 16 ak. valandų.

10 lentelė. Žemdirbių konsultavimo projekto 2017–2019 m. veiklos palyginimas

Eil. Nr.	Konsultavimo paslaugos pavadinimas	2017 m.	2018 m.	2019 m.
1.	Individualių konsultacijų teikimas – individualios konsultacijos 1 val. trukmės	20 707	17 049	15 825
2.	Konsultaciniai renginiai	184	153	40
	Gauta paramos suma, Eur	787 541	648 852	530 328,30

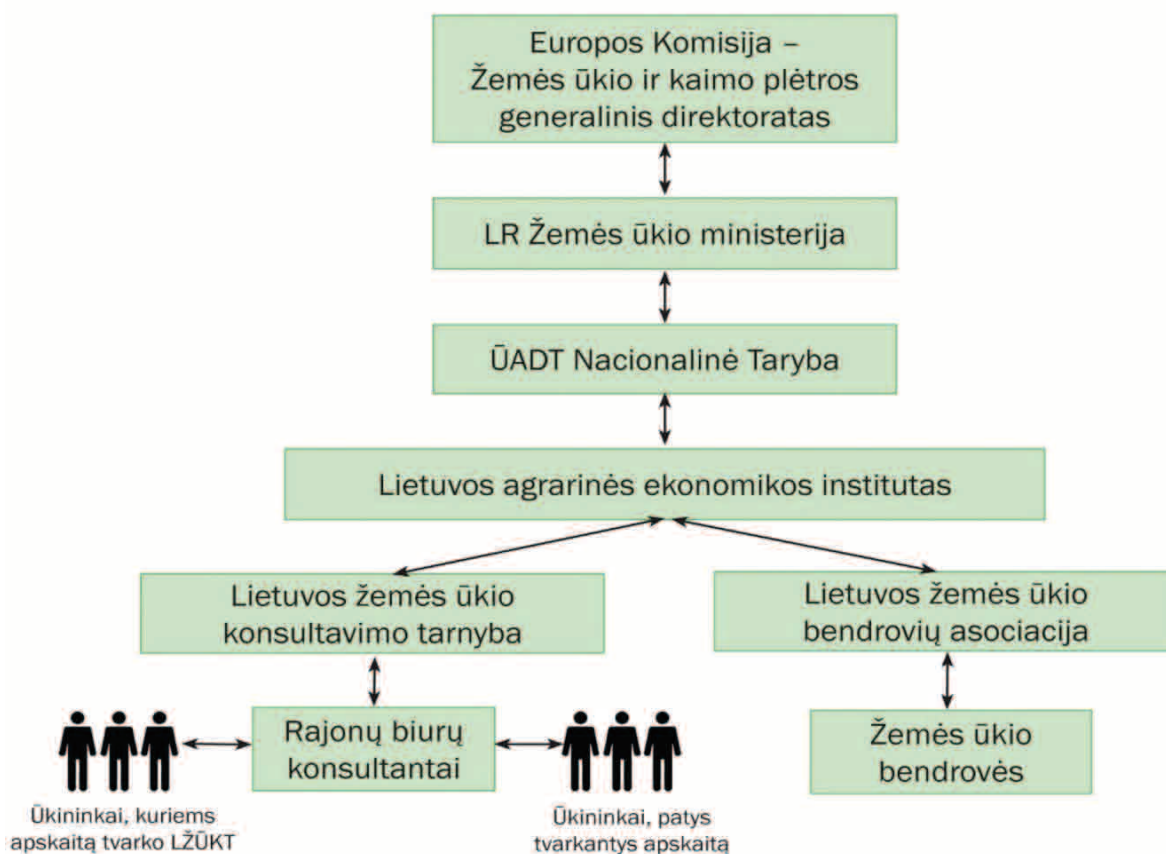
8.2.2. Priemonė „Ūkių apskaitos duomenų tinklas“ (ŪADT)

Europos Sąjungos (ES) šalyse, įgyvendinat bendrąją žemės ūkio politiką (BŽŪP), nuolat stebima padėtis žemės ūkyje, vykdomas ūkininkų veiklos ekonominės ir finansinės būklės monitoringas. Tai padeda daryti Ūkių apskaitos duomenų tinklas (ŪADT, angl. FADN – Farm Accountancy Data Network) – ES šalyse unifikuota informacinė sistema, atspindinti prekinę produkciją gaminančių ūkių veiklą. Ši informacinė sistema pradėjo funkcionuoti Europos ekonominėje bendrijoje (EEB) kartu su bendrąja žemės ūkio politika. EEB, atsižvelgdama į steigimo sutartį, Europos Komisijos (EK) siūlymą bei Europos Parlamento nuomonę, kad bendrosios žemės ūkio politikos plėtra reikalauja objektyvios ir visapusiškos informacijos apie įvairių kategorijų ūkių pajamas bei jų ūkinę veiklą, 1965-06-15 priėmė reglamentą Nr. 79/65/EEB dėl Bendrijos tinklo ūkių apskaitos duomenims kaupti sukūrimo. 2009 m. ES Taryba patvirtino naują reglamentą (Council Regulation (EC)) Nr. 1217/2009, kuris pakeitė ankstesnįjį.

Be minėto reglamento, ES ŪADT kūrimą ir plėtojimą nustato Europos Komisijos (EK) reglamentai Nr. 868/2008, Nr. 385/2012, Nr. 1242/2008, Nr. 1217/2009, Nr. 1291/2009, Nr. 730/2013. Šie teisės aktai Lietuvai, kaip ES narei, yra privalomi.

ŪADT sistemoje kasmet kaupiama apie 100 tūkstančių respondentinių ūkių informacija. Jie atstovauja daugiau kaip 5 milijonams ES ūkių. ŪADT yra pagrindinis duomenų apie pajamų lygį ūkiuose ir valdymo sprendimų žemės ūkio sektoriuje efektyvumą šaltinis.

Į ŪADT sistemą susistemintus, apibendrintus Lietuvos duomenis teikia Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas (toliau – LAEI). Nuo 1996 m. kiekvienais metais Konsultavimo tarnyba vykdo projektą „Ūkių apskaitos duomenų tinklas“.

13 pav. Lietuvos ŪADT organizacinė schema

Programos įgyvendinimo laikotarpis: 2019-01-01–2019-12-21.

Programos tikslas – pagal bendrai visoms ES valstybėms nustatytus rodiklius sisteminti ir teikti informaciją apie praėjusių metų pajamas, finansinę ir bendrąją situaciją Lietuvos žemės ūkyje. Konsultavimo tarnyba atsakinga už darbą su ūkininkais, respondentinių ūkių atrinkimą pagal LAEI pateiktas rekomendacijas, atsižvelgiant į ūkių tipologiją, respondentinių ūkininkų ūkių apskaitos tvarkymą bei duomenų apie ūkininkų ūkių gamybinę ir finansinę veiklą pateikimą. Visi duomenys surenkami laikantis savanoriškumo ir konfidencialumo principų.

Dalyviai ir vieta. Respondentinių ūkių duomenys rinkti iš 1300 ūkininkų ūkių, tvarkančių apskaitą 47 rajonų ir savivaldybių konsultavimo biuruose bei apklausos būdu. Duomenis rinko 198 buhalterinės apskaitos ir ekonomikos konsultantai.

Projekto veikla. Buhalterinės apskaitos ir ekonomikos konsultantai 2019 m., remdamiesi apskaitos duomenimis, pateikė iš 1300 respondentinių ūkininkų ūkių surinktą informaciją apie jų gamybinę ir finansinę veiklą 2018 metais. Respondentinių ūkininkų ūkių yra visuose respublikos rajonuose, esančiuose skirtingose gamtinėse zonose, jų skirtingos ekonominės sąlygos. Respondentinių ūkių duomenys 2018 m. iš esmės atitinka tipologiją, kurią parengė LAEI, remdamasis žemės ūkio surašymo duomenimis ir, kuri buvo patvirtinta Nacionalinės priežiūros tarybos posėdyje. Pagal tai įvertinama ūkių struktūra.

Pagal EK reglamentus ŪADT tyrimas turi apimti prekinis ūkius ir atspindėti jų visumą valstybėje. Prekiniais ūkiais laikomi tie, kurių ekonominis dydis yra ne mažesnis kaip 4 tūkstančiai eurų.

Individualių rezultatų pagal respondentinių ūkių duomenis palyginamosios analizės pateiktos visiems 1300 ūkininkams respondentams. Įgyvendinant šią programą, plėtota ir šviečiamoji veikla: parašyta 41 informacinis lapelis bei 5 straipsniai.

2019 m. lapkričio 27–28 d. įvyko mokymai, skirti aptarti naujoves duomenų pateikimo anketose. Seminaro metu nagrinėti respondentinių ūkių 2018 m. duomenys ir atrankos plano įgyvendinimas, 2020 apskaitos metų atrankos planas, pakeitimai, kurie numatomi nuo 2020 m. teikiant duomenis EK, ŪADT veiklos lėšų paskirstymo metodika. Konsultantams pristatytas kompetencijų ugdymo ir tobulinimo planas 2020 m., ūkininkų ir juridinių asmenų mokamų mokesčių pagrindiniai aspektai, aptarti programos „e.GEBA Buhalterija“ atnaujinimai, apskaitos tvarkymo J ir UAB moduluose pagrindiniai aspektai bei kiti aktualūs klausimai ir informacija.

Atnaujinta ūkių tipologijos nustatymo programa. Programos „e. GEBA Buhalterija“ Respondentų dalyje padaryta galimybė automatiškai suskaičiuoti 2019 m. apskaitos klientų, kurie vykdė žemės ūkio veiklą visus metus, ūkių tipologiją. Šiuo metu suskaičiuota 5448 Konsultavimo tarnybos klientų ir 69 ūkių iš apklausos tipologija. Patvirtintas respondentinių ūkių atrankos planas. Pagal jį bus atrinkti ūkiai, teiksiantys 2019 metų duomenis į ŪADT.

8.2.3. Priemonė „Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėseną ir prognozavimas“ (STEB)

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069, 13 straipsnių pakeitimo įstatymu 2017-11-01, Nr. XIII-408 pavesta funkcija, vykdė projektą „Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėseną ir prognozavimas“ (STEB).

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019-01-01–2019-12-31.

Projekto tikslas – žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėsenos ir prognozavimo veiklos rezultatų pagrindu formuoti žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėsenos ir pro-

gnozavimo tinklą, kurio paskirtis – kasmet informuoti žemės ūkio veiklos subjektus, mokslo darbuotojus apie kenksmingųjų organizmų pasireiškimą pasėliuose, sprendimų priėmimą kontroliuojant žalingų organizmų plitimą.

Projekto veikla. 2019 m. augalų vegetacijos metu (balandį–lapkritį) buvo atlikta 6 augalų rūšių stebėseną, vertintos 51 ligos ir kenkėjai. Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėseną atlikta 41 rajone. Rezultatas – iš viso atlikta 2429 apskaitos, kuriomis remiantis IKMIS naudotojams pateikta operatyvi informacija apie situaciją laukuose.

Užtikrintas žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo prognozavimo įrangos, t. y. meteorologinių stočių, veikimas. Per 2019 m. meteorologinių stočių tinklas padidėjo daugiau kaip dvigubai (nuo 26 iki 55 vnt.). Visos 55 meteorologinės stotys buvo apjungtos į vientisą sistemą. Meteorologinių stočių teikiami duomenys (oro ir dirvos temperatūra, dirvos drėgnumas, santykinė oro drėgmė, lapų drėgnumas, kritulių kiekis, oro slėgis, vėjo greitis) susieti su 10 ligų ir kenkėjų aktyviais prognozavimo javy, rapsų ir bulvių moduliais. Prognozavimo moduliai matematinio būdu apskaičiuodavo ligų ir kenkėjų pasireiškimą ir plitimo tikimybę, o IKMIS naudotojai galėjo matyti šių modulių sudarytus ligų ir kenkėjų plitimo prognozavimo grafikus, kurie buvo suformuoti ir atnaujinti periodiškai kas valandą.

Siekiant užtikrinti efektyvius augalų ligų ir kenkėjų stebėsenos ir prognozavimo darbus, 2019 m. atliktos pirkimų procedūros ir įsigyta reikalingų priemonių: akumuliatorių (30 vnt.), kritulių matavimo jutiklių (7 vnt.), komplektas jutiklių (oro temperatūros ir santykinės oro drėgmės), kurie yra viename korpuse (3 vnt.), augalų apskaitos lankelių (50 vnt.), sekatorių (45 vnt.) bei kritulių kiekio matuoklių (240 vnt.). Siekiant tinkamai atlikti veiklą, į meteorologines stotis sumontuoti akumuliatoriai, kritulių matavimo jutikliai ir komplektas oro temperatūros ir santykinės oro drėgmės jutiklių. Taip pat įsigyta darbo aprangos (19 komplektų striukių su liemenėmis), kuri skirta darbuotojams, atliekantiems pasėlių stebėjimų ir prognozavimo veiklą laukuose.

Siekiant užtikrinti kokybišką ir sistemą augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėsenos ir prognozavimo veiklą, didintos projekte dirbančių asmenų kompetencijos:

1. Kovo 28 d. dalyvauta kvalifikacijos tobulinimo mokymuose „Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėseną ir prognozavimą“, dalyvių skaičius – 46 asmenys. Projekte dirbantys asmenys buvo sukviesti į mokymus, kurie vyko Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos mokymų centro „Agroakademija“ konferencijų salėje, Stoties g. 9, Akademija, Kėdainių rajone.

2. Lapkričio 11–15 d. dalyvauta Vokietijoje vykusioje tarptautinėje augalininkystės srities parodoje „Agritechnika 2019“. Joje lankėsi 16 projekte dirbančių asmenų, kurie sužinojo apie naujausias augalininkystės technologijas, mokslinius tyrimus, sukurtas ir pritaikytas žemės ūkiui kompiuterines programas, mobiliąsias aplikacijas. Atliekant augalų stebėjimą ir prognozavimą būtina išmanyti naujausias, visame pasaulyje pripažintas augalų auginimo technologijas. Aplankyta tarptautinio lygio paroda ir pamatytos demonstruojamos naujos perduotos žemdirbiams per IKMIS sistemą.

Siekiant šalies mastu gauti kuo patikimesnius duomenis dėl augalų ligų ir kenkėjų plitimo, siejant juos su drėgmės, temperatūros ir kritulių kiekiu, 2019 m. rugsėjo 23 d. Konsultavimo tarnyba ir Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos pasirašė paslaugų pirkimo sutartį Nr. 19/4788/P6-36 (2019). Šios sutarties rezultate LŽŪKT valdomų 55 vnt. meteorologijos stočių duomenys (drėgmės, temperatūros ir kritulių kiekio) integruoti į duomenų kokybės patikros sistemą, sukurtas stichinio reiškinio nustatymo ir fiksavimo algoritmas bei jo išvestiniai duomenys (data, kurios gražinami ilgo lietingo laikotarpio duomenys; ilgo lietingo laikotarpio reiškinio kodas; išmatuotų kritulių suma per 60 d., mm.; kritulių sumos riba, mm.; data kada buvo

apskaičiuoti duomenys) integruoti į IKMIS testinę aplinką. Rezultatas padės užtikrinti augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėsenos ir prognozavimo duomenų patikimumą ir kokybę.

8.2.4. Projektas „1000 miško savininkų individualaus konsultavimo jų miškų valdose konkrečios valdos tvarkymo, priežiūros, atkūrimo, apsaugos ir naudojimo klausimais“ (MSIK1)

Konsultavimo tarnyba kartu su partneriais dalyvavo viešajame konkurse dėl konsultavimo paslaugų teikimo miško valdos savininkams. Laimėjus konkursą, 2017-05-30 su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija pasirašyta sutartis Nr. VPS-2017-60-SBMŪRP/17/5108.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2017-05-30–2019-05-30.

Projekto tikslas – suteikti individualias konsultacijas 1000 miško savininkų jų miškų valdose konkrečios valdos tvarkymo, priežiūros, atkūrimo, apsaugos ir naudojimo klausimais.

Projekto partneriai. 2017-02-06 jungtinė veiklos sutartis Nr. 17/1782:

- VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba. Veikla – bendras projekto administravimas, 40 proc. konsultacijų;
- Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija. Veikla – 20 proc. konsultacijų;
- Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija. Veikla – 40 proc. konsultacijų.

Projekto veikla. 2019 m. vykdant šio projekto veiklas suteiktos 226 konsultacijos miško savininkams jų miško valdose. Viso projekto įgyvendinimo laikotarpiu suteiktos 478 konsultacijos miško savininkams, tai sudarė 48 proc. numatyto pasiekti rodiklio – 1000 konsultacijų. Konsultavimo tarnyba suteikė 180 konsultacijų, Lietuvos miško savininkų ir žemės savininkų asociacija – 298, o Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija projekto įgyvendinimo laikotarpiu konsultacijų nesuteikė. Abiejų šalių susitarimu, įvertinus, tai, kad interesantai, besikreipiantys dėl konsultacijų miško valdoje, nebuvo aktyvūs ir rodikliai nepasiekti ne dėl vykdytojo kaltės, pasirašytas sutarties nutraukimas. Jame numatyta, kad užsakovas, t. y. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, sumoka vykdytojui už faktiškai suteiktas konsultacijas, o sutartyje buvusios numatytos sankcijos netaikomos.

8.3. SU ES PARAMA ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI

8.3.1. Projektas „Žinių kaupimo, perdavimo, žemės ūkio technologijų kūrimo ir jų demonstravimo centras“ (Inovacijų vartai)

Konsultavimo tarnyba ir Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, remiantis 2016 m. spalio 18 d. Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos kanclerio potvarkiu Nr.4D-168 „Dėl projektų, kuriems skiriama parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritį „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ sąrašo patvirtinimo“ 2016 m. gruodžio 19 d. pasirašė paramos sutartį dėl projekto „Žinių kaupimo, perdavimo, žemės ūkio technologijų kūrimo ir jų demonstravimo centras (Inovacijų vartai)“ (Paramos sutarties numeris – 35BV-KK-15-1-07868-PR001), įgyvendinamo pagal LR žemės ūkio ministro 2015-09-25 įsakymu Nr. 3D-725 patvirtintas Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ įgyvendinimo taisyklės, taikomas 2015 metais, įgyvendinimo sutartį.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2016-04-04 – 2019-12-19.

Projekto partneriai:

- Aleksandro Stulginskio universitetas;
- Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras;
- Lietuvos sveikatos mokslų universitetas;
- UAB Dotnuvos eksperimentinis ūkis;
- UAB Upytės eksperimentinis ūkis;
- UAB „Šeduvos avininkystė“;
- UAB „Lietuvos žirgynas“;
- AB „Kiaulių veislininkystė“;
- VšĮ Aleksandro Stulginskio universiteto mokomasis ūkis;
- UAB „Šilutės veislininkystė“;
- VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto praktinio mokymo ir bandymų centras.

Projekto bendrasis tikslas – užtikrinti sklandų žemės ūkio inovacijų kūrimo, diegimo ir sklaidos grandinės: ūkis-konsultavimas-mokslas veikimą, žinių kaupimo ir perdavimo sistemos plėtrą įgyvendinant projekcinę veiklą.

Projekto tikslai:

- 1) įkurti centrą „Inovacijų vartai“;
- 2) konsoliduoti mokslo taikomųjų tyrimų ir žinių kūrimo potencialą;
- 3) suformuoti eksperimentinių, mokomųjų, bandymų ūkių tinklą.

Projekto uždaviniai:

- 1) įkurti Inovacijų paramos tarnybą;
- 2) sukurti taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sistemą;
- 3) įkurti Tiksliojo ūkininkavimo paslaugų ir kompetencijų centrą su technologijų demonstravimo paviljonu;

4) sukomplektuoti mokslininkų darbo grupes pagal atskiras kompetencijas ir probleminius klausimus;

5) parengti eksperimentinius, mokomuosius, bandymų ūkius dirbti projekte.

Planuojami projekto įgyvendinimo rezultatai:

- įkurta Inovacijų paramos tarnyba;
- įkurtas Tiksliojo ūkininkavimo paslaugų ir kompetencijų centras, kuriame bus teikiamos nešališkos naujos tiksliojo ūkininkavimo paslaugos, vykdomi mokymai tiksliojo ūkininkavimo temomis;
- įkurtas technologijų demonstravimo paviljonas, kuriame stacionarių stendų ir demonstruojamų technologinių procesų pagalba bus demonstruojamos inovatyvios technologijos, jų veikimo principai, suderinamumas su turima technika, vykdomi mokymai;
- sukurta ir pritaikyta teoriniams bei praktiniams mokymams tiksliojo ūkininkavimo mokymo programa, pagal kurią iki projekto įgyvendinimo pabaigos bus suorganizuoti teoriniai ir praktiniai mokymai trims žemdirbių grupėms;
- parengta ir išbandyta praktikoje Taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sklaidos metodika;
- parengtos Taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sistemos metodinės rekomendacijos;
- remiantis parengtomis Taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sistemos metodinėmis rekomendacijomis, sukurta Taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sistema, kuri būtų išbandyta iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Projekto partneriai įsigys technologinių įrenginių, kuriuos pritaikys, išbandys natūraliomis gamybinėmis sąlygomis, atliks įsigytų technologinių įrenginių pritaikymo, panaudojimo ir įtakos pasirinktiems rodikliams tyrimus, parengs ataskaitas, o susistemintus tyrimų duomenis ir rezultatus perduos kaupti į taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sistemą ir tolesnei ekonominei analizei vykdyti, ko rezultatas bus – atlikti technologinių įrenginių įdiegimo rezultatų analizės tyrimai, pateiktos rekomendacijos, perduotos kaupti į taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sistemą ir naudoti vartotojams;
- atliktas eksperimentinių, mokomųjų ir bandomųjų ūkių kompetencijų tyrimas, identifikuotos svarbiausios kompetencijos diegiant žemės ūkio inovacijas gamyboje;
- suformuotas eksperimentinių, mokomųjų ir bandomųjų ūkių tinklas, apibrėžtos ir paskirstytos inovacinės temos siejant su identifikuotomis ūkių kompetencijomis.
- parengtos Mokslo taikomųjų tyrimų ir žinių kūrimo potencialo konsolidavimo metodinės rekomendacijos, išskirtos aktualiausios inovacijų kryptys nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu;
- projekto įgyvendinimo pabaigoje siekiant pademonstruoti jo rezultatų pritaikomumą ūkiuose bus atsirinkti ne mažiau kaip 25 ūkiai, kuriuose bus pristatytas Tiksliojo ūkininkavimo paslaugų ir kompetencijų centras: tiksliosios žemdirbystės centro, technologijų demonstravimo paviljono ir Tiksliojo ūkininkavimo kompetencijų centro sukurtos nešališkos naujos tiksliojo ūkininkavimo paslaugos ir mokymo programos, pademonstruota tiksliojo ūkininkavimo ir partnerių įsigyta įranga.

Projekto veikla. 2019 m. projekto „Žinių kaupimo, perdavimo, žemės ūkio technologijų kūrimo ir jų demonstravimo centras“ (Inovacijų vartai)“ baigiamieji projekto metai, todėl buvo užbaigti ir įgyvendinti visi projekte numatyti uždaviniai ir tikslai, pasiekti projekto paraiškoje nusimatyti rezultatai:

- įkurti „Inovacijų vartai“, kurie susideda iš Inovacijų paramos tarnybos, Tiksliojo ūkininkavimo paslaugų ir kompetencijų centro su technologijų demonstravimo paviljonu bei taikomųjų inovacijų tyrimų rezultatų informacinė sistema TITRIS;
- nuo metų pradžios veiklą pradėjo įkurta Inovacijų paramos tarnyba, kuri kaupia, sistematizuoja informacijos srautus apie inovacijų poreikį, įgyvendintas inovacijas ir jų metu gautus rezultatus, inicijuos ir administruos inovacijų projektus, koordinuos eksperimentinių, mokomųjų, bandymų tinklą pritaikytų, išbandytų, įdiegtų inovacijų ir pasiekimų sklaidos veiksmus. Ūkininkai ir juos vienijančios organizacijos turi galimybę kreiptis į Inovacijų paramos tarnybą išreikšdami poreikį ieškoti sprendimo jų aktualiai problemai spręsti pasiūlydami mokslo potencialą;
- remiantis parengtomis Taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sistemos metodinėmis rekomendacijomis, sukurta Taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sistema (toliau – TITRIS (<https://titris.lzukt.lt/lt/>)). Reikia pastebėti, TITRIS – pirmas specializuotas skaitmeninis inovacijų žinių rezervuaras, skirtas inovacijoms, kurios tiesiogiai gali būti pritaikomos žemės ūkio gamyboje. Nuo 2019 metų spalio mėnesio pradėjusią veikti informacinę Taikomųjų inovacijų tyrimų rezultatų sistemą administruoja Inovacijų paramos tarnyba. TITRIS pateikiama ūkininkaujantiems naudinga informacija apie šalyje atliktus taikomųjų inovacijų tyrimų rezultatus ar sukurtas žemės ūkio inovacijas, t. y. apie taikomuosius mokslo tyrimus ir praktikų sukurtas inovacijas, turinčias ar galinčias turėti reikšmės tvariai žemės ūkio gamybai. Šioje sistemoje inovacijas gali skelbti ir mokslininkai, ir žemės ūkio praktikai. Jų aiškumą, naujumą, pritaikomumą ir aktualumą vertina kompetentingi Konsultavimo tarnybos specialistai. Pažymėtina ir tai, kad visi TITRIS duomenys yra viešai prieinami ir nemokami;
- projekto partneriai (eksperimentiniai, mokomieji ir bandymų ūkiai) įsigijo technologinius įrenginius, kuriuos pritaikė, išbandė natūraliomis gamybinėmis sąlygomis, atliko įsigytų technologinių įrenginių pritaikymo, panaudojimo ir įtakos pasirinktiems rodikliams tyrimus, parengė ataskaitas, o susistemintus tyrimams duomenis ir tyrimų rezultatus perdavė į TITRIS ko pasekoje buvo atlikti technologinių įrenginių įdiegimo rezultatų analizės tyrimai, pateiktos rekomendacijos, kurios bus perduotos ir paviešintos TITRIS;
- 2019 metų pirmąjį ketvirtį centrinėje buveinėje veiklą pradėjo laboratorija, turinti Aplinkos apsaugos agentūros patvirtintą leidimą atlikti taršos šaltinių, išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimą ir tyrimus. Laboratorijoje tiriama dirvožemio fizinė bei agrocheminė sudėtis, maisto medžiagų kiekis mėšle, srutose, taip pat nuotekų vanduo, paviršiniai (taip pat ir gyventojų geriamojo vandens šuliniai) ir gruntiniai vandenys, maisto medžiagų kiekiai ir sudėtis augaluose ir kt. Laboratorijos paslaugos skirtos ne tik ūkininkams, bet ir žemės ūkio įmonėms, savivaldybių įmonėms, tiriančios gyvenviečių, miesto geriamojo vandens kokybę, nuotekų sudėtį ir pan.
- 2019 m. trečią ketvirtį užbaigti kapitalinio remonto darbai Tiksliojo ūkininkavimo paslaugų ir kompetencijų centre ir Technologijų demonstravimo paviljone. Tiksliojo ūkininkavimo paslaugų ir kompetencijų centre bus teikiamos nešališkos inovatyvios tiksliojo ūkininkavimo paslaugos, vykdomi mokymai tiksliojo ūkininkavimo temomis. Technologijų demonstravimo paviljone, stacionarių stendų ir demonstruojamų technologinių procesų pagalba bus demonstruojamos inovatyvios technologijos, jų veikimo principai, suderinamumas su turima technika, vykdomi mokymai;

- parengta Taikomųjų (inovacijų) tyrimų rezultatų sklaidos metodika;
- 2019 m. viduryje sukurta ir pritaikyta teoriniams bei praktiniams mokymams Tiksliojo ūkininkavimo mokymo programa, pagal kurią metų pabaigoje buvo suorganizuoti teoriniai ir praktiniai mokymai trimis žemdirbių grupėms. Pažymėtina, kad mokymų metų, žemdirbių grupės buvo supažindintos su projekto tikslais, uždaviniais ir pasiektais rezultatais, pademonstruotas projekto rezultatų pritaikomumas. Siekiant pademonstruoti projekto rezultatų pritaikomumą, pasirinktuose ūkiuose (virš 50 ūkių), buvo pristatytos ir suteiktos sukurtos nešališkos naujos tiksliojo ūkininkavimo paslaugos ir kt.;
- 2019 metų lapkričio 28 d. įvyko baigiamoji projekto konferencija, kurioje dalyvavo virš 150 dalyvių (žemdirbiai, mokslo ir verslo, konsultavimo organizacijų atstovai). Renginio metu oficialiai pristatytas projekto paramos bei Konsultavimo tarnybos lėšomis įrengti Tiksliojo ūkininkavimo paslaugų ir kompetencijų centras ir Technologijų demonstravimo paviljonas, kuriuose bus teikiamos nešališkos inovatyvios tiksliojo ūkininkavimo paslaugos, vykdomi mokymai tiksliojo ūkininkavimo temomis, stacionarių standų ir demonstruojamų technologinių procesų pagalba bus demonstruojamos inovatyvios technologijos, jų veikimo principai, suderinamumas su turima technika, vykdomi mokymai, kai žemdirbiai turės galimybę išsiaiškinti, kokią naudą gali duoti tiksliojo ūkininkavimo sistemos, išmokti naudotis šiais dienai aktualiausiomis tiksliojo ūkininkavimo sistemomis.
- 2019 metų eigoje buvo organizuotas projekto rezultatų pristatymas žemdirbiams ir kitiems suinteresuotosioms šalims (mokslo ir konsultavimo institucijų, agroverslo įmonių darbuotojams, žemės ūkio srityje studijuojantiems studentams ir kt.).
- Laboratorijos, tiksliojo ūkininkavimo paslaugos ir įranga buvo pristatyta žemės ūkio parodose „Ką pasėsi 2019“, „Agrovizija 2019“, „Inno panorama 2019“, žemdirbių renginiuose rajonų savivaldybėse (pvz. Žemaitijos regiono artojų varžybose, Radviliškio rajono žemdirbių renginyje ir pan.).
- Projekto rezultatai ir TITRIS pristatyti Kaune, VDU akademiniame padalinyje Žemės ūkio akademija vykusiame tarptautiniame renginyje, skirtame Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemų plėtrai ES mastu. Papildomai suorganizuoti Tiksliojo ūkininkavimo mokymai VDU akademinio padalinio Žemės ūkio akademijos dėstytojų ir mokslo darbuotojų grupei (15 dalyvių).

Projekto veikla baigta 2019 m. gruodžio 18 dieną.

8.3.2. Projektas „Drėgmės režimo dirvožemyje reguliavimas“ (EIP DRDR)

VšĮ Lietuvos žemės ūkio tarnyba ir Aleksandro Stulginskio universitetas (dabar Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija (toliau - VDU ŽŪA), remiantis 2015 m. rugpjūčio 3 d. pasirašyta jungtine veiklos sutartimi, įgyvendina projektą „Drėgmės režimo dirvožemyje reguliavimas“, kuriame VšĮ Lietuvos žemės ūkio tarnyba dalyvauja partnerio teisėmis.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2016-12-12–2019-12-11.

Projekto partneriai:

- VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba;
- Lietuvos ūkininkų sąjunga;
- Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija;
- Lietuvos grūdų augintojų asociacija;
- VšĮ Aleksandro Stulginskio universiteto (dabar VDU ŽŪA) mokomasis ūkis;

- Ūkininkas Alfredas Bardauskas;
- Ūkininkas Edgaras Varkalys;
- Ūkininkas Audrius Baltrūnas;
- Ūkininkas Paulius Pikšrys;
- ŽŪK „Mūsų ūkis“.

Projekto tikslas – įvertinti dirvožemio drėgmės režimo reguliavimo priemonės ir jų taikymo efektyvumą Lietuvos teritorijoje, jų teikiamą ekonominę bei ekologinę naudą, siekiant didinti žemės ūkio konkurencingumą ir skatinti ūkininkus diegti moksliniais tyrimais grįstas inovatyvias technologijas, užtikrinančias darnų gamtinių vandens išteklių naudojimą ir aplinkos puoselėjimą.

Projekto uždaviniai:

1) įrengti bandomuosius objektus skirtinguose šalies regionuose 6-iose skirtinguose ūkiuose, atsižvelgiant į agroklimatinį rajonavimą, ūkinę veiklą, dirvožemio granuliometrinę sudėtį bei reljefą, esamas melioracijos sistemas ir kt. sąlygas;

2) stiprinti dirbančiųjų žemės ūkyje įgūdžius ir gebėjimus prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos, taikyti ekonominio ūkininkavimo metodus ir žinias eksploatuojant reguliuojamo drenažo nuotėkio sistemas, prisidėti prie aplinkos išteklių tausojimo;

3) eksperimentiškai pagrįsti technologinės inovacijos drenažo nuotėkio valdymo sistemų valdymą ir dirvožemio drėgmės fiksavimą konkrečiomis sąlygomis;

4) įvertinti drenažo nuotėkio reguliavimo sistemą pagal ūkinę veiklą, granuliometrinę dirvožemio sudėtį ir kitas sąlygas;

5) inovaciją ekonomiškai pagrįsti įvairiomis ūkininkavimo sąlygomis;

6) identifikuoti ir moksliai pagrįsti drenažo nuotėkio reguliavimo automatizuoto valdymo sistemos modelio galimybes;

7) parengti drenažo nuotėkio reguliavimo technologijų diegimo, plėtojimo ir tobulinimo rekomendacijas;

8) skatinti mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaidą žemdirbių ūkiuose, demonstruojant moksliai pagrįstų technologijų taikymo gamyboje aplinkosaugos ir ekonominę naudą.

Projekto veikla. 2019 m. buvo baigiamieji projekto įgyvendinimo metai, kurių metu užbaigti ir įgyvendinti visi projekte numatyti rezultatai:

- kartu su VDU ŽŪA parengtos bendrosios rekomendacijos drėgmės reguliavimo dirvožemyje inovacijai diegti šalies mastu;
- apibendrinti drenažo nuotėkio reguliavimo principai, reguliuojamo drenažo taikymo galimybės, taip pat drenažo reguliavimo įrenginių konstrukciniai inžineriniai ir praktiniai sprendimai;
- demonstracinių ūkių baseineliuose projekto metu įgyvendintas reguliuojamojo drenažo projektavimas ir drenažų reguliavimo įrengimas, nustatyti vandens lygio reguliavimo drenažo sistemose principai. Atlikti gruntinio vandens lygio ir dirvožemio drėgmės tyrimai bei drenažo nuotėkio reguliavimo rodiklių palyginimas ūkiuose;
- per trejus projekto metus, iš kurių dveji buvo efektyvių duomenų rinkimų ir apibendrinimų metai, buvo paskaičiuotas reguliuojamo drenažo ekonominis efektyvumas;
- siekiant nustatyti, kokį poveikį dirvožemio drėgmės režimo reguliavimas turi žemės ūkio augalų derlingumui, vykdant projektą, demonstraciniuose ūkiuose 2018–2019 m. pagal mokslinę metodiką buvo įvertintas dirvožemio drėgmės režimo reguliavimo poveikis žemės ūkio augalų derlingumui;

- surinkta išsami informacija apie ūkių demonstracinių laukų maisto medžiagų tvarkymą: juose auginamus augalus, jų tręšimą, gautą derlių. Apibendrinta informacija leido atlikti maisto medžiagų naudojimo ūkiuose analizę, lyginant augalų tręšimą ūkiuose, kuriuose augalų tręšimas planuojamas pagal dirvožemio tyrimus su ūkiais, kuriuose tręšimas planuojamas be dirvožemio tyrimų duomenų. Sukaupta informacija apie tinkamo maisto medžiagų planavimo ekonominę naudą ūkiams.

8.3.3. Projektas „Konkurencingas ūkis“ (EIP Konkurencingas ūkis)

VšĮ Lietuvos žemės ūkio tarnyba ir Aleksandro Stulginskio universitetas (toliau – ASU) remiantis 2015 m. rugpjūčio 3 d. pasirašyta jungtine veiklos sutartimi įgyvendina projektą „Konkurencingas ūkis“, kuriame VšĮ Lietuvos žemės ūkio tarnyba dalyvauja partnerės teisėmis.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2016-12-12–2019-12-11.

Projekto partneriai:

- VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba;
- VšĮ Aleksandro Stulginskio universiteto mokomasis ūkis;
- Uždaroji akcinė bendrovė Upytės eksperimentinis ūkis;
- Uždaroji akcinė bendrovė Šilutės veislininkystė;
- Ūkininkas Feliksas Vaitelis;
- Ūkininkė Dangirutė Kazakevičienė;
- Ūkininkė Vaidutė Stankevičienė;
- Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija;
- Lietuvos ūkininkų sąjunga.

Projekto tikslas – Šėrimo inovacijos pieno ir mėsos galvijų produktyvumui didinti ūkiuose mažinant gamybos sąnaudas, produkcijos savikainą ir gerinant gaminamos produkcijos kokybę.

Projekto uždaviniai:

1) Patobulinti pašarų gamybos bei gyvulių šėrimo procesą inovacinėmis technologijomis bei metodais, juos iširti ir išbandyti gamybinėse sąlygose;

2) EIP veiklos grupės partnerystės ir projekto bandymų pagrindu pateikti inovacijų išbandymo gamybinėse sąlygose rezultatus dėl plataus demonstravimo ir pritaikymo šalies ūkiuose.

Projekto veikla. Konsultavimo Tarnybos atstovai 2019 m. dalyvavo vykusiame partnerių susitikime Kaune, VšĮ Aleksandro Stulginskio universiteto mokomajame ūkyje, kuriame buvo aptarta projekto eiga, susitikimo metu diskutuota apie projekto veiklą ir jos įvykdymo terminus, mokslininkų įžvalgas. Projekto metu EIP grupės nariai nuolat bendradarbiavo, keitėsi informacija, dalinosi patirtimi ir rezultatais seminarų ir diskusijų metu. 2019 m. suorganizuoti 4 seminarai ūkininkams ir kitiems žemės ūkio subjektams, 2 apskrito stalo diskusijos, kuriose apžvelgta galvijininkystės plėtra, tendencijos, pristatyti projekto tarpiniai rezultatai, palyginti skirtingų sėklų želmėnų šėrimo rezultatai, įdiegtų technologijų atsiperkamumas. Su pašarų auginimui skirta įranga (pašarų auginimas naudojant vertikalią hidroponinę technologiją) ir gautais rezultatais ūkininkai supažindinti tiesiogiai: važiavome į ūkius ir demonstravome įrangą ūkiuose. Apsilankyta 24 skirtingų rajonų ūkiuose.

Lapkričio 27 d. organizavome baigiamąją konferenciją „Inovacijų pritaikymas žemės ūkyje. Iššūkiai ir galimybės“. Konferencijos metu aptarti projekto rezultatai ir ūkininkų mokestinės lengvatos. Projekto „Konkurencingas ūkis“ rezultatus pranešimuose apibendrino VDU Žemės ūkio akademijos doc. dr. Živilė Tarasevičienė ir dr. Edita Miškinytė-Kaušilienė.

Projekto metu VDU Žemės ūkio akademijos mokslininkų sukurta inovacija – laikomų galvijų raciono praturtinimas daigintų sėklų želmenimis – buvo išbandyta šešiuose Kauno, Biržų, Marijampolės, Šilutės ir Panevėžio rajonų ūkiuose. Įgyvendinant projektą, išsiaiškinta, kokių rūšių sėklos ar jų mišiniai efektyviausi siekiant didesnio melžiamų karvių ir mėsai penimų galvijų produktyvumo. Eksperimente dalyvaujančiuose ūkiuose buvo sumontuota speciali įranga želmenims auginti. Tokia technologija nauja ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje bei pasaulyje. Iki šiol ji dažniau taikyta tik karšto klimato regionuose, kuriuose stinga žalienu. Po renginio konferencijos dalyviai lankėsi LŽŪKT laboratorijoje, sužinojo apie joje atliekamus tyrimus.

8.3.4. Projektas „Lietuvos pieninių ir mėsinių galvijų populiacijos ir avių bandų veislinės vertės ir produktyvumo didinimas taikant inovatyvias biotechnologijas“ (EIP GAVVD)

Konsultavimo tarnyba ir Aleksandro Stulginskio universitetas (toliau – ASU), remiantis 2017 m. balandžio 11 d. pasirašyta jungtine veiklos sutartimi, įgyvendina projektą „Lietuvos pieninių ir mėsinių galvijų populiacijos ir avių bandų veislinės vertės ir produktyvumo didinimas taikant inovatyvias biotechnologijas“, kuriame VšĮ Lietuvos žemės ūkio tarnyba dalyvauja partnerės teisėmis.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2017-04-03–2020-04-03.

Projekto partneriai:

- VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba;
- VšĮ Aleksandro Stulginskio universiteto mokomasis ūkis;
- VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto praktinio mokymo ir bandymų centras;
- UAB Upytės eksperimentinis ūkis;
- UAB Dotnuvos eksperimentinis ūkis;
- UAB Šeduvos avininkystė;
- Lytagros žemės ūkio bendrovė.

Projekto tikslas – didinti Lietuvos pieninių ir mėsinių galvijų populiacijos ir avių bandų veislinę vertę ir produktyvumą, aprūpinti pieno ir mėsos gamintojus aukščiausią veislinę vertę turinčiomis telyčiomis, o avių laikytojus – išmokyti gerinti avių bandų veislinę vertę, taikant inovatyvias biotechnologijas. Įgyvendinus projektą, Lietuvos pieno ir mėsos gamintojai įsitikintų aukštos veislinės vertės gyvulių nauda, galėtų pradėti intensyvią galvijų ir avių bandų plėtrą, panaudodami sveikiausius ir geriausius vietinius genetinius išteklius, ženkliai padidėtų pieninių ir mėsinių galvijų bei avių bandų produktyvumas.

Projekto uždaviniai:

- 1) LSMU veterinarijos akademijoje įrengti pirmąją Lietuvoje bazę pieninių galvijų kiaušialąsčių aspiracijai ir embrionų gamybai in Vitro metodu;
- 2) projekto partnerių ūkiuose įdiegti inovatyvią pieninių galvijų veislinės vertės gerinimo technologiją, kai prasčiausios veislinės vertės telyčioms yra sodinami aukščiausios veislinės vertės karvių embrionai ir seksuota sperma sėklinamos bandos aukščiausios veislinės vertės telyčios ir 1 laktacijos ginekologiškai sveikos karvės;
- 3) LSMU Gyvulininkystės institute įrengti bazę mėsinių galvijų reprodukciniams biotechnologijoms kurti, optimizuoti, pritaikyti ir demonstruoti;
- 4) mėsinių galvijų ūkiuose pademonstruoti mėsinių galvijų reprodukcinių biotechnologijų (rujos sinchronizavimo ir embrionų transplantacijos) pritaikomumą;

5) LSMU Gyvulininkystės institute įrengti bazę avių reprodukciniams biotechnologijoms kurti, optimizuoti, pritaikyti ir demonstruoti;

6) avininkystės ūkiuose pademonstruoti avių reprodukcinių biotechnologijų (laparoskopinių avių sėklinimo metodų, naujų rujos sinchronizacijos ir sėklinimo darbo organizavimo schemų) pritaikomumą;

7) suorganizuoti lauko dienas projekto rezultatų pritaikomumui demonstruoti;

8) suorganizuoti informacinius seminarus, kuriuose supažindinti su projekto veikla, ekonominio efektyvumo paskaičiavimais ir pritaikymo galimybėmis;

9) viešinti ir išplatinti informaciją apie projekto rezultatus respublikinėje spaudoje.

Projekto veikla. Siekiant projekto įgyvendinimo tikslų, 2019 m. EIP veiklos grupės narė, Konsultavimo tarnyba, kartu su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu, panaudojant kompiuterinę programą „e. GEBA Ekonomika“ atliko ūkių palyginamąją analizę už 2018 m. jų ekonominiam efektyvumui įvertinti.

8.3.5. Projektas „Inovatyvios paslaugos „Dirvožemio aerodistanciniai tyrimai ir konsultacijos“ sukūrimas“ (EIP InoDAT)

Konsultavimo tarnyba ir Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, remiantis 2018 m. gegužės 10 d. Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos kanclerio potvarkiu Nr. 4D-59 „Dėl projektų, kuriems skiriama parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritį „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ sąrašo patvirtinimo“, 2018 m. liepos 4 d. pasirašė paramos sutartį dėl projekto „Inovatyvios paslaugos „Dirvožemio aerodistanciniai tyrimai ir konsultacijos“ sukūrimas“ (Paramos sutarties numeris – 35BV-KK-17-1-03774-PR001), įgyvendinamo pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 3D-470 patvirtintas „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos srities „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2017 m., patvirtinimo“ įgyvendinimo taisykles.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2018-07-04–2021-01-15.

Projekto partneriai:

- Vilniaus universitetas, Geomokslų institutas;
- ūkininkas Valentinas Genys;
- ūkininkas Robertas Ramaneckas;
- ūkininkas Juozas Matijošaitis;
- UAB Dotnuvos eksperimentinis ūkis;
- UAB Upytės eksperimentinis ūkis;
- UAB „Šeduvos avininkystė“;
- ūkininkas Šarūnas Šiušė;
- ūkininkas Modestas Noraitis;
- ūkininkas Justas Petrauskas.

Projekto bendrasis tikslas – sukurti nepilotuojamais orlaiviais ir dirvožemio tyrimais paremtą technologiją, kuri leistų teikti paslaugą ūkininkams, padėsiančią efektyviai ir operatyviai identifikuoti žemės ūkio naudmenų dirvožemių problemas, pasiūlyti optimalius būdus joms spręsti.

Projekto tikslai:

1) sukurti paslaugą, kuri nepilotuojamų orlaivių užfiksuotų aerofotovaizdų ir antžeminių dirvožemio tyrimų duomenų pagrindu nuotoliniu būdu padėtų nustatyti valdomose žemės ūkio naudmenose humuso kiekį armenyje, dirvožemio erozijos laipsnį, drėgnumo lygį, granuliometrinės sudėties ir agregatinę struktūrą;

2) bendradarbiaujant su mokslininkais, išmokinti konsultantus valdyti nepilotuojamus orlaivius, taikyti sukurtus algoritmus teikiant paslaugą, išmokinti interpretuoti, analizuoti sudarytus algoritmus;

3) parengti paslaugai teikti mokomąją metodinę priemonę;

4) parengti paslaugos teikimo standartą.

Projekto uždaviniai:

1) išsinuomoti specializuotą dirvožemio ėminių paėmimo įrangą su kompiuteriu programine įranga ir išoriniu GPS imtuvu, įsigyti profesionalaus naudojimo nepilotuojamo orlaivio komplektą dirvožemio paviršiaus aerofotovaizdams fiksuoti, dirvožemio cheminių ir fizikinių savybių nustatymo laboratorinės paslaugos surinktiems dirvožemio ėminiams ištirti, programinę įrangą duomenų bazėms rengti, algoritmams formuoti ir testuoti;

2) sudaryti žemės ūkio naudmenų be augalijos dangos paviršiaus aerofotovaizdų duomenų bazę;

3) tipizuoti žemės ūkio naudmenų paviršių pagal aerofotovaizdų spektrinius ypatumus, sudaryti dirvos (armens) ėminių formavimo taškų, siekiant atlikti laboratorinius tyrimus, GIS planą;

4) projekto partnerių ūkiuose paimti dirvožemio ėminius siekiant nustatyti dirvožemio chemines ir fizines savybes;

5) sudaryti laboratorinių tyrimo duomenų bazės ir aerofotovaizdų vektorinės GIS duomenų bazės sąsajas;

6) remiantis aerofotovaizdų duomenimis, sudaryti žemės ūkio naudmenų fizinių savybių (granuliometrinės sudėties ir agregatinės struktūros, suslėgimo, drėgnumo, erozijos laipsnio, humuso kiekio) nustatymo algoritmus;

7) projekto partnerių ūkiuose išbandyti sukurtus algoritmus ir visokeriopai pasiruošti teikti „Dirvožemio aerodistanciniai tyrimai ir konsultacijos“ paslaugas ir konsultacijas žemdirbiams;

8) pademonstruoti projekto rezultatų pritaikomumą pasirinktuose ūkiuose;

9) pavišinti projekto metu gautus rezultatus suinteresuotoms šalims.

Planuojami projekto įgyvendinimo rezultatai:

- sukurta paslauga, kuri nepilotuojamų orlaivių pagalba atlikto aerofotoskenavimo duomenų ir antžeminių dirvožemio tyrimų duomenų pagrindu (atliekamų tik produkto kūrimo metu), nuotoliniu būdu nustatys valdomose žemės ūkio naudmenose humuso kiekį armenyje, dirvožemio erozijos laipsnį, drėgnumo lygį, granuliometrinės sudėties ir agregatinę struktūrą;
- konsultantų įgytos naujų bepiločių orlaivių panaudojimo ir valdymo, sukurtų algoritmų taikymo ir duomenų interpretavimo žinios;
- parengta paslaugai teikti skirta mokomoji metodinė priemonė;
- parengtas paslaugos teikimo standartas.

Projekto metu sukurta inovatyvi paslauga „Dirvožemio aerodistanciniai tyrimai ir konsultacijos“, Lietuvos žemdirbiams padės nuotoliniu būdu identifikuoti valdomose žemės ūkio naudmenose humuso kiekį armenyje, dirvožemio erozijos laipsnį, drėgnumo lygį, granuliometrinės

sudėtį ir agregatinę struktūrą. Tai sudarys galimybę identifikuoti svarbiausias augalų derlingumą formuojančias ar limituojančias dirvožemio savybes, probleminius pakitimus, kurie mažina žemės ūkio naudmenų našumą, riboja optimalias sąlygas žemės ūkio produkcijai gaminti. Identifikuotos derlingumą formuojančios ar limituojančios dirvožemio savybės, probleminiai pakitimai žemdirbius skatins įvertinti ūkio ekonominės veiklos rezultatus ir efektyvumą, priimti savalaikius, veiksmingus sprendimus ir priemones, gerinančius dirvožemio fizikinius ir cheminius parametrus, mažinančius maisto medžiagų iš dirvos mažinimą (išsiplovimą), skatinančius efektyvų trąšų kiekio panaudojimą. Taip pat paslauga žemdirbiams padės pagreitinti ir racionalizuoti žemės ūkio naudmenų pirminio apdirbimo, pasėlių priežiūros, apskaitos ir būklės įvertinimo reikiamu metu procesą, optimizuoti dirvožemiui pagerinti būtinų priemonių naudojimą. Tokiu būdu tiesiogiai darant įtaką gamybos išlaidų mažinimui, išlaikant esamą ar padidinant augalų derlingumą, didinant ūkių pajamų augimą, prisidedant prie ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimo, palankesnių ūkių restruktūrizavimo ir modernizavimo sąlygų sudarymo.

Projekto veikla. 2019 m. įgyvendinta veikla ir pasiekti rezultatai:

- programinės įrangos rastrams apdoroti (ENVI programinės įrangos licencija su plėtiniais) įsigijimas;
- programinės įrangos rastrams apdoroti (eCognition programinės įrangos licencija su plėtiniais) įsigijimas;
- parengtas palankių ir nepalankių orų tipų (slėgio sistemų, oro pernašos ypatumų, paribio sluoksnio stabilumo) meteorologinių sąlygų aprašas;
- surinkta ir susisteminta tyrimui atlikti būtina medžiaga, įvykdytas galutinis teritorijų reprezentuojančių skirtingas Lietuvos teritorijos edafines (dirvodaros ir geomorfologines) sąlygas aerofotoskenavimas;
- sudaryta žemės ūkio naudmenų paviršiaus be augalijos dangos aerofotovaizdų duomenų bazė, įvykdytas žemės ūkio naudmenų paviršiaus tipizavimas pagal aerofotovaizdų spektrinius ypatumus;
- parengtas dirvos (armens) ėminių formavimo taškų, siekiant atlikti laboratorinius tyrimus, GIS planas, kuriuo remianti buvo paimti ir ištirti tyrimui reikalingi dirvožemio ėminiai;
- parengta sąsajų sistema tarp dirvožemio tyrimo duomenų ir aerofotovaizdų vektorinių GIS duomenų;
- pradėta vykdyti algoritmų sudarymo veikla (algoritmų sąsajų tarp aerofotonuotraukų ir dirvožemio tyrimų sudarymas).

8.3.6. Projektas „Mitybinių faktorių įtaka melžiamų karvių produkcijos didinimui, produkcijos kokybės gerinimui ir savikainos pokyčiui“ (MITYBA)

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi su Nacionaline mokėjimo agentūra prie žemės ūkio ministerijos 2017 m. kovo 8 d. pasirašyta sutartimi Nr. 14 PA-KK-16-1-02976-PR001, pradėjo vykdyti projektą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veikla“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2017-03-08–2020-02-28.

Projekto pagrindinis tikslas – skatinti žinių perteikimą ir inovacijas pieno ūkyje, regionuose didinti pieno ūkio veiklos gyvybingumą ir konkurencingumą, skatinti inovacines ūkių technologijas ir tvarų vystymą bei užtikrinti gyvūnų gerovę.

Veiklos tikslas – atliekant gamybinius parodomuosius bandymus, perteikti žemdirbiams moksliniais tyrimais paremtas inovatyvias žolių ūkio tvarkymo, pašarų ruošimo, gyvulių šėrimo technologijas ir jų ekonominį vertinimą.

Dalyviai ir vieta. Projekte dalyvauja 30 gyvulininkystės ūkių turinčių ūkininkų iš skirtingų Lietuvos rajonų, kurie yra suburti į 5 atskiras pasidalinimo patirtimi grupes. Projektas bus įgyvendinamas visose Lietuvos apskrityse. Projekto metu numatyta įrengti 10 parodomųjų bandymų.

Projekto uždaviniai:

1) pritaikyti mokslinių tyrimų rezultatus tradiciniuose pienininkystės ūkiuose, skirtinguose šalies regionuose atliekant 10 parodomųjų gamybinių bandymų;

2) vykdyti parodomųjų bandymų sklaidą: suorganizuoti 4 lauko dienas, 4 seminarus kiekvienam parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam etapui (iš jų po vieną lauko dieną ir seminarą suorganizuoti žemės ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams), užtikrinant 300 galutinių naudos gavėjų dalyvavimą;

3) parengti ir publikuoti 6 informacinius straipsnius laikraštyje ir internete apie įgyvendinamą projektą;

4) parengti 6 lankstinukus apie įgyvendinamą projektą;

5) suorganizuoti vieną baigiamąją konferenciją, kurioje dalyvautų ne mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų;

6) tobulinti žemdirbių kvalifikaciją, diegiant pažangius žaliųjų tvarkymo, pašarų gamybos, visaverčio šėrimo užtikrinimo metodus ir įvertinant jų ekonominį efektyvumą.

Projekto nauda. Projektas skatins ūkių veiklos gyvybingumą, didins konkurencingumą, o pasidalinimo patirtimi grupės leis plėsti bendradarbiavimą tarp ūkininko, konsultanto ir moklininko. Įgyvendinant projektą, ūkininkaujantiems bus perteikiamos žinios ir naujausia informacija apie mokslo atliktus tyrimus pašarų gamybos, šėrimo, aplinkosaugos srityse. Ūkyje bus diegiamas kompleksas priemonių: tai yra kompleksinis mitybinių rodiklių įvertinimas, apimantis technologinių procesų grandinę nuo tręšimo įtakos žaliųjų derlingumui, maistingumui iki gyvuliams šerti omega-3 rūgščių turinčių papildų naudojimo, įvertinant technologinio proceso poveikį gyvulių produktyvumui, pieno kokybei ir produkcijos savikainos mažinimui.

Projekto metu bus įgyvendinta nemažai veiksmų, prisidedančių prie ŠESD emisijos mažinimo, ūkio konkurencingumo ir ekonominio naudingumo didinimo.

Projekto veikla. 2019 m. įgyvendinta veikla ir pasiekti rezultatai:

- dešimtyje ūkių pabaigti vykdyti parodomieji bandymai;
- parengti ir išpublikuoti 2 informaciniai straipsniai laikraštyje, viešinta informacija internete;
- parengti 2 lankstinukai;
- tobulinta žemdirbių kvalifikacija, diegiant pažangius žaliųjų tvarkymo, pašarų gamybos, visaverčio šėrimo užtikrinimo metodus ir įvertinant jų ekonominį efektyvumą, pasikeitimo patirtimi grupių susitikimo metu;
- suorganizuota 20 pasikeitimo patirtimi grupių susitikimų;
- suorganizuotos 6 lauko dienos, suorganizuoti ir praveisti 33 seminarai.

8.3.7. Projektas „Ekonominių rezultatų gerinimas augalininkystės ūkiuose taikant integruotos augalų apsaugos metodus“ (ERGA)

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi su Nacionaline mokėjimo agentūra prie žemės ūkio ministerijos 2017 m. kovo 8 d. pasirašyta sutartimi Nr. 14PA-KK-16-1-02965-PR001, pradė-

jo vykdyti projektą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veikla“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2017-03-08–2020-02-28.

Projekto pagrindinis tikslas – skatinti žinių perteikimą ir inovacines integruotos augalų apsaugos technologijas augalininkystės ūkiuose, mažinti auginamų augalų priežiūros savikainą.

Veiklos tikslas – atliekant gamybinius parodomuosius bandymus, perteikti žemdirbiams moksliniais tyrimais paremtas inovatyvias integruotos augalų apsaugos priemonių naudojimo technologijas ir jų ekonominį vertinimą.

Projekto inovatyvumas – tai kompleksinis požiūris į visą augalo auginimo procesą per integruotos augalų apsaugos prizmę, analizuojant ūkyje taikomą technologiją ir ją koreguojant inovatyviais moksliniais sprendimais, išmokinant ūkininką skaičiuoti užauginamos produkcijos savikainą ir priimti sprendimus, naudojant ekonominę veiklos analizę.

Dalyviai ir vieta. Projekte dalyvauja 30 ūkininkų iš skirtingų Lietuvos rajonų, kurie suburti į 5 atskiras pasidalinimo patirtimi grupes. Parodomieji bandymai bus įrengti 10 (dešimtyje) ūkių skirtingose Lietuvos rajonuose: Joniškio, Šiaulių, Tauragės, Raseinių, Kaišiadorių, Širvintų, Kupiškio, Rokiškio, Šalčininkų ir Varėnos.

Projekto uždaviniai:

- 1) suburti pasidalinimo patirtimi grupes;
- 2) pritaikyti mokslinių tyrimų rezultatus tradiciniuose augalininkystės ūkiuose, atliekant juose 10 parodomųjų gamybinių bandymų;
- 3) tobulinti žemdirbių kvalifikaciją, diegiant pažangias ir inovatyvias integruotos augalų apsaugos technologijas augalininkystės ūkiuose ir įvertinant jų ekonominį efektyvumą;
- 4) vykdyti parodomųjų bandymų sklaidą: suorganizuoti lauko dienas, seminarus kiekvienam parodomajam bandymo baigtiniam technologiniam etapui pasibaigus, parengti ir publikuoti informacinius straipsnius laikraštyje ir internete apie įgyvendinamą projektą, parengti lankstinius apie įgyvendinamą projektą; suorganizuoti baigiamąją konferenciją.

Projekto nauda. Projektas aktualus, nes atlikdami bandymus ir dalindamiesi patirtimi grupėse, ūkininkai išmoks, kaip teisingai parinkti integruotos augalų apsaugos metodus ir tinkamai juos taikyti laukuose, kaip suplanuoti augalų auginimo technologijas, fiksuoti atliekamus darbus ir skaičiuoti savikainą.

Projekto metu planuojamos diegti inovacijos nesudėtinga įgyvendinti, jos efektyvios, todėl siekiamas rezultatas užtikrins ūkio konkurencingumą, aplinkos išsaugojimą ir klimato kaitos švelninimą. Tikimasi, kad projekto metu pasiekti rezultatai padidins ūkių konkurencingumą ir prisidės prie aplinkos tausojimo.

Projekto veikla. 2019 m. įgyvendinta veikla ir pasiekti rezultatai:

- 10-yje ūkių tęsiami parodomieji bandymai, kurie apima integruotos augalų apsaugos taikymą, užauginamos produkcijos savikainos skaičiavimą ir vertinimą;
- tobulinta augalininkystės konsultatų ir žemdirbių kvalifikacija, diegiant pažangias ir inovatyvias integruotos augalų apsaugos technologijas augalininkystės ūkiuose ir įvertinant jų ekonominį efektyvumą, surengta 20 pasikeitimo patirtimi grupių susitikimų, 20 lauko dienų ir 15 seminarų ūkininkams ir konsultantams. Renginiai vyko Anykščių, Pakruojo, Jurbarko, Alytaus, Skuodo, Vilkaviškio, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Klaipėdos, Kupiškio, Kaišiadorių, Raseinių, Tauragės, Joniškio, Varėnos, Šalčininkų ir Širvintų rajonuose.

- parengti ir išpublikuoti 2 informaciniai straipsniai laikraštyje, internete viešinta informacija apie įgyvendinamą projektą;
- parengti 2 lankstinukai apie įgyvendinamą projektą.

8.3.8. Projektas „Naujausių simbiotikų įtaka pieninių galvijų sveikatingumui, produktyvumui, antibiotikų vartojimo žadinimui bei ūkio konkurencingumo didinimui“ (SIMB)

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos 2018 m. gruodžio 10 d. pasirašyta paramos sutartimi Nr. 14PA-KK-18-1-03437-PR001, pradėjo vykdyti projektą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veikla“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2018-12-10–2021-01-29.

Projekto pagrindinis tikslas – skatinti žinių perteikimą ir inovacijas pieno ūkyje, regionuose didinti pieno ūkio veiklos gyvybingumą ir konkurencingumą, mažinti antibiotikų panaudojimą ir užtikrinti gyvūnų sveikatingumą, melžiamoms karvėms ir veršeliams duodant naujausių simbiotikų.

Veiklos tikslas – atliekant gamybinius parodomuosius bandymus, perteikti žemdirbiams moksliniais tyrimais paremtas pažangias technologijas, siekiant sumažinti antibiotikų naudojimą ūkiuose, didinti produktyvumą, stiprinti gyvulio imuninę sistemą, užauginti sveikus ir produktyvius palikuonis, mažinti ekonominius nuostolius.

Dalyviai ir vieta. Projekte dalyvauja 24 pienininkystę užsiimančios ūkininkai iš skirtingų Lietuvos rajonų, kurie suburti į 4 atskiras pasidalinimo patirtimi grupes. Projekto metu numatyta įrengti 8 parodomuosius bandymus. Jie bus vykdomi Tauragės, Telšių, Klaipėdos, Šiaulių, Utenos ir Panevėžio apskrityse.

Projekto uždaviniai:

1) pritaikyti mokslinių tyrimų rezultatus tradiciniuose pienininkystės ūkiuose, atliekant 8 parodomuosius gamybinius bandymus skirtinguose šalies regionuose;

2) vykdyti parodomųjų bandymų sklaidą: suorganizuoti 8 lauko dienas, 16 seminarų produktui pristatyti (iš jų po vieną lauko dieną ir seminarą suorganizuoti žemės ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams) užtikrinant 300 galutinių naudos gavėjų dalyvavimą;

3) parengti ir publikuoti 4 informacinius straipsnius laikraštyje ir internete apie įgyvendinamą projektą;

4) parengti 4 lankstinukus apie įgyvendinamą projektą;

5) suorganizuoti baigiamąją konferenciją, kurioje dalyvautų ne mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų;

6) tobulinti žemdirbių kvalifikaciją, supažindinant su simbiotikų (probiotikų ir prebiotikų) nauda.

Projekto nauda. Intensyviai, gausiai ir dažnai be priežasties naudojant ūkiuose antibiotikus, vystosi atsparesni ligų sukėlėjai ir vaistų poveikis mažėja, todėl kartojasi susirgimai, didinamos dozės. Siekiant mažinti antibiotikų naudojimą ūkiuose, reikia diegti pažangesnes gydymo ir profilaktines priemones, kurios mažintų susirgimų skaičių, o reikalingo gydymo atveju – antibiotikų naudojimą. Viena iš priemonių būtų simbiotikų naudojimas. Simbiotikai (probiotikai kartu su pre-

biotikais) teigiamai veikia ir virškinimo, ir imunines sistemas, todėl turi didelės reikšmės galvijų sveikatingumui ir produktyvumui. Patekę į virškinimo traktą, jie naikina patogeninius mikroorganizmus, neutralizuoja ir kompensuoja sutrikusių organų veiklą, stimuliuoja audinių regeneracinius procesus ir imuninę sistemą.

Projekto metu simbiotikų skyrimas melžiamoms karvėms ir veršeliams, remiantis moksliniais tyrimais ir bandymais, pagerins gyvulių sveikatingumą, pieno kokybę, palikuonių reprodukcines savybes, sumažins antibiotikų naudojimą, taip pat ir žarnyne fermentacijos metu susidarantį metano (CH₄) kiekį, efektyviai mažins nepageidaujamą kvapą fermoje, gerins mėšlo konsistenciją ir tvarto mikroklimatą. Taigi bus įgyvendinta nemažai veiksnių, prisidedančių prie ŠESD emisijos mažinimo, ūkio konkurencingumo ir ekonominio naudingumo didinimo.

Projekto veikla. 2019 m. įgyvendinta veikla ir pasiekti rezultatai:

- pirmais projekto įgyvendinimo metais pagal regionus buvo suburtos 4 pasidalijimo patirtimi ūkininkų grupės, kurias sudarė šeši grupės nariai užsiimančys pienininkyste;
- pradėti vykdyti 8 parodomieji gamybiniai bandymai skirtinguose šalies regionuose (Plungės, Skuodo, Šilutės, Šilalės, Rokiškio, Utenos, Kelmės ir Šiaulių rajonuose);
- metų eigoje buvo vykdoma parodomųjų bandymų rezultatų sklaida: suorganizuotos 3 lauko dienos, 1 seminaras produktui pristatyti (žemės ūkio ir kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams) ir 16 pasidalinimo patirtimi grupių susitikimų;
- parengti ir išpublikuoti 2 informaciniai straipsniai laikraštyje ir paskelbta medžiaga internete: Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos puslapyje (www.lzukt.lt) ir Agroakademijos tinklalapyje (www.agroakademija.lt);
- parengti 2 lankstinukai apie įgyvendinamą projektą;
- tobulina žemdirbių kvalifikacija, supažindinant su simbiotikų (probiotikų ir prebiotikų) nauda.

8.3.9. Projektas „Rūgščių dirvožemių derlumo gerinimas efektyvesniam maisto medžiagų prieinamumui ir augalininkystės produkcijos savikainos pokyčiui“ (RDDG)

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi su Nacionaline mokėjimo agentūra prie žemės ūkio ministerijos, 2018 m. gruodžio 10 d. pasirašyta paramos sutartimi Nr. 14PA-KK-18-1-03440-PR001, pradėjo vykdyti projektą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veikla“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2018-12-10–2021-12-10

Projekto pagrindinis tikslas – skatinti žemdirbius gerinti dirvožemio derlumą naudojant ekonomiškai pagrįstus technologinius sprendimus, leidžiančius tausiai naudoti maisto medžiagas potencialiai didesniems žemės ūkio augalų derliams gauti potencialiai derlingose, tačiau rūgščiuose dirvožemiuose.

Veiklos tikslas – atlikti parodomuosius gamybinius bandymus sąlygiškai rūgščiuose dirvožemiuose, perteikti žemdirbiams moksliniais tyrimais paremtas žinias ir inovacijas augalų auginimo technologijose naudojant dirvožemio derlumą gerinančius produktus, didinti užaugintos žemės ūkio produkcijos konkurencingumą ir pelningumą.

Dalyviai ir vieta. Projekte dalyvauja 24 augalininkystės ir mišrios krypties ūkius turintys ūkininkai iš skirtingų Lietuvos rajonų, kurie suburti į 4 atskiras pasidalinimo patirtimi grupes. Pro-

jekto metu numatyta įrengti 8 parodomuosius bandymus. Jie bus vykdomi Vakarų Lietuvos (Tauragės, Telšių, Klaipėdos, Plungės r.) ir Rytinės Lietuvos (Šalčininkų r.) dalyje esančiuose ūkiuose, kur rūgščių dirvožemių daugiausia.

Projekto uždaviniai:

1) vykdyti parodomuosius bandymus ir pritaikyti mokslinių tyrimų rezultatus augalininkystės ir / ar augalininkystės-gyvulininkystės krypties ūkiuose, kurių dirvožemio rūgšti reakcija pH (rūgštūs dirvožemiai);

2) gilinti žemdirbių žinias, didinti augalininkystės veiklos gyvybingumą ir ekonominį efektyvumą ūkininkaujantiems rūgščiuose dirvožemiuose, išaiškinti dirvožemio pH įtaką maisto medžiagų prieinamumui;

3) atlikti demonstraciniuose ūkiuose vykdomų parodomųjų bandymų rezultatų sklaidą seminaruose, lauko dieneose, pasidalijimo patirtimi grupėse ir konferencijose;

4) paskelbti 6 informacinius straipsnius ir 6 lankstinukus apie įgyvendinamo projekto rezultatus, parengti 9 rekomendacijas galutiniams naudos gavėjams (kiekvienam bandymui po vieną rekomendaciją ir vieną bendrą, sudėjus visų bandymų duomenis).

Projekto nauda. Šiuo metu aiškiai matoma problema – dirvožemių rūgštėjimo procesas, ypač vakariniuose ir rytiniuose Lietuvos regionuose. Dirvožemio intensyvus kalkinimas 6–7 dešimtmečiuose žymiai sumažino rūgščių dirvožemių plotus nuo 41 iki 19 procentų. Tačiau pastaruosius tris dešimtmečius dirvožemio kalkinimo klausimams nebuvo skirta dėmesio ir dirvožemio rūgštėjimo problema dėl jame vykstančių natūralių procesų vėl atsinaujino.

Šiuo metu vietų, kuriose rūgštūs dirvožemiai sudaro nuo 21 iki 66 proc., yra 9-iose Lietuvos apskrityse iš 10-ies. Jose auginamų augalų derlingumas gali būti net 20–50 proc. mažesnis. Rūgšti dirvožemio reakcija riboja augalų maisto elementų pasisavinimą ir derlingumą. Rūgščiuose dirvožemiuose trūksta kalcio ir magnio, yra daug mangano ir boro, maisto medžiagos pereina į netirpias augalams neprieinamas formas, patiriama daugiau maisto medžiagų, ypač azoto, nuostolių. Ribotas maisto medžiagų pasisavinimas didina augalų auginimo savikainą, mažina ekonominį augalininkystės efektyvumą ir gyvybingumą. Dirvožemio kalkinimas – pagrindinė jo derlumo didinimo priemonė rūgščiuose dirvožemiuose.

Projekto įgyvendinimo metu rūgščiuose dirvožemiuose įrengtuose gamybiniuose bandymuose bus panaudotos dirvožemio rūgštingumą reguliuojančios medžiagos ir surinkti tyrimų duomenys apie kalkinių medžiagų poveikį dirvožemio rūgštingumui (pH) bei augalų derliui. Vadovaujantis gautais tyrimų rezultatais, parengtos rekomendacijos padės žemdirbiams palaikyti dirvožemio derlumą. Bus išlaikoma įprasta tai vietai ekosistema, mažės augalų auginimo savikaina, kis ūkio ekonominiai rezultatai, taip pat didės ir ūkio konkurencingumas.

Projekto veikla. 2019 m. įgyvendinta veikla ir pasiekti rezultatai:

- suburtos 4 pasidalinimo patirtimi grupės po 6 ūkininkus (24 ūkininkai);
- suorganizuota 16 pasidalijimo patirtimi grupių susitikimų;
- 8 ūkiuose įrengti ir vykdomi parodomieji bandymai, kuriuose kaip technologinis sprendimas naudojamos 6 skirtingų rūšių kalkinės medžiagos, potencialiai didesniems žemės ūkio augalų derliams gauti rūgščiuose dirvožemiuose;
- surinkti tyrimų duomenys: dirvožemio pH ir agrocheminės savybės, augalų sudygimas, produktyvių stiebų skaičius, piktžolių rūšinė sudėtis ir derlius;
- parengti ir išpublikuoti 2 straipsniai laikraštyje „Ūkininko patarėjas“, paskelbta informacija tarnybos interneto puslapyje, nufilmuotas videoreportažas, kuris paviestas interneto portale (www.agroakademija.lt), parengti 2 informaciniai lankstinukai.

8.3.10. Projektas „Profesinės kvalifikacijos tobulinimas žemės ūkio ir aplinkosaugos srityse“ (Mokymai_1)

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi su Nacionaline mokėjimo agentūra prie žemės ūkio ministerijos 2017 m. vasario 15 d. pasirašyta sutartimi Nr. 14PM-KK-16-1-02398-PR001, įgyvendina projektą „Profesinės kvalifikacijos tobulinimas žemės ūkio ir aplinkosaugos srityse“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2017-02-15–2019-02-15.

Projekto tikslas – didinti žemės ūkio konkurencingumą, stiprinant žmogiškuosius išteklius, kelti jaunųjų ūkininkų ir kitų žemdirbių profesinę kvalifikaciją bei kompetenciją, ugdyti verslumo įgūdžius augalininkystės, gyvulininkystės, darbų saugos srityse vykdant mokymus pagal jaunųjų ūkininkų kompetencijos ir kitas technologines mokymo programas.

Dalyviai ir vieta. Projektas skirtas ūkininkams, jauniems ūkininkams ir kitiems žemės valdytojams. Projektas bus įgyvendinamas naudojant Konsultavimo tarnybos paslaugų teikimo tinklą – 46 rajonų ir savivaldybių konsultavimo biurus. Iš viso projekto metu planuojama suorganizuoti 176 mokymo kursus ir apmokyti 2504 galutinius naudos gavėjus.

Projekto veikla. 2019 m. buvo paskutiniai projekto įgyvendinimo metai, kurių pradžioje – vasario mėnesį, buvo pateiktas paskutinis mokėjimo prašymas ir apibendrinti viso projekto rezultatai. Galime teigti, kad viso projekto metu suorganizuoti 179 mokymo kursai ir apmokyta 2641 galutinių naudos gavėjų. Projektas laikomas įgyvendintu.

8.3.11. Projektas „Informavimo, konsultavimo ir mokymų elektroninių paslaugų vykdant integruotą augalų apsaugą modernizavimas ir plėtra“ (IKMIS2)

Siekdama atlikti Augalų apsaugos įstatymu Konsultavimo tarnybai pavestas viešojo administravimo funkcijas, padidinti viešųjų bei administracinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, Konsultavimo tarnyba vykdo projektą „Informavimo, konsultavimo ir mokymų elektroninių paslaugų vykdant integruotą augalų apsaugą modernizavimas ir plėtra“. Konsultavimo tarnyba 2017-03-10 Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai pateikė projektinį pasiūlymą siekiant įtraukti projektą į 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 2 prioriteto „Informacinės visuomenės skatinimas“ priemonės „Pažangių elektroninių paslaugų kūrimas“ valstybės projektų sąrašą. Pateiktas projektas patvirtintas susisiekimo ministro 2017 m. rugsėjo 13 dienos įsakymu Nr. 3-422.

2017 m. spalio 20 d. tarp Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros ir Viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos pasirašyta Projekto Nr. 02.3.1-CPVA-V-529-01-0003 „Informavimo, konsultavimo ir mokymų elektroninių paslaugų vykdant integruotą augalų apsaugą modernizavimas ir plėtra“ finansavimo ir administravimo sutartis.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2017-10-20–2020-10-20.

Projekto partneriai:

- Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras (LAMMC);
- Valstybinė augalininkystės tarnyba (VAT).

Projekto tikslinės grupės – žemės ūkio subjektai, užsiimantys augalininkyste, sodininkyste, daržininkyste ir naudojantys augalų apsaugos priemones, Konsultavimo tarnybos darbuotojai, kiti žemės ūkio konsultantai, mokslo institucijų darbuotojai, Lietuvos Respublikos ministerijos ir joms pavaldžios kontroliuojančios ir administravimo funkcijas atliekančios institucijos, žemės ūkio pasėlių draudimo bendrovės.

Projekto tikslas – didinti IKMIS elektroninių paslaugų vartotojų spektrą ir elektroninių paslaugų prieinamumą, duomenų tikslumą, kokybę, aktualumą ir informacijos pateikimo patogumą, išplečiant paslaugų aprėptį, integruojant papildomas funkcijas bei apjungiant skirtingų institucijų teikiamas ekspertines konsultacijas.

Projekto uždaviniai:

- 1) parengti ir įgyvendinti teisinės, organizacinės, pokyčių valdymo ir elektroninių paslaugų naudojimo skatinimo priemonės, reikalingas IKMIS 2.0 sukurti ir veikti;
- 2) sukurti ir įdiegti IKMIS 2.0;
- 3) sukurti AAP IS ir susieti su IKMIS 2.0.

Planuojami projekto įgyvendinimo rezultatai:

1) modernizuotas, išplėstas ir sutankintas Konsultavimo tarnybos agrometeorologinių stočių tinklas, įsigyjant naujas stotis ir aukštos rezoliucijos nuotolinio vabzdžių stebėjimo įrenginius (toliau – gaudyklės), pagal poreikį prijungiant kitų institucijų ir / ar Žemės ūkio subjektų turimas veikiančias stotis ir integruojant Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos stočių duomenis bei sukuriant bendrą jų duomenų panaudojimo modelį (techninį stočių duomenų gavimo, apdorojimo ir pateikimo aprašą), pagal kurį prireikus būtų galima ateityje prie stočių tinklo prijungti kitų institucijų ir / ar žemės ūkio subjektų turimas stotis;

2) esamai augalų pasėlių specifinei būklei ir / ar augalų sveikatos būklei nustatyti naudojami bepiločiai orlaiviai ir azoto poreikio nustatymo matavimo prietaisai, siekiant laiku teikti kenksmingųjų organizmų plitimo ir augalų apsaugos priemonių naudojimo konsultacijas ir rekomendacijas, sumažinti neigiamą poveikį aplinkai ir padidinti augalininkystės, sodininkystės ir daržininkystės ūkių našumą;

3) integruoti nauji prognozavimo moduliai, atnaujinti, išplėsti ir papildyti aukštos kokybės vaizdine medžiaga augalų ir kenksmingųjų organizmų katalogai, sudarant sąlygas augalų kenksmingųjų organizmų plitimą prognozuoti sodininkystėje ir daržininkystėje besiverčiantiems žemės ūkio subjektams;

4) sukurtas bendras platforminis sprendimas Konsultavimo tarnybos, LAMMC ir VAT ekspertinių konsultacijoms teikti vieno langelio principu, panaudojant šių institucijų informacinius ir (ar) žmogiškuosius išteklius;

5) sukurta ir įdiegta mobilioji IKMIS 2.0 aplikacija;

6) įdiegtas elektroninis parašas žemdirbiams ir augalininkystės specialistams išduodamų kvalifikacijos ir augalų apsaugos priemonių naudotojų ir platintojų pažymėjimams pasirašyti.

Projekto veikla. 2019 m. įgyvendinta veikla ir pasiekti rezultatai:

- atlikti IKMIS portalo modernizavimo / programavimo darbai;
- įvykdytas pirkimas „Programinė įranga mobilių aplikacijų kūrimui ir siūloma programine įranga sukurti kodų pavyzdžiai, panaudojant programos funkcionalumą“. Parengtas ir patvirtintas mobilios aplikacijos programavimo aprašas;
- sukurtas vidinis VAT informacinės sistemos modulis (AAP IS) duomenų automatiniam teikimui per sąsają į IKMIS 2.0. Duomenys automatiškai teikiami į IKMIS 2.0;
- ūkiuose įdiegtos internetinės meteo-stotys su prognozavimo ir modeliavimo įranga bei vabzdžių gaudyklės;
- įsigyti ir atiduoti projekto funkcijoms atlikti 4 vnt. bepiločiai orlaiviai;
- įsigytas įrangos draudimo polisas.

8.3.12. Projektas „Žemės ūkio verslo analizės sistemos sukūrimas“ (ŽŪVAS)

Žemės ūkio ministerija, norėdama patenkinti vis didėjančius visuomenės poreikius, ypatingą dėmesį skiria į rezultatus orientuoto valdymo klausimams – tobulinamos veiklos stebėsenos, atliekamos funkcijų analizės, rengiamos poveikio vertinimo sistemos bei siekdama, kad valdymas būtų pažangus ir orientuotas į rezultatus, o valdymo sprendimai priimami kryptingai, kuo platesniu sutarimu, pagrįstai ir įgyvendinami kuo mažesnėmis sąnaudomis, kartu su partneriais vykdo projektą Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0031 „Žemės ūkio verslo analizės sistemos sukūrimas“. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 1V-58 „Dėl finansavimo skyrimo projektams, pateiktiems pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.1-ESFA-V-912 priemonę „Nacionalinių reformų skatinimas ir viešojo valdymo institucijų veiklos gerinimas“ projektui įgyvendinti yra skirtos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos. 2019 m. vasario 8 d. Europos socialinio fondo agentūra ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija pasirašė sutartį Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0031.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019-02-08–2022-02-08.

Projekto vykdytojas – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

Projekto partneriai:

- Valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras
- Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos
- Viešojo įstaiga Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba
- Informacinės visuomenės plėtros komitetas

Projekto tikslinės grupės – žemės ūkio ministerija ir jos reguliavimo srityje esančių institucijų darbuotojai.

Projekto tikslas – sukurti žemės ūkio verslo analizės sistemą (toliau – Analitikos sistema), kuri sudarytų sąlygas priimti sprendimus, susijusius su žemės ūkio verslu, taikant analitinius ir įrodymais grįstus metodus, remiantis aktualių ir patikimų duomenų analizės rezultatais, ir įgyvendinti veiklos pokyčius, reikalingus užtikrinti, kad sukurti rezultatai būtų naudojami.

Projekto uždaviniai:

- 1) parengti ir įgyvendinti organizacines ir metodines priemones analitikos metodikoms rengti ir įgyvendinti;
- 2) parengti ir įgyvendinti organizacines ir metodines priemones, sukuriant vieningą duomenų rinkimo ir teikimo sistemą;
- 3) parengti ir įgyvendinti organizacines ir metodines priemones, sukuriant ir įgyvendinant Analitikos sistemos veiklos modelį;
- 4) parengti ir įgyvendinti technines priemones, apjungiančias skirtingų sričių ir skirtingo pobūdžio duomenis, duomenų šaltinius, skirtingoms sritims pritaikytas metodikas, naudojant vieningai tvarkomus žemės ūkio verslo informacinius išteklius.

Pagrindiniai projekto rezultatai:

- 1) sukurta Analitikos sistema;
- 2) įgyvendintos organizacinės ir teisinės priemonės Analitikos sistemai naudoti.

Projekto veikla. 2019 m. įgyvendinta veikla ir pasiekti rezultatai:

Įvykdyti paslaugų, reikalingų projektui „Žemės ūkio verslo analizės sistemos sukūrimas“ pirkimai. Sudarytos sutartys šioms paslaugoms įsigyti:

1. Žemės ūkio verslo analizės prioritetinėms sritims nustatyti.

2. Žemės ūkio verslo analitikos metodikai parengti.
3. Metodikos žemės ūkio verslo pasitenkinimo indekso skaičiavimui parengti.
4. Faktinių žemės ūkio duomenų surinkimo iš skirtingų šaltinių, tvarkymo ir sisteminimo metodikos parengimas.
5. Analitikos sistemos veiklos modelio parengimas.
6. IS specifikacijos (techninio aprašymo) parengimas Analitikos sistemai sukurti.
7. Kompetencijų poreikių identifikavimas.
8. Analitikos sistemos naudotojų mokymai.
9. Pokyčių valdymas.
10. Išorės nepriklausomų ekspertų paslaugos, siekiant atlikti metodikų atitikties vertinimą projekte keliamiems tikslams, uždaviniams, siektiniams rezultatams.

Pagal pasirašytą sutartį su paslaugų tiekėjais parengtos Žemės ūkio verslo analizės prioritetinių sričių nustatymo ataskaita, žemės ūkio verslo pasitenkinimo indekso analitikos metodika ir parengti jų vertinimai.

8.3.13. Projektas „Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingas diegimas intensyvaus ūkininkavimo sąlygomis“ (IKOK)

Konsultavimo tarnyba partnerės teisėmis (Partneris Nr. 1) kartu su Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centru įgyvendina projektą „Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingas diegimas intensyvaus ūkininkavimo sąlygomis“ Nr. 35BV-KK-17-1-03770-PR001 pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonę „Bendradarbiavimas“, veiklos sritį „Parama EIP veiklos grupėms kurti ir jų veiklai vystyti“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2018-10-10–2020-08-31.

Projekto partneriai:

- Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba,
- ūkininkas Kęstutis Valentinavičius,
- ūkininkas Alfredas Bardauskas,
- ŽŪK „Kulvos žemė“,
- ūkininkė Birutė Petkevičienė,
- ūkininkas Rimantas Garuckas,
- ūkininkas Juozas Valaitis.

Projekto tikslas – integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingas diegimas intensyvaus ūkininkavimo sąlygomis.

1. Įdiegti Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingą sistemą.
2. Atlikti augalų apsaugos metodų ir priemonių taikymo bei naudojimo analizę, sujungiant šalies pažangiausius resursus – mokslą, konsultavimą ir gamybą.
3. Sutelkti mokslo žinias, inovacijų taikymą ir sklaidą. Gamybinę patirtį didinti siekiant konkurencingos ir tvarios augalininkystės produkcijos gamybos.

Projekto uždaviniai:

- 1) įvardinti svarbiausių žemės ūkio augalų žalingiausius kenksminguosius organizmus, jų pasiskirstymą įvairiose agrosistemose;
- 2) patikslinti žalingiausių kenksmingųjų organizmų stebėsenos, prognozavimo ir plitimo diagnozavimo sistemos vientisumą;
- 3) rekomenduoti augalų apsaugos metodų arba tinkamų priemonių parinkimą, atsižvelgiant į žalingumo slenksčius;

- 4) atlikti rekomenduojamų priemonių ekonominį įvertinimą;
- 5) demonstruoti ir viešinti Integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės kryptingą sistemą, užtikrinančią augalų produktyvumą ir sveikatingumą;
- 6) skleisti Gerosios žemdirbystės praktikos žinias ūkiniam subjektams ir kitų organizacijų žemės ūkio specialistams įvairiuose renginiuose.

Sprendžiant iškeltus tikslus ir uždavinius, pasitelkiamos visų EIP projekto veiklos grupės partnerių žinios ir kompetencija, kad taikomi metodai ir priemonės atitiktų problemos pobūdį ir tikslinės grupės specifiką. Svarbiausias projekto elementas – integruotos augalų apsaugos technologijų plėtojimas ir tobulinimas jas išbandant bei demonstruojant gamybinėmis sąlygomis, o rezultatai bus kryptingai panaudoti taikant integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės sistemą.

Prioritetas teikiamas sprendimams, susijusiems su šalies agroekosistemos tvarumu ir žemės ūkio augalų produktyvumo didinimu bei gerinimu. Projekto veiklos grupė, panaudodama veiklos rezultatus, sukauptas žinias bei patirtį ir taikydama šiuolaikines koncepcijas bei metodus, projekto įgyvendinimo laikotarpiu formuoja ir pasiekus projekto tikslą toliau formuos kompleksinį požiūrį į šių problemų sprendimus, tinkančius visiems šalies ūkiams.

Projekto veikla. 2019 m. įgyvendinta veikla ir pasiekti rezultatai:

- Įsigyta žemės ūkio technika ir įranga:
 - ✧ savaeigis lauko eksperimentų mažų laukelių purkštuvas;
 - ✧ prikabinamas chemikalų purkštuvas;
 - ✧ pagalbinė vairavimo sistemos įranga;
 - ✧ pakabinama trąšų barstomoji;
 - ✧ dirvos skutiklis.
- Parodomųjų eksperimentų įrengimo ir vykdymo vietose, ūkinių subjektų laukuose, LAMMC Žemdirbystės institute ir pas partnerius įvyko 7 lauko dienos, kuriose dalyvavo 109 dalyviai, suorganizuotas 1 EIP veiklos grupių narių susitikimas;

Sisteminti laboratorinių tyrimų ir demonstracinių eksperimentų lauko bandymų rezultatai.

8.3.14. Projektas „Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos specialistų gebėjimų ir technologinių įgūdžių didinimas, kuriant naujas paslaugas gyvulininkystės ūkiams“ (InoStažuotė_1)

Projektas finansuotas ES struktūrinių fondų lėšomis (<http://www.esinvesticijos.lt/>).

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2018-06-28–2019-10-08.

Projekto tikslas – didinti Konsultavimo tarnybos specialistų gebėjimus, kuriant naujas paslaugas konkurencingo ūkininkavimo srityje.

Projekto partneriai:

- LŽŪKT – VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba (Lietuva);
- TEAGASC – Agriculture and Food Development Authority (Airija).

Projekto veikla. 2019 m. balandžio mėn. trys Konsultavimo paslaugų ir produktų valdymo skyriaus specialistės vyko į Airiją dalyvauti penkių dienų trukmės mokymuose žolynų valdymo tema. Stažuotės Airijoje metu Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos specialistės susipažino su šioje šalyje naudojama žolynų valdymo programa ir pagrindiniais jos principais, įgijo žinių apie žolynų fiziologines savybes, lankėsi gyvulininkystės ūkiuose, kur turėjo galimybę sužinoti apie praktinį žinių pritaikymą, žolynų valdymo programos panaudojimą ir atsiperkamumą.

Konsultavimo tarnybos specialistams grįžus iš stažuotės Airijoje, įstaiga turėjo pateikti ESFA dokumentus, pagrindžiančius projekto metu įgyvendintą veiklą, todėl rengtos veiklos ataskaitos, rengti ir teikti kiti su stažuote susiję dokumentai (pvz., anketos apie mokymų dalyvių pasiekimus, paslaugų perdavimo–priėmimo aktai ir kt.).

8.3.15. Projektas „Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos specialistų kompetencijų didinimas, plėtojant tiksliojo ūkininkavimo paslaugas“ (InoStazuotė_2)

Projektas finansuotas ES struktūrinių fondų lėšomis (<http://www.esinvesticijos.lt/>).

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019-12-05–2020-03-31.

Projekto tikslas – plėsti Konsultavimo tarnybos specialistų kompetencijas, tobulinant jų kvalifikaciją ir gilinant žinias užsienio MTEP centruose.

Projekto partneriai:

- VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba (Lietuva);
- Geocledian GmbH (Vokietija);
- Švedijos žemės ūkio mokslų universitetas (Švedija). Projekto veikla. 2019 m. II–III ketv. buvo rengiama projekto paraiška, komunikuojama su užsienio institucijomis, vykdančiomis MTEP veiklą ir galinčiomis priimti Konsultavimo tarnybos specialistus į mokymus. Po kelių savaitių komunikavimo ir derinimo sutarta su Vokietijos kompanija Geocledian GmbH ir Švedijos žemės ūkio mokslų universitetu dėl galimybės LŽŪKT specialistams vykti stažuotis į šias institucijas. Derintos mokymų programos, spręsti kelionės ir apgyvendinimo klausimai, tuo pačiu metu pildyta ir projektinė paraiška. 2019 m. spalio mėn. pateikta paraiška Europos socialinio fondo agentūrai ir 2019 m. gruodžio 5 d. VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba ir Europos socialinio fondo agentūra (ESFA) pasirašė sutartį dėl projekto įgyvendinimo.

8.3.16. Projektas „Parama pasinaudoti konsultavimo paslaugomis“ žemės valdytojams (PPKP)

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi su LR žemės ūkio ministerija 2016 m. gegužės 16 d. pasirašyta sutartimi dėl konsultavimo paslaugų teikimo ūkininkams, jauniesiems ūkininkams ir kitiems žemės valdytojams Nr. 8P-16-121, įgyvendina projektą „Parama pasinaudoti konsultavimo paslaugomis“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2016-05-16–2019-05-16.

Projekto tikslas – teikiant kokybiškas konsultavimo paslaugas, padėti ūkininkams, jauniesiems ūkininkams ir kitiems žemės valdytojams gerinti jų valdos ekonominę ir aplinkosaugos veiklą, plėtoti konkurencingą, efektyvų žemės ūkį. Konsultavimo tarnybos uždavinys – žemdirbiams teikti kokybiškas konsultacijas, paslaugas ir informaciją pagal numatytas temas.

Dalyviai ir vieta. Konsultavimo projektas skirtas ūkininkams, jauniesiems ūkininkams ir kitiems žemės valdytojams. Projektas įgyvendintas naudojant Konsultavimo tarnybos paslaugų teikimo tinklą – 46 rajonų ir savivaldybių konsultavimo biurus. Konsultavimo paslaugas teikė augalininkystės, gyvulininkystės, ekonomikos, buhalterinės apskaitos, inžinerijos konsultantai, darbų saugos specialistai, kurių sąrašas pateiktas su konkursiniu pasiūlymu.

Projekto veikla. Per 2019 m. suteikta 5176,32 val. konsultacijų 644 paslaugų gavėjams.

8.3.17. Projektas „Parama pasinaudoti konsultavimo paslaugomis“ miško valdytojams (PPKP MV)

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi su LR Žemės ūkio ministerija 2016 m. gegužės 16 d. pasirašyta sutartimi dėl konsultavimo paslaugų teikimo miškų valdytojams Nr. 8P-16-120, įgyvendino projektą „Parama pasinaudoti konsultavimo paslaugomis“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2016-05-16–2019-05-16 (2017-05-05 pasirašytas susitarimas Nr. 8P-17-090 ir 2018-04-06 pasirašytas susitarimas Nr. 8P-18-078 pratęsti sutartį 2016-05-16 Nr. 8P-16-120 po 12 mėnesių).

Projekto tikslas – teikiant kokybiškas konsultavimo paslaugas, padėti miško savininkams gerinti jų valdos ekonominę ir aplinkosaugos veiklą, skatinti tvarų miškų valdymą. Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos uždavinys – žemdirbiams teikti kokybiškas konsultacijas, paslaugas ir informaciją pagal numatytą temas.

Projekto partneris: (2016-02-03 Jungtinės veiklos sutartis Nr. 16/1509) – Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija.

Dalyviai ir vieta. Konsultavimo projektas skirtas miškų valdytojams, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka atrinkti gauti konsultavimo paslaugas ir tapti konsultavimo paslaugų gavėjais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“ veiklos sritį „Parama pasinaudoti konsultavimo paslaugomis“. Konsultavimo paslaugas miškininkystės specialistai teikia paslaugų gavėjų miško valdose ar viename iš 46 Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos biure.

Projekto veikla. 2019 m. miškininkystės paslaugų biuro specialistai konsultavimo paslaugų gavėjams suteikė 1417,64 valandas konsultacijų. Dėl ekonominės / aplinkosauginės veiklos miške suteiktos 1394,64 valandos, o dėl įsipareigojimų direktyvoms saugomose teritorijose – 35 valandos konsultacijų 67 paramos gavėjams.

Projekto įgyvendinimo laikotarpiu (2016-05-16–2019-05-16) Konsultavimo tarnybos miškininkystės specialistai suteikė 5147,52 valandas konsultacijų paramos gavėjams. Nacionalinei mokėjimo agentūrai pateikta 11 mokėjimo prašymų, kuriuose deklaruota tinkamų išmokėti paramos suma sudarė daugiau nei 200 tūkst. eurų.

8.3.18. Projektas „Konsultavimo paslaugos žemės ūkio subjektams, miško valdytojams ir kaimo vietovėse veikiančioms įmonėms“ (PPKP2)

Konsultavimo tarnyba, vadovaudamasi su Nacionaline mokėjimo agentūra prie žemės ūkio ministerijos 2019 m. rugsėjo 12 d. pasirašyta paramos sutartimi Nr. 15PK-KK-19-1-07670, įgyvendina projektą „Konsultavimo paslaugos žemės ūkio subjektams, miško valdytojams ir kaimo vietovėse veikiančioms įmonėms“.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019-09-12–2022-09-14.

Projekto tikslas – teikti konsultavimo paslaugas žemės ūkio subjektams, miško valdytojams ir kaimo vietovėse veikiančioms labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms taip, kaip nurodyta Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“ veiklos srityje „Parama pasinaudoti konsultavimo paslaugomis“ finansavimo taisyklėse.

Projekto uždaviniai:

- 1) konsultuoti ūkininkus, jaunuosius ūkininkus ir kitus žemės valdytojus pagal jų poreikį;
- 2) konsultuoti miško valdytojus pagal jų poreikį;
- 3) konsultuoti kaimo vietovėse veikiančias labai mažas, mažas ir vidutines įmones pagal jų poreikį.

Projekto veikla. Nuo projekto įgyvendinimo pradžios, per 2019 m. buvo suteikta 5214,46 val. konsultacijų 742 ūkininkams, jauniems ūkininkams ir kitiems žemės valdytojams, 170,96 val. konsultacijų 13 miško valdytojams bei 14 val. konsultacijų vienai kaimo vietovėse veikiančiai labai mažai, mažai ir vidutinei įmonei.

8.4. TARPTAUTINIAI PROJEKTAI

8.4.1. Projektas „Baltijos srutų rūgštinimas“ (Baltic Slurry Acidi, BSA)

Projektas finansuotas programos Interreg Baltic Sea Region (<http://www.interreg-baltic.eu/home.html>) lėšomis.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2016-03-01–2019-03-01.

Projekto tikslas – mažinti azoto emisiją iš gyvulininkystės ūkių.

Projekto partneriai:

- RISE – Research Institutes of Sweden, Švedija;
- enAgro, Danija;
- Estonian Crop Research Institute, Estija;
- The Foundation for a Living Baltic Sea, Suomija;
- Ltd Latvian Rural Advisory and Training Centre, Latvija;
- Institute of Technology and Life Sciences, Lenkija;
- Agricultural Advisory Center in Brwinow Branch Office in Radom, Lenkija;
- State Agency for Agriculture, Environment and Rural Areas of the German Federal State SchleswigHolstein, Vokietija;
- Blunk GmbH, Vokietija;
- Union „Farmers Parliament“, Latvija;
- Association of ProAgria Centres, Suomija;
- Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba, Lietuva;
- Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos Gyvulininkystės institutas, Lietuva;
- The Rural Economy and Agricultural Society HS, Švedija;
- Goransson Ab, Švedija;
- Lauku Agro, Latvija.

Projekte suinteresuotųjų šalių teisėmis dalyvavo mokslininkai iš Baltarusijos, Kaliningrado srities, Rusijos.

Projekto veikla. Šiame projekte Konsultavimo tarnyba buvo atsakinga už ketvirto darbo paketo veiklos įgyvendinimą, t. y. už ataskaitos apie šalių-partnerių atliktus lauko bandymus ir jų rezultatus parengimą. Projekto partneriai 2016–2018 m. vykdė lauko bandymus, stebėjo rezultatų kitimą, analizavo to priežastis. Šalys-partnerės turėjo tyrimų rezultatus, tyrimų eigos detalizavimą, vaizdines priemones pateikti Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybai, kuri, savo ruožtu, buvo atsakinga už galutinį ataskaitos varianto paruošimą anglų kalba. 2019 m. sausio–vasario mėn. buvo intensyviai prie to dirbama: su projekto partneriais derintas ataskaitos turinys, stengtasi tiksliai ir aiškiai suformuluoti tyrimų rezultatus, vyko dokumento maketavimo darbai. Rezultatas – ataskaita, kurios apimtis – daugiau nei 200 puslapių.

Konsultavimo tarnyba kartu su partneriais rengė ir plakatą (ang. – poster) apie parūgštintų srutų naudojimo įtaką pasėlių augimui ir emisijoms.

2019 m. ruošiasi paskutiniam projekto partnerių susitikimui, kuris vyko vasario 12–14 d. Suomijoje, Helsinkyje, kur vyko tarptautinė konferencija-seminaras „Maisto medžiagų perdirbi-

mas žemės ūkyje ir Baltijos jūros būklė“. Renginio metu pristatyti baigiamieji projekto veiklos rezultatai ir rekomendacijos dėl technologijų taikymo ūkiams.

Rūgštintų srutų naudojimas – siekiant sumažinti azoto emisiją – nauja technologija visoms Baltijos šalims, todėl šio projekto partnerių veikla apėmė daug veiklos sričių: nuo galimybių studijų, įgyvendintų investicijų, technologijos bandymų laukuose, technologijos naudos tyrimų, SSGG analizių iki viešinimo renginių.

LŽŪKT buvo atsakinga už bandymų laukuose įgyvendinimą; padėjo kolegoms iš LSMU, VA Gyvulininkystės instituto įgyvendinti projekte numatytą veiklą.

8.4.2. Projektas „Inovatyvių ūkio konsultavimo įrankių taikymas ir sklaida“ (FAIRshare)

Projektas finansuojamas HORIZON 2020 programos (<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>).

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2018-11-01–2023-10-31.

Projekto tikslas – tobulinti žemės ūkio konsultantų skaitmeninių įrankių ir paslaugų naudojimo gebėjimus, užtikrinant geresnius Europos ūkininkų skaitmeninių technologijų taikymo įgūdžius.

Projekto partneriai:

- Agriculture and Food Development Authority (TEAGASC), Airija;
- The Circa Group Europe Limited (CIRCA), Airija;
- Elgen Vermogen Van Het Instituut Voor Landbouw En Visserijonderzoek (EV-ILVO), Belgija;
- Comité Européen Des Groupements De Constructeurs Du Machinisme Agricole (CEMA), Belgija;
- South Eastern Europe Advisory Service Network (SEASN), Kroatija;
- INAGRO (INAGRO), (Belgija);
- Agricultural University of Athens (AUA), Graikija;
- Zuidelijke Land – En Tuinbouworganisatie Vereniging (ZLTO), Nyderlandai;
- Instituto Navarro De Tecnologías E Infraestructuras Agroalimentarias SA (INTIA), Ispanija;
- Innovation for Agriculture (I4AGRI), Jungtinė Karalystė;
- Fundación Cajamar (CAJAMAR), Ispanija;
- Consulai, Consultoria Agro Industrial LDA (CONSULAI), Portugalija;
- Association de Coordination Technique Agricole (ACTA), Prancūzija;
- Magyar Agrar – Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (NAK), Vengrija;
- Berner Fachhochschule (HAFL), Šveicarija;
- Stichting Wageningen Research (WR), Nyderlandai;
- Öko-BeratungsGesellschaft mbH (Naturland), Vokietija;
- Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (MAPA), Ispanija;
- Association Des Chambres D'Agriculture de l'Arc Atlantique (AC3A), Prancūzija;
- Landwirtschaftskammer Österreich (Präsidentenkonferenz der Landwirtschaftskammern Österreichs) (LKO), Austrija;
- Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba (LAAS), Lietuva;
- Stiftelsen Ruralis Institutt for rural – og regionalforskning (RURALIS), Norvegija.

Projekto veikla. 2019 m. birželio 12–14 d. Briuselyje ir lapkričio 20–23 d. Atėnuose vyko projekto partnerių susitikimai. Jų metu diskutuota apie darbo paketų veiklos sritis. Ypatingas dėmesys skirtas komunikavimo / informacijos sklaidos klausimui, projekto interneto puslapio sukūrimui.

2019 m. intensyviai komunikuota su projekto partneriais, vyko darbas, siekiant sukurti projekto interneto puslapį. Parengta ir už komunikavimą atsakingam projekto partneriui pateikta informacija (t. y. straipsnis) apie LŽŪKT sukurtus ir naudojamus skaitmeninius įrankius. Tikėtasi, kad ši informacija bus paskelbta viename iš projekto naujienlaiškių. Deja, pateiktas straipsnis iki šiol nebuvo pavišintas.

Lapkričio 5 d. Inovacijų paramos tarnyba organizavo Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos projekto komandos susirinkimą, kurio metu pristatyta kuriamos skaitmeninių konsultavimo įrankių duomenų bazės vizija bei aptarta organizacijos pozicija dėl skaitmeninių konsultavimo įrankių talpinimo šioje duomenų bazėje. Susitikimo metu nutarta, kad skaitmeniniai LŽŪKT įrankiai: „e. GEBA“ (ūkio valdymo programa), IKMIS (integruotos augalų apsaugos informavimo, konsultavimo ir mokymų informacinė sistema), portalas www.agroakademija.lt ir TITRIS (taikomųjų inovacijų tyrimų ir rezultatų informacinė sistema) bus užregistruoti naujai sukurtoje FAIRshare skaitmeninių konsultavimo įrankių duomenų bazėje.

8.4.3. Projektas „Konsultantų apjungimas, skatinant juos taikyti interaktyvias inovacijas žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose“ (i2connect)

Projektas finansuotas HORIZON 2020 programos lėšomis (<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>)

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019-11-01–2024-11-01.

Projekto tikslas – didinti konsultantų, kurie skatintų ir padėtų taikyti interaktyvias inovacijas, kompetencijas, siekiant įveikti visoje Europoje žemės ūkio ir miškininkystės sektoriams kylančius iššūkius.

Projekto partneriai:

- French Chambers of Agriculture (APCA), Prancūzija;
- Agricultural University of Athens (AUA), Graikija;
- Legal Entity of the Flanders Research Institute for Agriculture, Fisheries and Food (ILVO), Belgija;
- National Agricultural Advisory Service (NAAS), Bulgarija;
- The European Forum for Agricultural and Rural Advisory Services (EUFRAS), Latvija;
- Research Institute of Organic Agriculture in Europe (FiBL EU), Belgija;
- Internationale Akademie für ländliche Beratung (IALB), Vokietija;
- South Eastern Europe Advisory Service Network (SEASN), Kroatija;
- ProAgria (ProAgria), Suomija;
- Les Instituts Techniques Agricoles (ACTA), Prancūzija;
- University of Hohenheim (UHOH), Vokietija;
- Hungarian Chamber of Agriculture (NAK), Vengrija;
- The CIRCA Group Europe Limited (CIRCA), Airija;
- Teagasc Agriculture and Food Development Authority (TEAGASC), Airija;
- Council for Agricultural Research and Economics (CREA), Italija;
- Latvian Rural Advisory and Training Centre (LLKC), Latvija;

- Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba (LAAS), Lietuva;
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (CDR), Lenkija;
- Consultoria Agroindustrial, Lda (CONSULAI), Portugalija;
- Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (MAPA), Ispanija;
- Swiss Centre for Agricultural Extension and Rural Development (AGRIDEA), Šveicarija;
- Zuidelijke Land en Tuinbouw Organisatie (ZLTO), Nyderlandai;
- Stichting Wageningen Research (WR), Nyderlandai;
- Széchenyi István University (SZE), Vengrija.

Projekto veikla. 2019 m. lapkričio 24–27 d. Romoje vyko pirmasis projekto partnerių susitikimas. Susitikimo tikslas – aptarti ir suplanuoti darbo paketų veiklos sritis, aptarti numatomus veiklos rezultatus. Darbo paketų vadovai pristatė savo viziją, kaip turėtų vykti darbas kiekviename iš darbo paketų, kaip turėtų į veiklą įsitraukti partneriai, už kurias sritis jie būtų atsakingi.

8.5. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO 2019 M. ATASKAITA

11 lentelė. **Profesinių kompetencijų tobulinimas**

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Įgyvendinimo laikas
Augalininkystė	Agrarinės aplinkosaugos ir ūkininkavimo saugomose teritorijose reikalavimų įgyvendinimas	6	96	Birželis
	Agritechnica 2019	24	384	Lapkritis
	Agrorinkos pulsas; Ką žada 2019-ieji derliaus metai?	13	51,5	Kovas
	Aplinkosauga ir tręšimo planavimas	3	30	Rugpjūtis
	Augalininkystės konsultantų gebėjimų teikti paslaugas vertinimas ir naujienos paslaugų teikime	49	147	Vasaris
	Augalininkystės ūkio konkurencingumo didinimas racionaliai naudojant žemės ūkio išteklius ir saugant kraštovaizdį	1	3	Vasaris
	Augalų apsauga žieminiuose rapsuose ir žieminiuose kviečiuose	1	4	Birželis
	Augalų apsaugos technologijos skirtingų augalų augimo sąlygų kontekste	35	140	Birželis
	Augalų tręšimo aspektai skirtingų augalų augimo sąlygų kontekste	22	88	Birželis
	BASF Agroforumas	1	4	Gegužė
	BASF AGROFORUMAS 2019 Tavo žalias pergalės laukas	26	182	Vasaris
	BASF lauko diena Kupiškyje	6	24	Balandis
	Biorevoliucija	6	23	Kovas
	Didžiuosius iššūkius įveikim kartu	15	85	Kovas
	Drėgmės režimo dirvožemyje reguliavimas	6	48	Lapkritis
	Ekologinė augalininkystė	8	192	Balandis
	Ekologinės gamybos sertifikavimo naujovės ir ypatumai	2	6	Kovas, balandis
	Ekonominių rezultatų gerinimas augalininkystės ūkiuose taikant integruotos augalų apsaugos metodus	48	192	Vasaris

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Igyvendinimo laikas
Augalininkystė	Geografinės sistemos žemės ūkyje tiksliojo ūkininkavimo kontekste	21	496	Kovas
	Gerosios žemės ūkio praktikos kodeksas: mažesnis poveikis dirvožemiui, vandeniui, orui ir klimatui	8	16	Birželis
	GPAIS kursai pradedantiesiems	6	96	Birželis, liepa, rugpjūtis
	Herbologija 2019: piktžolių biologija ir kontrolė	6	30	Kovas
	Inovatyvių daigianarių pasėlių technologijų naudojimas ekologinio žemės ūkio optimizavimui	2	8	Liepa, spalio
	Integruota augalų priežiūra rūgščiuose dirvožemiuose	23	92	Gegužė
	Integruotos augalų apsaugos metodų taikymas, inovatyvių įrankių naudojimas žiemkenčių būklės vertinimui ir erdvių duomenų panaudojimas pasėlių stebėsenai	4	16	Spalis
	Išorinių veiksnių įtaka dirvožemio derlumui	39	156	Gegužė
	Lietuvos Esri vartotojų konferencija - 2019	3	33	Balandis
	Matavimo technologijų ekspresas 2019	3	13	Vasaris
	Naujausių augalų veislių ir auginimo technologijų pristatymai	2	8	Birželis
	Nepramiegok pavasario	4	28	Vasaris
	Nualintų ir eroduojamų dirvožemių tvarumo palaikymas	1	5	Kovas
	Partnerystė Jūsų ūkio pergalėms 2019	8	40	Kovas
	Patirtys, priemonės, tikslai 2019	11	72	Vasaris, kovas
	Rapool ir Saaten Union seminaras	16	48	Vasaris
	Sėjamosios judros (Camelia sativaL.) auginimo ypatymai, produkcijos panaudojimas ir rinkos paieškos	3	12	Kovas
	Sėjomainų įvairinimas ir agrotechnologijų optimizavimas agroekosistemų funkcijų atkūrimui	20	80	Balandis
	Supaprastinto žemės dirbimo ir tiesioginės sėjos žieminiams javams taikymo galimybės po vėlai nuimamų pupinių augalų	1	4	Birželis
	Tarpinių pasėlių auginimo patirtis ir galimybės Lietuvoje	3	12	Spalis

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Įgyvendinimo laikas
Augalininkystė	Tiesioginių išmokų bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos su plotu susijusių priemonių aktualijos	2	8	Kovas
	Tiesioginių išmokų deklaravimo ir KPP plotinių priemonių naujovės 2019 metais	51	306	Balandis
	Tinkamas žemės dirbimas ir tikslusis ūkininkavimas	43	215	Lapkritis
	V. Genio tvaraus ūkininkavimo patirtis klimato kaitos kontekste. Dirvožemio procesų valdymas, augalų ir jų veislių svarba	2	18	Rugpjūtis
	Vaderstad konferencija	5	28	Kovas
	Žemės ūkio augalų ligų ir kenkėjų plitimo stebėseną ir prognozavimas STEB	46	322	Kovas
	Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros politikos aktualijos	3	3	Balandis
	Apmokymai darbo su bepiločiu orlaiviu	19	232	Sausis, kovas
Bendra	Archyvavimas ir dokumentų tvarkymas	1	12	Rugsėjis
	Asmens duomenų apsaugos reforma: lengvų sprendimų link	2	4	Spalis
	Atlygio sistemos kūrimas. Strategija ir taktika	2	48	Balandis, gegužė
	BDAR praktinis įgyvendinimas po metų įsigaliojimo, į ką reiktų atkreipti dėmesį, dažniausiai daromos klaidos, asmens duomenų apsaugos pareigūno paskyrimas	2	12	Rugpjūtis
	Darbo teisė 2019 m.: kodekso normos taikomos darbinėse kasdienėse situacijose	2	8	Balandis
	Digitalization - potential for education, counselling and knowledge transfer	1	8	Lapkritis
	Dokumentų valdymas: rengimas, tvarkymas, apskaita ir saugojimas, naujausi pakeitimai, aktualijos	2	16	Vasaris
	Elektroninių dokumentų valdymas	4	32	Gruodis
	ES Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) taikymas: besiformuojanti praktika, daromos klaidos	1	6	Kovas
	Etikos kodeksas - kuo jis man svarbus? Ir kaip nepasiklysti rizikų labirinte?	1	7	Rugsėjis

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Igyvendinimo laikas
Bendra	Izoliacijos, įžeminimo ir įnulinimo varžų matuotojo mokymo programa, valstybinis kodas 260071302	1	16	Balandis
	Komandiruotės, darbas kelyje, stažuotės: naujausi pakeitimai	1	6	Lapkritis
	Kur baigiasi auditas ir prasideda detektyvas	1	4	Vasaris
	Personalo valdymo standarto pagrindinė programa	1	80	Sausis
	Praktiniai atitikties BDAR dokumentų rengimo kursai	3	24	Spalis
	Praktinis rizikų analizės atlikimo pritaikymas	1	8	Rugsėjis
	Profesinės rizikos vertinimas, nelaimingi atsitikimai darbe	1	5	Spalis
	Rizikų forumo konferencija	2	16	Gruodis
	Sutarčių teisė 2020: nuo paprastos sutarties iki plataus rizikų įvertinimo	2	14	Spalis
	Vidaus auditorių susitikimas Nacionalinėje mokėjimo agentūroje	1	3	Spalis
	Vidaus kontrolės vertinimas remiantis COSO modeliu	2	12	Gruodis
Buhalterinė apskaita	2018 apskaitos metų ŪADT anketų pildymas	194	388	Vasaris
	2018 metų Metinės pajamų deklaracijos GPM308 pildymo tvarka	176	704	Balandis
	Apskaitos įmonių veiklos ypatumai, prievolės ir darbo specifiška	5	30	Lapkritis
	Biologinio turto apskaita ir vertinimas pagal 17 VAS ir pelno mokesčio įstatymą	1	12	Lapkritis
	Biologinio turto finansinė ir mokestinė apskaita (žemės ūkio bendrovių buhalterinės apskaitos darbuotojams)	8	96	Rugsėjis, lapkritis
	Buhalterinės apskaitos svarba ūkininko ūkyje	17	144	Birželis, liepa, spalio, lapkritis
	Finansinių ataskaitų duomenų naudojimas ūkininko ūkio valdymo sprendimams priimti	15	128	Gegužė, birželis
	GPMĮ pakeitimai nuo 2019 metų	2	5,2	Vasaris

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Igyvendinimo laikas
Buhalterinė apskaita	Ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimas, jo apmokestinimas PVM. Nenuosavo pastato esminio pagerinimo apmokestinimas PVM	1	2,6	Balandis
	Juridinių asmenų ir kitų subjektų apskaitos tvarkymas su „e.GEBA Buhalterija J“ ir UAB moduliais	83	332	Liepa
	Kompiuterinė buhalterinės apskaitos programa „DB Apskaita win“	1	28	Lapkritis
	Kompiuterinė buhalterinės apskaitos programa „e.GEBA Buhalterija“	20	560	Sausis, vasaris, balandis, gegužė, liepa, spalis, lapkritis
	Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) ūkinės-finansinės veiklos organizavimas (finansininkams)	7	168	Birželis, rugsėjis, lapkritis
	Metinės pelno mokesčio deklaracijos formos PLN204A už 2018 m. pildymas neribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims	81	324	Balandis
	Mokesčių ir įmokų naujovės (ūkininkams)	21	168	Birželis, rugpjūtis, gruodis
	Naujausi mokesčių ir jų apskaičiavimo pakeitimai	214	1712	Rugsėjis
	Naujų buhalterinės apskaitos paslaugų teikėjų kuravimas, paslaugų teikimas	16	112	Lapkritis
	Naujų PVM mokėtojų registravimas. PVM mokėtojų teikiamos deklaracijos. PVM įstatymo pakeitimai nuo 2019 m.	1	2	Gegužė
	PVM sąskaitos faktūros ir kiti perdavimo dokumentai 2019 m.	1	4	Gegužė
	Respondentinių ūkių duomenų surinkimas kompiuterinėmis programomis	7	56	Vasaris
	Savikainos skaičiavimas augalininkystės / gyvulininkystės ūkiuose (ūkininkams)	28	224	Gegužė, birželis, rugsėjis, spalis, lapkritis
	Sąnaudų pripažinimas: ko tikrindama klausia VMI?	4	16	Birželis

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Įgyvendinimo laikas
Buhalterinė apskaita	Suminė darbo laiko apskaita: įforminimas, darbo laiko režimas, darbo apmokėjimas, viršyto darbo laiko apmokėjimas	1	4	Liepa
	Superbuhalteris XX	1	6,6	Balandis
	Ūkinės veiklos apskaitos politika žemės ūkio bendrovių buhalterinės apskaitos darbuotojams	7	42	Birželis, gruodis
	Ūkinės veiklos finansų vadyba	8	64	Gegužė, birželis, gruodis
	Ūkininkų ūkių buhalterinės apskaitos tvarkymas pagal naujas rekomendacijas	198	1188	Sausis
	Ūkio veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymas ir apmokestinimo aktualijos	12	192	Birželis, liepa, rugpjūtis, rugsėjis, spalio, lapkritis
	Ūkių apskaitos duomenų surinkimas ir metodinė analizė	188	1128	Lapkritis
	Ūkių apskaitos duomenų tinklo (ŪADT) pristatymas	26	52	Vasaris
	Vaizdo konferencija - Metinės gyventojų pajamų mokesčio deklaracijos GPM308 pildymo tvarka	17	44,2	Kovas
	VAIZDO KONFERENCIJA: Metinės pelno mokesčio deklaracijos formos PLN204A pildymas neribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims	2	5,2	Balandis
	Žemės ūkio bendrovių veiklos buhalterinė apskaita ir mokesčiai (naudojant kompiuterines apskaitos programas)	9	168	Birželis, liepa, rugsėjis
	Žemės ūkio įmonių buhalterinės apskaitos tvarkymo ir apmokestinimo aktualijos	3	48	Rugpjūtis, lapkritis
	Žemės ūkio veikla užsiimančių gyventojų mokesčių apskaičiavimas ir pajamų deklaravimas	21	192	Gegužė, liepa, rugpjūtis, spalio
Darbų sauga	„NAUJA Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros redakcija“ ir „Rizikos vertinimas. PPĮ ir darbo įrenginių saugaus naudojimo bei priežiūros reikalavimai. Pavojingi darbai“	6	24	Lapkritis

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Įgyvendinimo laikas
Darbų sauga	Asmeninių apsaugos priemonių nuo kritimo iš aukščio pasirinkimas ir teisingas naudojimas	1	4	Kovas
	Darbuotojų sauga ir sveikata 2019	7	42	Vasaris
	Darbų saugos aktualijos	6	48	Gruodis
	Darbų saugos ir priešgaisrinės saugos paslaugų aktualijos	7	28	Gruodis
	Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (EU-OSHA) projekto „Ateities įžvalgos dėl naujos ir atsirandančios rizikos, susijusios su skaitmeninimu iki 2025 m.“ rezultatų pristatymas	1	4	Gegužė
	Kompleksinės paramos reikalavimų ir darbų saugos standartų įgyvendinimas	3	72	Spalis
	Naujausios darbuotojų saugos ir sveikatos mokymų tendencijos efektyviam mokymui ir Profesinės rizikos vertinimas praktikoje	7	28	Birželis
	Naujos fermos atidarymas	1	4	Lapkritis
	Praktiniai efektyvaus pavojingų medžiagų valdymo sprendimai	1	3,5	Spalis
	Profesinės rizikos vertinimas. Interaktyvios rizikos vertinimo priemonės OiRA demonstracija	4	12	Spalis
	Rytojaus darbų saugos ir aplinkosaugos perspektyvos	3	31,8	Gegužė
	Tinkamų paaukštinimo priemonių pasirinkimas ir saugus naudojimas	1	4	Vasaris
Ekonomika	Investicijos į miškininkystės technologijas	60	90	Balandis
	Kokią verslo formą pasirinkti norinčiam pradėti verslą?	63	189	Lapkritis
	Komandiniai mokymai rengiant verslo planus	17	42,5	Birželis
	Parama ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse	63	220,5	Lapkritis
	Parama investicijoms į žemės ūkio valdas	68	546	Vasaris, rugsėjis
	Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai	63	252	Spalis
	Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui	60	330	Birželis
	Parama smulkiesiems ūkininkams	69	488	Vasaris, spalio

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Igyvendinimo laikas
Ekonomika	Parama smulkių ūkio subjektų bendradarbiavimui	60	240	Rugsėjis
	Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu	61	152,5	Kovas
	Projektų priežiūros rodikliai, jų monitoringas, sankcijos netinkamai įgyvendinantiems projektus	61	183	Kovas
	ŪADT analizė naudojant programą „e. GEBA Ekonomika“	58	116	Rugsėjis
	Ūkio veiklos rezultatų analizė	63	220,5	Birželis
	Ūkio veiklos rezultatų analizė, darbas su programa „e. GEBA Ekonomika“	16	56	Rugsėjis
	Verslo projektų rengimas 2014–2020 metų ES paramai gauti	4	104	Birželis
	Verslo projektų rengimas 2014–2020 metų ES paramai gauti, jų administravimas	4	110	Rugsėjis
	Verslo projektų, pateiktų 2014–2020 metų ES paramai gauti, administravimas	63	403	Birželis, spalį, gruodis
Gyvulininkystė	Bioinovacijos pieno gamybos ūkiuose	1	4	Spalis
	Ekstruduotų pupinių augalų panaudojimas melžiamų karvių mityboje bei jų poveikis karvių produktyvumui, produkcijos kokybei ir sveikatingumui	2	16	Spalis
	Galvijų elgesio ypatumai ir saugus elgesys su gyvūnais	18	36	Rugsėjis
	Galvijų ir prieauglio medžiagų apykaitos sutrikimai – diagnostika ir gydymas. Ultragarso panaudojimas kepenų ligų diagnostikoje	4	32	Birželis
	Galvijų mitybos ir higienos gerinimas – racionalūs sprendimai antimikrobinių medžiagų naudojimui mažinti	6	36	Kovas
	Inovacijų pritaikymas žemės ūkyje. Iššūkiai ir galimybės	15	60	Lapkritis
	Inovatyvi pašarų auginimo technologija gyvulininkystės ūkiams	11	52	Sausis, vasaris, kovas
	Judrų ir žirnių auginimas, naudojant mažiau cheminių medžiagų	2	8	Birželis
	Kaip paruošti buliuką parodai	17	17	Rugsėjis

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Igyvendinimo laikas
Gyvulininkystė	Konservuotų pašarų gamybos ir kokybės aspektai	3	12	Vasaris, birželis
	Lietuviškos pašarinių žolių rūšys ir veislės. Žolinių mišinių skirtingiems Lietuvos regionams sudarymo principai	17	34	Rugsėjis
	Massey ferguson PAŠARŲ RUOŠIMO TECHNIKOS DEMONSTRACIJA	1	4	Gegužė
	Miglinių ir pupinių pašarinių žolių reakcija į biotinius ir abiotinius veiksnius	2	8	Gegužė
	Mitybinių faktorių įtaka melžiamų karvių produkcijos didinimui, produkcijos kokybės gerinimui ir savikainos pokyčiui	13	52	Lapkritis
	Mitybos reikšmė galvijų sveikatos kokybei	10	60	Kovas
	Mokslo naujovės ūkininkams	1	6	Rugpjūtis
	Naujausių simbiotikų įtaka pieninių galvijų sveikatingumui, produktyvumui, antibiotikų vartojimo mažinimui bei ūkio konkurencingumo didinimui	12	48	Lapkritis
	Pašaro kiekio skirtingoms gyvulių grupėms apskaičiavimas	8	8	Birželis
	Racionalus antibiotikų panaudojimas ūkiuose taikant naujausias profilaktikos ir biosaugos priemonės	1	8	Lapkritis
	Siloso gamybai naudotos žaliavos kokybė ir vertė	1	4	Gegužė
	Skirtingos paskirties žolynų įrengimas ir priežiūra	2	8	Sausis
	Sveikas tešmuo – maksimalaus karvių produktyvumo pagrindas	3	24	Rugsėjis
	The successful completion of five day specialist Training course in grassland management	3	105	Balandis
	Tinkamiausių pašarinių žolių ir galvijų rūšių bei veislių parinkimas Pietų Lietuvoje	6	24	Kovas
	Žole mitusių gyvulių mėsos ypatumai	18	18	Rugsėjis
	Žoliniai pašarai pelningam mėsinės galvijininkystės ūkiui. Raciono sudarymo principai, pašarų tyrimų svarba. Koks turėtų būti geras pašaras	17	34	Rugsėjis

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė, akad. val.	Įgyvendinimo laikas
Miškininkystė	Agrariniai ir miškininkystės mokslai: naujausi tyrimų rezultatai ir inovatyvūs sprendimai	9	64	Sausis
	ArcGIS 10 – naujienos ir geriausi taikymo pavyzdžiai	1	6	Spalis
	ArcGIS inovatyvūs sprendimai 2019	3	18	Spalis
	Geoportal.lt paslaugos Jums	5	15	Birželis
	Investicijų į Naturą 2000 stiprinimas panaudojant ES fondus ir prioritetinės veikslų programos (PVP) atnaujinimas	3	27	Vasaris
	Keisti ar keistis: klimato kaitos iššūkiai ir galimybės	2	8	Lapkritis
	Matininkų ir geodezininkų kvalifikacijos kėlimo kursai	1	46	Vasaris
	Miškai: inovacijos ir tradicijos 2019	5	25	Rugsėjis
	Miškininkavimo pokyčiai europinių įsipareigojimų ir visuomenės lūkesčių kontekste	3	18	Vasaris

13 lentelė. **Bendrujų kompetencijų tobulinimas**

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė akad. val.	Įgyvendinimo laikas
Bendra	Bendras duomenų apsaugos reglamentas	270	1431	Sausis
	CECRA Communication and relationship building in consultant work	21	336	Rugpjūtis
	Efektyvių pardavimų valdymas VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyboje	30	480	Rugsėjis, lapkritis
	Efektyvus komandinis sprendimų priėmimas ir įgyvendinimas organizacijoje	2	32	Birželis
	Efektyvus vadovavimas ir vadovo emocinis dizainas	53	848	Rugpjūtis, rugsėjis
	Godopoco mokymai. Komunikacija ir improvizacija.	18	288	Gegužė, liepa
	Įvadas į konsultavimo tarnybos veiklą	32	256	Gegužė, rugsėjis
	Kaip parduoti paslaugas ir kurti gerą patirtį mūsų klientams	21	168	Gruodis

Sritis	Mokymų tema	Darbuotojų skaičius	Trukmė akad. val.	Įgyvendinimo laikas
Bendra	Kokių kompetencijų reikia, siekiant sėkmingai valdyti pokyčius organizacijoje	37	568	Balandis, gegužė, gruodis
	Pokyčių lyderių akademija	1	32	Kovas, balandis
	Prezentavimo menas	33	528	Birželis
	Projektų valdymo mokymai vadovams	15	120	Liepa
	Projektų valdymo pagrindai praktikams	17	272	Gegužė